

I n f o r m e a n u a l
1997

CAIXA D'ESTALVIS I
PENSIONS

DADES MÉS RELLEVANTS

Grup "la Caixa"

A 31 DE DESEMBRE, EN MILIONS DE PESSETES

	1997	1996	VARIACIÓ	
			ABSOLUTA	EN %
Patrimoni net	624.389	474.092	150.297	31,7
Actiu total	10.004.147	9.905.786	98.361	1,0
Recursos totals de clients (1)	9.577.142	8.720.588	856.554	9,8
Crèdits sobre clients	4.864.714	4.219.850	644.864	15,3
Resultat després d'impostos i de minoritaris	94.133	70.544	23.589	33,4

(1) INCLOU ELS RECURSOS ALIENS DE BALANÇ, NETS DE LES CESSIONS DE DEUTE A EMPRESSES FILIALS, EL PATRIMONI DELS FONS D'INVERSIÓ, ELS FONS DE PENSIONS I ELS RECURSOS CAPTATS PER LES FILIALS D'ASSEGURANCES.

"la Caixa"

A 31 DE DESEMBRE, EN MILIONS DE PESSETES

	1997	1996	VARIACIÓ	
			ABSOLUTA	EN %
Actiu total	8.600.539	8.755.032	(154.493)	(1,8)
Recursos totals de clients (1)	8.304.034	7.651.103	652.931	8,5
Crèdits sobre clients	4.184.107	3.579.144	604.963	16,9
Resultat després d'impostos	62.631	50.037	12.594	25,2
 Nombre d'empleats (2)	 13.867	 13.251	 616	 4,6
Nombre d'oficines	3.300	3.054	246	8,1
Terminals d'autoservei	4.739	4.255	484	11,4

(1) INCLOU ELS RECURSOS ALIENS DE BALANÇ, NETS DE LES CESSIONS DE DEUTE A EMPRESSES FILIALS, EL PATRIMONI DELS FONS D'INVERSIÓ, ELS FONS DE PENSIONS I ELS RECURSOS CAPTATS PER LES FILIALS D'ASSEGURANCES.

(2) PLANTILLA FIXA A 31 DE DESEMBRE MÉS PLANTILLA NO FIXA MITJANA DEL MES DE DESEMBRE.

Fundació "la Caixa"

EXERCICI 1997

	NOMBRE	USUARIS O ASSISTENTS
Programes socials		
Esplais	311	962.438
Activitats	1.119	2.209.063
Ciència		
Museu de la Ciència	1	366.043
Activitats	349	985.072
Programes culturals		
Biblioteques	53	1.242.892
Mediateca	1	70.895
Exposicions	171	987.513
Concerts i activitats musicals	208	53.050
Altres activitats	315	83.963
Programes educatius		
Activitats	316	443.607
Programes de medi ambient		
Activitats	109	422.547
Beques per a ampliació d'estudis a l'estranger (1982-1997)	938	

I n f o r m e a n u a l
1997

CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS
DE BARCELONA

DADES D'IDENTIFICACIÓ

CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA, "la Caixa", es va constituir el 27 de juliol de 1990 per la fusió de la Caixa d'Estalvis i Mont de Pietat de Barcelona, fundada el 1844, i la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis de Catalunya i Balears, fundada el 1904.

Figura inscrita amb el número 1 al Registre de Caixes d'Estalvis de Catalunya de la Direcció General de Política Financera del Departament d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya.

El 16 de novembre de 1990 va ser inscrita, amb el número 3003, al Registre Mercantil de Barcelona, al tom 20.397, foli 1, full n.B-5614, inscripció 1a. Pel que fa al Registre Especial de Caixes Generals d'Estalvi Popular del Banc d'Espanya, li correspon el número de codificació 2100.

Els Estatuts de "la Caixa" han estat aprovats pel Departament d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya. Es poden consultar al mateix Departament, al Banc d'Espanya i al domicili social de l'Entitat.

El Consell d'Administració convoca l'Assemblea General Ordinària dins el primer semestre natural de l'any. L'anunci de la convocatòria es publica al «Boletín Oficial del Estado», al «Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya» i, com a mínim, en un diari d'àmplia difusió en l'àmbit d'actuació de l'Entitat, en el termini i condicions establerts als Estatuts de "la Caixa". Així mateix, pot convocar l'Assemblea General Extraordinària sempre que ho estimi convenient, d'acord amb el que disposen els Estatuts, i dins dels mateixos terminis i condicions establerts per a l'Assemblea General Ordinària.

"la Caixa" és membre del Fons de Garantia de Dipòsits de les Caixes d'Estalvis.

Domicili social: Avinguda Diagonal, 621-629 - 08028 BARCELONA

Núm. d'identificació fiscal: G-58 89999/8

Telèfon: (93) 404 60 00. **Telefax:** (93) 339 57 03

Tèlex: 52623-CAVEA E i 50321-CAIX E

Adreça a Internet: <http://lacaixa.es>

Í N D E X

PÀGINA

4	 ASSEMBLEA GENERAL
6	 CONSELL D'ADMINISTRACIÓ
7	 COMISSIÓ DE CONTROL
8	 DIRECCIÓ
11	 EL GRUP "LA CAIXA" EL 1997
15	 EL GRUP "LA CAIXA": ASPECTES FONAMENTALS
45	 INFORME D'AUDITORIA I ESTATS FINANCERS CONSOLIDATS
47	 INFORME D'AUDITORIA
48	 ESTATS FINANCERS CONSOLIDATS
81	 OBRA SOCIAL DE "LA CAIXA"
82	 COMISSIÓ D'OBRES SOCIALS
82	 PATRONAT DE LA FUNDACIÓ "LA CAIXA"
83	 INFORME D'ACTIVITATS DE LA FUNDACIÓ "LA CAIXA"
92	 ESTATS FINANCERS DE L'OBRA SOCIAL
93	 PROPOSTA D'ACORDS DE L'ASSEMBLEA GENERAL

ASSEMBLEA GENERAL

a 31 de desembre de 1997

President d'Honor

Salvador Millet i Bel

President

Joan Antoni Samaranch

Vicepresident 1r

Josep-Joan Pintó Ruiz

Vicepresident 2n

Enric Alcántara-García Irazoqui

Secretari-Conseller General

Adjunt a la Presidència

Ricard Fornesa Ribó

Consellers Generals

José María Acebes Sánchez

Antonio Aguilera Hernández

Raimon Alabern Montis

Miguel Amorós Tapia

Eduard Amouroux Alemany

Montserrat Andreu Civit

Eduard Andrés Corominas

Enrique de Anguera Bachs

Joan Antolí Segura

Joan Albert Argente Giralt

Mateo Balaguer Fiol

Alejandro Balaguer Pfeiffer

Francesc-Xavier Ballabriga Cases

Albert Batlle Bastardas

Jaume Benages Olivé

Guillermo Benages Ruiz

Rosa Maria Bertran Soler

Joan Blanch Rodríguez

Josep Joaquim Boix Antolín

Salvador Bordes Balcells

Rafael Borràs Betriu

Martín Borrell Pou

Josep Cabau Capell

Antoni Calvo Giné

Josep Canal Roquet-Jalmar

Pilar Capel García

Alfons Cardelús Barcons

Ramon Cardús Llatse

Francisco Carlón Palol

M. del Carmen Carráquez Quesada

Josep Maria Casals Pont

José Castells Bernis

Luis de Castellví Bosch-Labrus

Josep Maria Claret Sala

Francesc Coll Monné

Marta Corachán Cuyás

Enric Corominas Vila

Juana Cort Padilla

Enric Crous Millet

Martín Cruells Montasell

Joan Baptista Culla Clarà

Marià Curto Forés

Ignasi de Delàs de Ugarte

Josep Antoni Díaz Salanova

Juan Agustín Ejarque Royo

Lluís Elias Viñeta

Ohanes Emirkanian Boyadjian

Carles Esgleyas Manent

Ramon Fàbrega Sala

M. Lourdes Fàbrega Sánchez

Josep Maria Ferré Rom

Santiago Fisas Mulleras

Emilio Fontanals Jarque

Manel Fuster Pitarch

Salvador Gabarró Serra

Antonio Gallego Zurdo

Amelia García Álvarez

Manuel García Biel

Javier Garulo Franquesa

Fernando Giménez Pascual

Joan Giraut Cot

Josep Maria Giró París

Maria del Carme Gomà Raich

Juan Manuel González González

José Antonio González López

Antoni Jaume Gorgues Gorgues

Albert Gras Pahissa

Pere Grau Buldú

Antonio Hidalgo de la Rosa

Francesc Xavier del Hoyo Bernat

Jaume Iglesias Sitjes

Josep Janés Tutusaus

Lluís Jerez Fontao

Ma. Teresa Jiménez Castro

Vicenç Lluís Jordi Manent

Josep Lluís Jové Vintó

Consuelo Junco Vinuesa

Lluís López Juvés

Josep Magriñà Poblet

Joan Marginet Sorribes

Josep Marimón Casanellas

Josep Mariné Guardiola	Vicenç Oller Compañ	Martí Rosàs Pujol
Pere Marra Rosés	Jordi Oller Piñol	Pere Rotger Llabrés
Maria Isabel Martínez García	Teresa Palacios Salvador	Maria Carmen Sala Martínez
Joan Mas Dordal	Albert Josep Palau Esteve	Ernest Sanclement Vallespí
Miquel Mas Miró	Pere de Palol Salellas	Josep Antoni Segarra Torres
Josep Massó Padró	Maria Isabel Panadés Cervera	Mariano Serra Planells
Jordi Mateu Mateu	Andreu Parietti Lliteras	Caterina Serrano Barba
Francesc Medán Juanmartí	Judit Pascual Francés	Gonçal Serrate Cunill
Maria Teresa de Miguel Gasol	Lluís Permanyer Lladós	Rosa Maria Seró Martí
Josep Millàs Estany	José Piera Porta	Joan Sierra Fatjó
Fèlix Ma. Millet Tusell	Josep Pont Sans	Antoni Siurana Zaragoza
Julio Miralles Balagué	Josep Maria Puig Salellas	Joan Lluís Solé Senan
Josep Mitjans Boada	Eduard Puig Vayreda	Francesc Solà Busquets
Jordi Molina Bel	Mariano Pujol Poch	Josep Solà Sánchez
Alfred Molinas Bellido	Anton Maria Pàmies Martorell	Ramon Sostres Aytés
Damián Montes Martínez	Maria Assumpció Rafart Serra	Francisco Javier Toldrà Nogué
José Montilla Aguilera	Manuel Raventós Negra	Lluís Tomás Carreras
Carlos de Montoliu Carrasco	Carles Reitg Hernández	Josep Torras Porras
Eduard Moreno Ibáñez	Joaquim Rey Llobet	Joan Lluís Tous Álvarez
Miquel Muntané Muixench	Josep Maria Riba Satorras	Francesc Tutzó Bennasar
Antoni Ma. Muntañola Castelló	Andrés Ribas Costa	Carles Vidal Bové
Jordi Muria Lovera	Francesc Ribas Sala	Joan Vilalta Boix
Josep Maria Murillo Fondevilla	Joan Riera Ribas	Ramon Vilardell Mitjaneta
Joaquim de Nadal Caparà	Luis Rigat Tortorici	Jaume Vilella Motlló
Joaquim Nadal Farreras	Jordi Rivas Canals	
Francesc Olivella Company	Antonio Roca García	

Direcció General

Director General

Josep Vilarasau Salat

Directors Generals Adjunts Executius

Isidre Fainé Casas

Antoni Brufau Niubó

Directors Generals Adjunts

Antoni Massanell Lavilla

Tomàs Muniesa Arantegui

Rosa Maria Cullell Muniesa

C O N S E L L D ' A D M I N I S T R A C I Ó

a 31 de desembre de 1997

President

Joan Antoni Samaranch

Vicepresident 1r

Josep-Joan Pintó Ruiz

Vicepresident 2n

Enric Alcántara-García Irazoqui

Secretari-Conseller General

Adjunt a la Presidència

Ricard Fornesa Ribó

Vocals

Joan Antolí Segura

Francesc-Xavier Ballabriga Cases

Ramon Cardús Llatse

Marta Corachán Cuyás

Lluís Elías Viñeta

Ramon Fàbrega Sala

Maria Isabel Gabarró Miquel

Maria del Carme Gomà Raich

Lluís López Juvés

Josep Marimón Casanellas

Maria Teresa de Miguel Gasol

Julio Miralles Balagué

Joaquim de Nadal Caparà

Maria Assumpció Rafart Serra

Manuel Raventós Negra

Josep Torras Porras

Joan Vilalta Boix

Direcció General

Director General

Josep Vilarasau Salat

Directors Generals Adjunts Executius

Isidre Fainé Casas

Antoni Brufau Niubó

Directors Generals Adjunts

Antoni Massanell Lavilla

Tomàs Muniesa Arantegui

Rosa Maria Cullell Muniesa

C O M I S S I Ó D E C O N T R O L

a 31 de desembre de 1997

President

Enric Corominas Vila

Secretari

Antoni Siurana Zaragoza

Vocals

Rosa Maria Bertran Soler

Maria Lourdes Fàbrega Sánchez

Jaume Iglesias Sitjes

Ma. Teresa Jiménez Castro

Vicenç Lluís Jordi Manent

Fèlix Ma. Millet Tusell

Francisco Javier Toldrà Nogué

Direcció General

Director General

Josep Vilarasau Salat

Directors Generals Adjunts Executius

Isidre Fainé Casas

Antoni Brufau Niubó

DIRECCIÓ

a 31 de desembre de 1997

Direcció General

Josep Vilarasau Salat

Direccions Generals Adjunes Executives

Isidre Fainé Casas

Antoni Brufau Niubó

Direccions Generals Adjunes

Antoni Massanell Lavilla

Tomàs Muniesa Arantegui

Rosa Maria Cullell Muniesa

Direccions Adjunes

Joan Sogues Pibernat

Fernando Ramírez Mazarredo

Antoni Vila Bertran

Subdireccions Generals

Andrés Pita Bergua

Jesús Escolano Cebolla

Sebastià Sastre Papiol

Luis Furnells Abaunz

Luis Rullán Colom

José Antonio Ruiz-Garma Martínez

Recursos Humans

Risc i Estranger

Assessoria Jurídica

Organització i Sistemes d'Informació

Qualitat

Gestió de Riscs Especials

Directors d'Àrea

Ricardo Agramunt Lamúa

Julián Cabanillas Moreno

Fernando Cánovas Atienza

Josep M. Carrau Ramon

Pere Huguet Vicens

Joan Llopis Caldero

Mª Victòria Matia Agell

Asunción Ortega Enciso

Javier José Paso Luna

Ramón José Rius Palleiro

Manuel Rosales Acín

Joaquim Vilar Barrabeig

Javier Zuloaga López

Màrqueting i Acció Comercial

Gestió de Serveis Generals

Gestió d'Actius Financers i Tresoreria

Servei d'Estudis

Gestió Estratègica Aplicada

Auditoria

Administració de Serveis i Banca Electrònica

Mercat de Capitals

Assessoria Fiscal

Tecnologia d'Informàtica i Telecomunicacions

Seguretat

Intervenció, Comptabilitat i Control de Gestió

Comunicació i Relacions Externes

Alfonso Maristany Cucurella

Félix Alegre Conca

Divisió Internacional

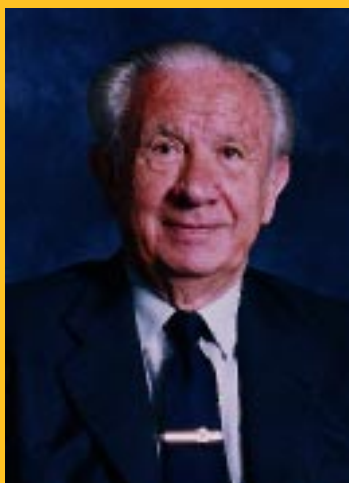
Divisió Estranger

Direccions Territorials

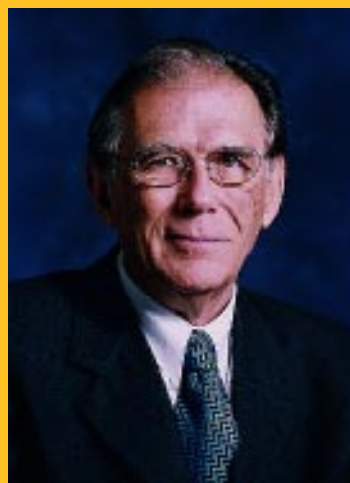
Àngel Monell Planes	<i>Direcció Àrea Corporativa de Barcelona</i>
Jesús Maria Zabalza Lotina	<i>Direcció Territorial Madrid-Castella la Manxa</i>
Manuel Romera Gómez	<i>Direcció Territorial Sud</i>
Àngel Pes Guixà	<i>Delegació General Barcelona Sud</i>
José Miguel Guardiet Gil	<i>Delegació General Barcelona Centre-Gràcia</i>
Juan San Miguel Chápuli	<i>Delegació General Sarrià-Les Corts</i>
Jesús Àngel Díaz Gómez	<i>Delegació General Horta-Sant Andreu</i>
Climent Vilella Capallera	<i>Delegació General Cinturó de Barcelona</i>
Joan Fàbrega Cardelús	<i>Delegació General Vallès-Penedès</i>
Miquel Daurella Planes	<i>Delegació General Maresme</i>
Josep Herrero Mateu	<i>Delegació General Bages-Osona</i>
Rafael García García	<i>Delegació General Girona</i>
Robert Leporace Roig	<i>Delegació General Tarragona</i>
Josep Maria Sabaté Pla	<i>Delegació General Lleida</i>
Josep Maria Monrabà Martí	<i>Delegació General Adjunta Lleida</i>
José Francisco Conrado de Villalonga	<i>Delegació General Balears</i>
Jaime García Blasco	<i>Delegació General Madrid</i>
Àngel García Llamazares	<i>Delegació General Centre</i>
Juan José Muguruza Angulo	<i>Delegació General Nord</i>
Evaristo del Canto Canto	<i>Delegació General Nord-oest</i>
Juan Reguera Díaz	<i>Delegació General Adjunta Andalusia Occidental</i>
Francisco Cornejo Castillo	<i>Delegació General Adjunta Andalusia Oriental</i>
Àngel Santiago Esteban Serrano	<i>Delegació General Canàries</i>
Juan A. Odriozola Fernández-Miranda	<i>Delegació General Comunitats Autònomes València i Múrcia</i>
Pere Guardiola Tey	<i>Delegació General Mercat Institucional de Barcelona</i>

Fundació "la Caixa"

Alejandro Plasencia García	<i>Vicepresident</i>
Lluís Monreal Agustí	<i>Director General</i>
Lluís Reverter Gelabert	<i>Secretari General</i>

Senyor Joan Antoni
Samaranch,
president de "la Caixa".

Senyor Josep Vilarasau,
director general de "la Caixa".

El Grup "la Caixa" ha obtingut un resultat net de 94.133 milions de pessetes durant l'exercici 1997, un 33% més que el 1996. Aquest important resultat ha permès un augment significatiu del pressupost destinat a l'activitat social que, mitjançant la Fundació "la Caixa" i en una creixent varietat d'àrees, continua cobrint necessitats i mancances de la nostra societat. "la Caixa" ha aprovat un pressupost de 20.237 milions de pessetes per a la seva Obra Social per a l'exercici 1998, xifra que representa un increment de més de 5.000 milions de pessetes en relació amb el pressupost de l'any 1997.

Els recursos totals de clients gestionats pel Grup "la Caixa" han continuat creixent durant l'any 1997 i han superat els 9,5 bilions de pessetes, fet que reflecteix la confiança que els clients dipositen en el Grup. Garantir la seguretat dels recursos de clients és el pilar bàsic sobre el que descansa la política de l'Entitat. Per aquest motiu s'han adoptat sempre actituds conservadores en les inversions i s'ha posat una especial atenció en la qualitat de les garanties, fins aconseguir que gairebé un 65% del total del balanç del Grup estigui invertit en actius considerats de seguretat total o màxima.

Cada vegada més, l'orientació de l'Entitat se centra en oferir un servei de banca universal al màxim nombre de clients. Per a "la Caixa", el creixement continua essent una forma de garantir el futur, en poder disposar de més i de més bones oportunitats per competir. Per això, el Grup "la Caixa" ha mantingut el seu pla d'expansió d'oficines per apropar-se encara més als clients. La xarxa de distribució

compta amb 3.612 oficines, de les quals pràcticament la meitat ja se situa fora del territori tradicional de Catalunya i les Balears. En els últims tres exercicis, s'han incorporat 1.091 oficines, tant per la via d'obertura de noves oficines com per l'adquisició d'entitats bancàries. L'estratègia d'expansió desenvolupada massivament a partir de 1990 a tot el territori espanyol ha resultat encertada ja que el conjunt de noves oficines, transcorregut el període de maduració, contribueix de forma important als resultats del Grup.

Adicionalment, el pla d'expansió ha comportat la creació i consolidació de 2.877 llocs de treball en els tres últims exercicis. El 1997 s'ha signat un acord amb els sindicats per incorporar, com a empleats fixos, els gairebé 1.000 aprenents que actualment presten els seus serveis a l'Entitat. Aquest acord també reconeix que, d'ara endavant, les noves contractacions adquiriran el caràcter de fix en complir-se el primer any de contracte. L'augment de la plantilla s'ha concentrat en l'expansió territorial i s'han millorat les ratios de productivitat. Durant l'exercici 1997, han continuat millorant el resultat net per empleat (6,5 milions de pessetes) i els recursos totals de clients per empleat (616 milions de pessetes). Aquesta línia de descentralització de la gestió ha permès que el nombre d'empleats als serveis centrals de "la Caixa" només representi el 7,1% de la plantilla total.

La vocació de "la Caixa" d'oferir un servei de banca universal exigeix tenir en compte les necessitats dels clients i ser a prop d'ells, proposant-los tot tipus de productes i de serveis. Per aconseguir-ho, és

imprescindible treballar amb qualitat, motiu pel qual tota l'organització de "la Caixa" s'ha compromès amb l'atenció al client i el bon servei. En aquest sentit, "la Caixa" està realitzant un gran esforç per conèixer l'opinió dels seus clients a fi d'identificar possibles errors i corregir les causes que els originen.

El desig de "la Caixa" de respondre a les necessitats dels clients comporta oferir una àmplia gamma de productes i de serveis que s'adapti a les seves particularitats. Els clients tenen a la seva disposició més de 150 productes i serveis que els permeten de rendibilitzar els seus estalvis, obtenir finançament i operar per mitjà dels diferents serveis i mitjans de pagament. En particular, durant l'exercici 1997 s'ha produït un important creixement dels fons d'inversió i hi ha hagut importants col·locacions de títols a la borsa. En aquest sentit, el Grup "la Caixa" ha ampliat la seva extensa oferta de fons d'inversió, el patrimoni dels quals supera els 2,2 bilions de pessetes. D'altra banda, durant 1997 "la Caixa" s'ha convertit en un dels col·locadors més importants del mercat de títols de companyies privatitzades.

La vocació de proximitat ha comportat la implantació d'un nou disseny d'oficina en què no hi ha barreres físiques que impedeixen l'acció comercial i la comunicació amb els clients, de manera que es facilita un tractament personalitzat. Alhora, s'estan fomentant les zones d'autoservei i s'han adoptat les últimes mesures de seguretat. El Grup disposa d'una xarxa de 4.739 caixers automàtics i de 67.550 terminals punt de venda, que el 1997 han generat un volum conjunt que supera els 200 milions d'operacions. Tota aquesta inversió en tecnologia permet l'augment constant del volum d'activitat de les oficines i la millora de les ratios de productivitat. D'aquesta manera, la ratio d'eficiència (despeses d'explotació en relació amb el marge

ordinari) ha passat del 67,7% el 1995 al 62,5% el 1997. Aquesta inversió tecnològica ha permès d'alliberar de treballs administratius el personal de la xarxa i dels serveis centrals, que d'aquesta manera guanya temps per a la gestió.

Així mateix, i en relació amb l'aposta tecnològica, "la Caixa" va constituir el 1996 el Comitè Euro, encarregat d'anticipar, proposar i impulsar les mesures necessàries per poder oferir als clients, des de l'1 de gener de 1999, tots els productes i serveis en euros. El Grup "la Caixa" considera l'entrada en vigor de la moneda única com un repte i una oportunitat per continuar aportant valor afegit als clients.

Per mantenir un creixement que garanteixi el futur, "la Caixa" ha d'obtenir elevats nivells de rendibilitat. En aquest sentit, el resultat de l'exercici 1997 atribuït al Grup, després d'impostos i minoritaris, assoleix els 94.133 milions de pessetes, amb un augment del 33%. Aquest resultat, emmarcat en un context de reducció de tipus d'interès i de creixent nivell competitiu, representa una rendibilitat neta del 18% sobre els recursos propis. El conjunt d'activitats del Grup ha aportat una rendibilitat equivalent a més de quatre vegades el rendiment net del deute públic espanyol a 10 anys.

Garantir un creixement sostingut exigeix disposar d'un adequat nivell de recursos propis. La ratio de solvència del Grup "la Caixa" és del 12,3%, calculada d'acord amb la normativa vigent, per damunt del 8% mínim exigít, el que situa l'excés de recursos propis computables en 230.000 milions de pessetes. D'altra banda, els recursos propis comptables del Grup assoleixen els 625.000 milions de pessetes, amb un increment de 150.000 milions de pessetes en relació amb l'any 1996. Aquest augment recull, a més a més del resultat de l'exercici 1997, l'efecte de l'actualització de balanços que han aplicat les principals empreses

participades del Grup "la Caixa", l'impacte de la qual sobre els recursos propis ha estat de 65.000 milions de pessetes.

Durant l'exercici 1997, "la Caixa" ha consolidat la seva tradicional política d'inversions en diferents sectors de l'economia no relacionats amb l'activitat financera, atenent sempre a criteris de seguretat, estabilitat i rendibilitat, i s'ha centrat en els sectors de serveis, energia i telecomunicacions. Les companyies a les quals s'ha dirigit la inversió tenen una provada història de resultats i importants expectatives de creixement. Respon a aquests criteris l'augment de les inversions a Telefónica de España, SA i a Repsol, SA durant els exercicis de 1995 a 1997. Aquesta estratègia ha permès la reducció de la incidència de l'evolució dels tipus d'interès sobre els resultats del Grup "la Caixa". Paral·lelament, la gran qualitat de les inversions ha aportat elevades rendibilitats i l'acumulació d'importants plusvàlues, que per als valors cotitzats pugen a finals de 1997 a mig bilió de pessetes. Això garanteix, encara més si fos possible, la seguretat dels recursos dels clients.

Pels seus orígens constitutius, "la Caixa" té com a una de les seves finalitats bàsiques el finançament i sosteniment d'activitats de caràcter social, assistencial i cultural. Cada any destina una part important del seu resultat a finançar l'Obra Social. Per a l'exercici 1998, el pressupost de l'Obra Social supera els 20.000 milions de pessetes, coberts fonamentalment amb l'aportació de "la Caixa" per a 1998, que la converteixen en una de les més importants del món. La Fundació "la Caixa" gestiona els recursos destinats a l'Obra Social i centra les seves activitats en complementar les tasques socials i culturals que realitzen les institucions públiques o privades i identifica i ajuda a resoldre noves necessitats socials. Lluitar contra l'Alzheimer i altres malalties neurodegeneratives, potenciar projectes

relacionats amb la infantesa i la tercera edat i mantenir les línies de treball ja iniciades contra la sida són els principals objectius que s'ha marcat l'Obra Social de "la Caixa" per als pròxims anys. D'altra banda, la ja tradicional activitat de divulgació científica s'ha incrementat durant l'any 1997 amb la incorporació del Museo de la Ciencia de Alcobendas (Madrid), que tindrà la mateixa orientació que el Museu de la Ciència de Barcelona: fer que la ciència sigui comprensible i accessible a tots els ciutadans. Una especial atenció han merescut els esplais, la xarxa dels quals ha estat incrementada en 300 nous centres l'any 1997. Així mateix, s'ha augmentat de 80 a 100 el nombre de beques atorgades per realitzar estudis de postgrau a l'estranger. Finalment, durant 1997 s'ha constituït la Fundació CaixaBank a Andorra.

Per acabar, durant l'exercici 1998 el Grup "la Caixa" mantindrà la seva política de servei i proximitat al client. Amb aquesta finalitat, continuarà el pla d'expansió d'oficines, tot augmentant i millorant la distribució dels seus productes i serveis i incidint en l'ús de canals alternatius a la xarxa tradicional (noves oficines més àgils, caixers automàtics, ServiCaixa, Internet, etc.). A més a més, serà l'exercici de consolidació per a l'arribada de la moneda única, situació que continuarà exigint l'adaptació de l'organització a aquest marc econòmic, per tal de reforçar la competitivitat del Grup "la Caixa" per continuar essent una entitat líder en el nou context europeu.

EL GRUP "LA CAIXA": ASPECTES FONAMENTALS

- 1 SEGURETAT
- 2 RENDIBILITAT
- 3 CREIXEMENT
- 4 QUALITAT
- 5 DISTRIBUCIÓ DELS
RESULTATS A L'OBRA SOCIAL
- 6 PRODUCTIVITAT
- 7 LIQUIDITAT I CONTROL DE
RISCOS DE MERCAT
- 8 CONFIGURACIÓ DEL GRUP
- 9 PROTECCIÓ A LES OFICINES

Aquesta secció de l'Informe Anual 1997 proporciona la perspectiva i l'anàlisi de la Direcció sobre la situació i l'evolució econòmica i financera del Grup "la Caixa" corresponent als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 1997, 1996 i 1995. Aquesta anàlisi se centra en les estratègies, els objectius i l'evolució del Grup a través dels principals conceptes utilitzats per controlar la seva situació i la seva evolució econòmica i financera global.

L'anàlisi està basada en els estats financers consolidats del Grup "la Caixa" que s'inclouen juntament amb l'informe d'auditoria en aquest Informe Anual 1997 a partir de la pàgina 45.

Un primer apartat presenta a doble pàgina el contingut d'aquesta secció, la qual cosa permet una visualització ràpida de l'evolució del Grup, ja que de cada concepte es destaquen els aspectes més significatius. Els apartats següents contenen els comentaris sobre les estratègies, els objectius i l'evolució del Grup "la Caixa" referits a cada concepte, una descripció i anàlisi dels resultats obtinguts, com també gràfiques i informació de suport.

1. SEGURETAT

Qualitat de l'actiu

- El conjunt d'actius amb un perfil de risc nul o baix representa el 65% del total del balanç.
- Especial atenció a la qualitat de l'actiu creditici. Garantia i atomització:
 - 54% amb garantia hipotecària
 - 11% al sector públic
 - Forta atomització (53% a particulars)
- Disminució molt significativa de la ratio de morositat i fort augment del grau de cobertura amb provisions.

Solvència

- Fort creixement dels recursos propis comptables.
- El coeficient de solvència supera el 12%.
- Els actius del balanç ponderats pel seu grau de risc queden reduïts a menys de la meitat.

Rating

- El Grup "la Caixa" manté les bones qualificacions a curt i a llarg termini i individual.

i
pàgines
18 a 23

2. RENDIBILITAT

Resultats

- Creixement sostingut del resultat atribuït al Grup, després d'impostos i minoritaris, que supera el 33% el 1997.
- Una rendibilitat creixent sobre recursos propis (ROE) que supera en més de 13 punts el tipus del deute públic a llarg termini.

i
pàgina
24

3. CREIXEMENT

Volum de negoci

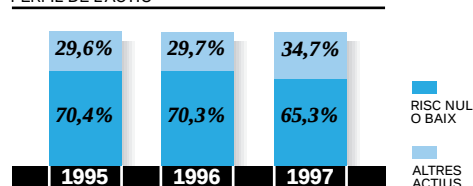
- Una àmplia base de clients que facilita la consecució de taxes anuals de creixement del volum de negoci sostingudes.
- Augment continuat de les quotes de mercat de recursos de clients, crèdits i oficines.
- Una extensa gamma de productes i serveis que responen i s'adapten constantment a les necessitats dels nostres clients.

Expansió de la xarxa

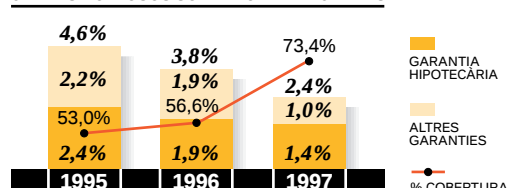
- Una xarxa de distribució extensiva. En els últims tres anys s'han incorporat 1.091 oficines a la xarxa.
- Elevat volum d'activitat i creixement del resultat net per oficina.

i
pàgines
27 a 32

PERFIL DE L'ACTIU

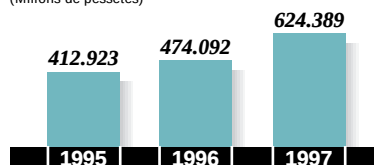

CRÈDITS DUBTOSOS SOBRE TOTAL DE CRÈDITS

RECURSOS PROPIS COMPTABLES

(Milions de pessetes)

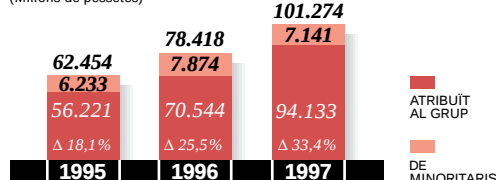

IBCA (1997)

CURT TERMINI	LLARG TERMINI	INDIVIDUAL
A1+	AA-	B

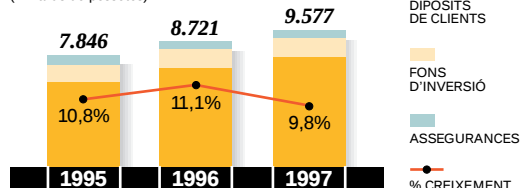
RESULTAT DESPRÉS D'IMPOSTOS

(Milions de pessetes)

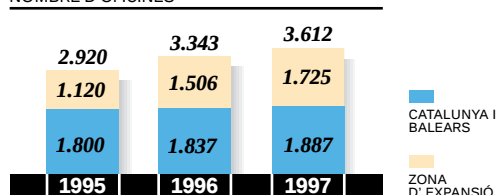

RECURSOS TOTAIS DE CLIENTS

(Miliards de pessetes)

NOMBRE D'OFICINES

4. QUALITAT

Les coses ben fetes des del primer moment

- La Qualitat, un compromís de la Direcció.
- Desenvolupament del mètode que normalitza el procés de millora de la qualitat.

+i
pàgina
33

5. DISTRIBUCIÓ DELS RESULTATS A L'OBRA SOCIAL

Aportació per a activitats d'interès social

- L'aportació a l'Obra Social per a 1998 representa el 30% del resultat de "la Caixa" de l'exercici 1997 i puja a 18.800 milions de pessetes.
- La Fundació "la Caixa" ha gestionat un pressupost de 15.000 milions de pessetes el 1997.

+i
pàgina
34

6. PRODUCTIVITAT

Organització i eficiència

- Una organització descentralitzada i eficient i un sistema de distribució basat en un avançat suport tecnològic que determina una estructura altament productiva.
- La plantilla de les entitats de dipòsit del Grup ha augmentat en 2.877 empleats durant els tres últims exercicis.
- Millora continuada de la ratio d'eficiència, compatible amb el procés d'expansió de la xarxa d'oficines.

+i
pàgina
36

7. LIQUIDITAT I CONTROL DE RISCOS DE MERCAT

Actius líquids

- Els recursos líquids del Grup se situen entorn dels 800.000 milions de pessetes, amb una ratio de liquiditat del 8,8%.

Control de riscos de mercat

- Baixa exposició als riscos de tipus d'interès, de tipus de canvi i de contrapartida.

+i
pàgines
38 i 39

8. CONFIGURACIÓ DEL GRUP

Diversificació i rendibilitat

- Un ampli Grup financer que ofereix tots els productes de banca universal i de finançament especialitzat.
- Un Grup assegurador i un Grup immobiliari que complementen l'activitat financer.
- Unes importants inversions financeres que aporten uns resultats creixents i amb elevades plusvàlues latents a valor de mercat.

+i
pàgina
40

9. PROTECCIÓ A LES OFICINES

Estratègia de seguretat

- Un model d'oficina orientat a l'atenció personalitzada al client, que incorpora mesures de seguretat tecnològicament avançades.
- Una orientació a la protecció de les persones a partir de la protecció de l'efectiu, que es tradueix en un índex molt baix d'atracaments.

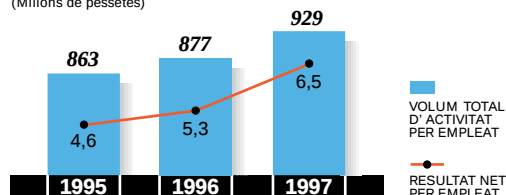
+i
pàgina
44

Fundació "la Caixa"

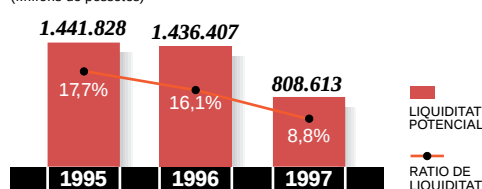
PRODUCTIVITAT PER EMPLEAT

(Milions de pessetes)

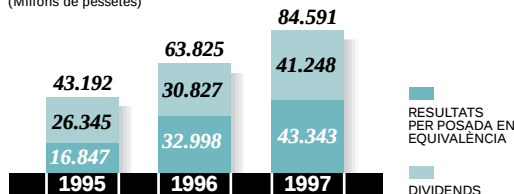
LIQUIDITAT

(Milions de pessetes)

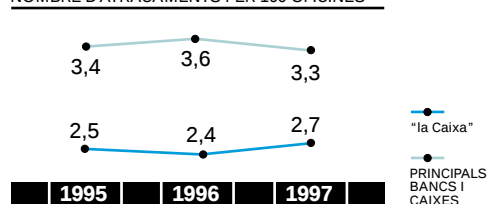

RESULTATS DE LES INVERSIONS FINANCERES (ABANS D'IMPOSTOS)

(Milions de pessetes)

NOMBRE D'ATRACAMENTS PER 100 OFICINES

1. S E G U R E T A T

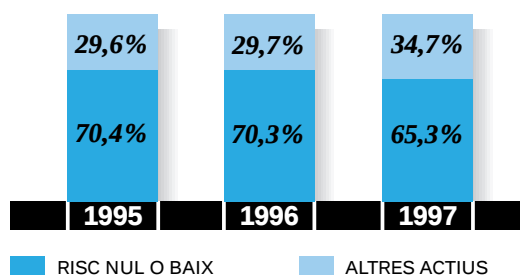
Qualitat de l'actiu

El conjunt d'actius amb un perfil de risc nul o baix representa el 65% del total del balanç.

La normativa que regula els requeriments de recursos propis classifica els actius del balanç segons el seu perfil de risc (vegeu l'apartat de Solvència d'aquest capítol). Segons aquest principi, es poden classificar com «Actius amb risc nul o baix» i com «Altres actius».

Dins de la categoria «Actius amb risc nul o baix» s'inclouen les inversions en actius líquids –efectiu en caixa, al Banc d'Espanya i al mercat interbancari, net de la posició accep-

PERFIL DE L'ACTIU

tant-, els actius monetaris –lletres del Tresor, certificats del Banc d'Espanya i deute de l'Estat (bons i obligacions)–, el finançament en forma de crèdit a les administracions públiques i els crèdits amb garantia hipotecària.

La categoria «Altres actius» inclou els crèdits amb garantia personal, la cartera de renda variable, l'immobilitzat i la resta de partides que componen el balanç del Grup.

Balanços de situació consolidats del Grup "la Caixa"

MILIONS DE PESSETES

	1997	%	1996	%	1995	%
Actiu						
Caixa, dipòsits en bancs centrals i entitats de crèdit (net)	919.583	10,0	1.203.783	13,5	966.916	11,9
Deutes de l'Estat i crèdits a les Administracions Públiques	2.377.020	26,0	2.697.904	30,3	2.583.391	31,8
Crèdits amb garantia hipotecària	2.678.906	29,3	2.358.185	26,5	2.172.701	26,7
Actius amb risc nul o baix	5.975.509	65,3	6.259.872	70,3	5.723.008	70,4
Crèdits amb garantia personal i d'altres	1.653.020	18,1	1.325.602	14,9	1.294.345	15,9
Cartera de renda variable	728.648	8,0	513.901	5,8	394.502	4,9
Immobilitzat	370.520	4,0	381.833	4,3	364.196	4,5
Altres actius	425.522	4,6	423.652	4,8	355.945	4,4
Total Actiu (*)	9.153.219	100,0	8.904.860	100,0	8.131.996	100,0
Passiu						
Recursos de clients	8.138.201		8.013.255		7.341.864	
Altres passius	337.609		361.952		323.892	
Beneficis consolidats de l'exercici	101.274		78.418		62.454	
Del Grup	94.133		70.544		56.221	
De minoritaris	7.141		7.874		6.233	
Interessos minoritaris	45.283		47.288		46.907	
Fons de dotació i reserves	530.852		403.947		356.879	
Total Passiu (*)	9.153.219		8.904.860		8.131.996	
Promemòria:						
Entitats de crèdit (passiu)	850.928		1.000.926		1.025.439	
Actius totals	10.004.147		9.905.786		9.157.435	
Actius totals mitjans (ATM)	10.057.033		9.728.039		8.631.817	

(*) Els saldos deutors i creditors mantinguts amb entitats de crèdit es presenten en l'actiu pel seu import net.

1. S E G U R E T A T

Qualitat de l'actiu (CONT.)

Especial atenció a la qualitat de l'actiu creditici. Garantia i atornització.

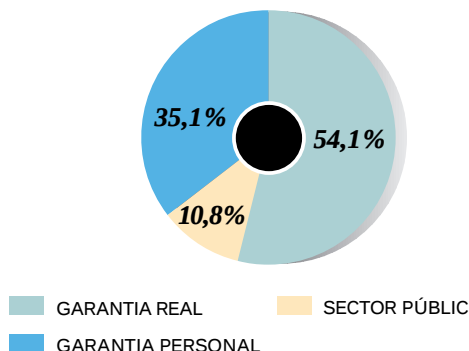
El crèdit hipotecari concentra el 54,1% del crèdit total. L'activitat creditícia amb garantia hipotecària està directament relacionada amb l'adquisició d'habitatge, que representa la major part del total del crèdit hipotecari.

La cartera de préstecs i crèdits del Grup "la Caixa" es caracteritza per una orientació al finançament dels particulars, que concentra més de la meitat del total de la inversió. Les empreses en concentren un terç, en bona mesura a causa del finançament de promocions immobiliàries que tenen com a destinació final la subrogació en favor d'un adquiridor particular. El 10,8% del saldo de la inversió creditícia correspon al finançament atorgat al sector públic.

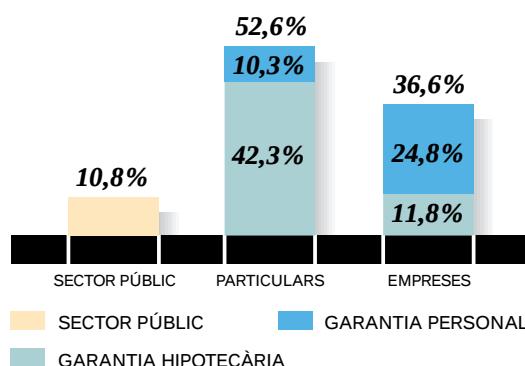
Les característiques de la inversió creditícia generen un alt grau de diversificació i d'atornització de la cartera, de manera que el saldo viu mitjà per titular en el cas dels préstecs destinats a l'adquisició d'habitatge de particulars és només de 4,4 milions de pessetes per prestatari i de 14,8 milions de pessetes en el cas dels préstecs i crèdits concedits a les empreses. El fet que el finançament a les empreses, inclòs el crèdit als promotors, representa una tercera part de la inversió creditícia fa palès el suport prestat al finançament d'un nombre elevat de petites i mitjanes empreses.

Aquesta inversió creditícia, addicionalment a la solidesa de les seves garanties, és el resultat d'una política de concessions que combina l'agilitat en la tramitació amb l'anàlisi detallada de les operacions, tot valorant com a elements primordials la seva finalitat i la capacitat de devolució dels prestataris.

GARANTIA

DESTINATARI I GARANTIA

1. S E G U R E T A T

Qualitat de l'actiu (CONT.)

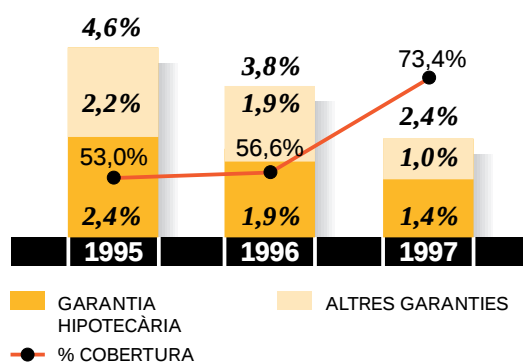
Disminució molt significativa de la ratio de morositat i fort augment del grau de cobertura amb provisions.

La inversió creditícia amb un predomini de particulars i la preponderància del crèdit hipotecari per a l'adquisició de primer habitatge formen una estructura creditícia amb un nivell de risc relativament baix, que el 1997 s'ha traduït en una ratio de morositat del 2,4% per al Grup "la Caixa" i de l'1,5% per a "la Caixa" entitat matriu.

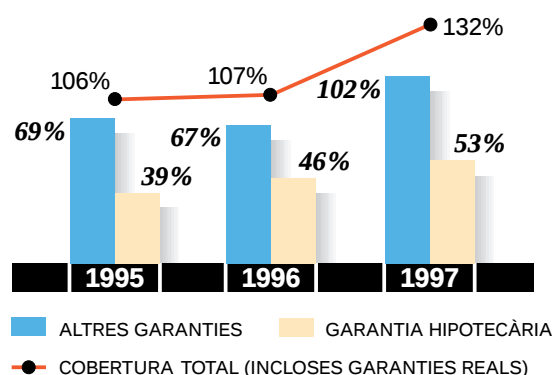
En els últims dos anys la ratio de morositat del Grup ha baixat més de dos punts i el volum de crèdits dubtosos ha disminuït des dels 182.923 milions de pessetes en acabar l'any 1995 fins als 119.667 milions de pessetes en finalitzar l'exercici 1997. Això representa, tot i haver crescut la inversió creditícia de manera significativa, un descens de 63.256 milions de pessetes dels crèdits dubtosos.

Simultàniament, la cobertura amb provisions dels saldos dels deutors dubtosos ha augmentat en termes relatius en 20 punts en els últims dos anys, fins a situar-se en el 73%, percentatge que en el cas dels préstecs personals supera el 100%. Si a més a més es té en compte la cobertura derivada de les garanties hipotecàries, el percentatge de cobertura assoleix el 132%.

CRÈDITS DUBTOSOS SOBRE TOTAL DE CRÈDITS

DESGLOSSAMENT DE LA COBERTURA TOTAL EN FUNCIÓ DE LA GARANTIA DELS CRÈDITS

1. S E G U R E T A T

Solvència

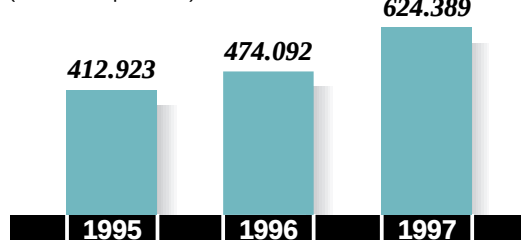
Fort creixement dels recursos propis comptables.

Els recursos propis comptables (patrimoni net) del Grup "la Caixa", que es mostren en els estats financers consolidats, han augmentat en 150.297 milions de pessetes en l'exercici 1997 i en 61.169 milions de pessetes el 1996. El fort augment del 1997 inclou, entre altres, el resultat del propi exercici i l'increment extraordinari de reserves en societats consolidades, que han recollit l'efecte de l'actualització de balanços de les principals societats participades del Grup per un import total de 65.473 milions de pessetes.

El creixement continuat del recursos propis permet mantenir un nivell de capitalitza-

RECURSOS PROPIS COMPTABLES

(Milions de pessetes)

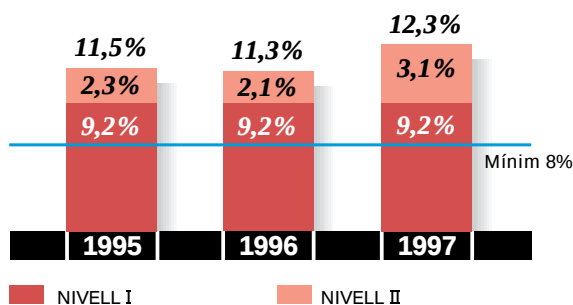
ció suficient per complir folgadamente els requeriments del coeficient de solvència i, al mateix temps, mantenir un bon ritme de creixement i d'expansió del negoci.

El coeficient de solvència supera el 12%.

Els recursos propis computables del Grup "la Caixa", obtinguts per aplicació de la normativa vigent, pugen a 681.399 milions de pessetes el 1997 i representen un coeficient de solvència del 12,3%, amb un superàvit estimat de 230.000 milions de pessetes sobre el requeriment de recursos propis mínims del 8%. Els recursos propis computables del Grup inclouen, a més a més dels recursos propis comptables, altres partides com ara les obligacions subordinades, els interessos de minoritaris a les filials de "la Caixa" i el fons de l'Obra Social, i només incorporen la part del resultat de l'exercici de "la Caixa" que s'aplicarà a reserves. Tanmateix, es dedueixen algunes partides com, per exemple, els actius immaterials i els fons de comerç de consolidació.

Els recursos propis bàsics o de primera categoria (Nivell I) pugen el 1997 a 510.668 milions de pessetes, xifra que representa un 9,2% dels actius ponderats pel seu grau de risc (Risk-Weighted Assets) i, per tant, excedeixen

COEFICIENT DE SOLVÈNCIA

(Milions de pessetes)

	1995	1996	1997
Excés de recursos propis sobre els mínims exigits	160.646	159.378	230.000

1. S E G U R E T A T

Solvència (CONT.)

per si mateixos els requeriments totals de recursos propis mínims del Grup consolidat.

Els recursos propis de segona categoria (Nivell II) pugen el 1997 a 170.731 milions de pessetes, un 3,1% dels actius ponderats pel seu grau de risc i podrien augmentar fins assolir el mateix volum que els recursos del Nivell I.

Els actius del balanç ponderats pel seu grau de risc queden reduïts a menys de la meitat.

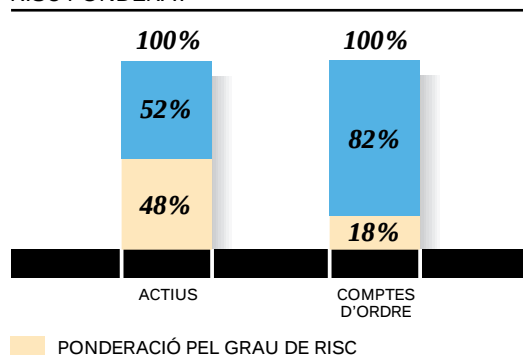
L'elevat nivell de solvència del Grup "la Caixa" està determinat en bona mesura per una estructura d'actius del balanç i de comptes d'ordre amb un perfil de risc significativament baix.

En aplicació de la normativa vigent, en ponderar cadascun dels actius del balanç pel seu grau de risc, els saldos experimenten el 1997 una reducció total estimada d'un 52%, i els comptes d'ordre d'un 82%. Aquesta ponderació és el resultat d'aplicar a cadascun dels saldos un factor que oscil·la entre el 0% per als actius amb risc nul, garantia de l'Estat o dinerària i el 100% per als actius amb garantia personal, per a l'immobilitzat i per a la cartera de valors.

Els recursos propis mínims exigits es calculen en funció del risc de crèdit i contrapart, del risc de tipus de canvi i del risc de la cartera de negociació. La pràctica totalitat dels recursos exigits per al Grup deriven del risc de crèdit i contrapart.

Les emissions de deute subordinat, que formen part del Nivell II, tenen un límit màxim autoritzat igual al 50% dels recursos del Nivell I, és a dir, 255.000 milions de pessetes, i el seu saldo al final de l'exercici 1997 és de 89.500 milions de pessetes.

RISC PONDERAT

1. S E G U R E T A T

Rating

El Grup "la Caixa" manté les bones qualificacions a curt i a llarg termini i individual.

En la revisió anual corresponent a 1997, l'Agència de Rating IBCA va mantenir les bones qualificacions atorgades al Grup "la Caixa". L'any 1995 va augmentar un grau la qualificació a llarg termini i el 1996 augmentà un grau la qualificació individual.

Els fonaments en què se sustenten les qualificacions són els següents:

- L'àmplia base de dipòsits, el baix nivell de risc, el bon nivell de rendibilitat i l'alt grau de liquiditat dels actius.
- L'elevat grau de capitalització, afavorit per una actitud molt prudent en relació al risc.
- Una extensa xarxa d'oficines que facilita el creixement del negoci i que ajuda a compensar la reducció de marges. I això juntament amb un procés d'expansió continuat de noves oficines permet assolir gradualment una presència significativa arreu del territori espanyol.
- Un gran i seleccionat volum d'inversions financeres en companyies d'energia, serveis i d'infraestructures de la millor qualitat i que acumulen importants plusvàlues latents.
- La bona trajectòria pel que fa als resultats obtinguts en els últims anys.

Ratings d'IBCA	1995	1996	1997
Curt termini	A1+	A1+	A1+
Llarg termini	AA-	AA-	AA-
Individual	B/C	B	B

Tot plegat fa que el procés d'expansió generalitzat, juntament amb el creixement del volum de negoci, donen al Grup "la Caixa" fortaleza suficient per competir eficientment amb els grans grups bancaris i amb les entitats regionals i caixes d'estalvi. I això, tot millorant la seva rendibilitat i mantenint un alt nivell de liquiditat i de solvència.

2. R E N D I B I L I T A T

Resultats

Creixement sostingut del resultat atribuït al Grup, després d'impostos i minoritaris, que supera el 33% el 1997.

El Grup "la Caixa" ha mantingut un creixement sostingut del seu resultat, amb uns augments del 18,1%, 25,5% i 33,4% en els exercicis de 1995, 1996 i 1997, respectivament. Amb aquests augments, el resultat del Grup de l'e-

xercici 1997 de 94.133 milions de pessetes quasi duplica l'obtingut en l'exercici 1994. Per obtenir aquesta sèrie creixent de resultats en un marc de descens accentuat dels tipus d'interès de mercat, el Grup "la Caixa", entre altres aspectes, ha augmentat de manera continuada el volum de recursos de clients negociats i ha practicat una política de preus que ha permès pal·liar l'efecte de la reducció dels marges entre les operacions d'actiu i de passiu.

Comptes de pèrdues i guanys consolidats del Grup "la Caixa" (*)

MILIONS DE PESSETES

	1997	variació %	1996	1995
Marge d'intermediació	246.369	2,2	241.020	223.899
Productes ordinaris	100.601		83.548	61.658
Marge ordinari	346.970	6,9	324.568	285.557
Despeses d'explotació	(243.860)		(231.737)	(204.834)
Marge d'explotació	103.110	11,1	92.831	80.723
Resultats per posada en equivalència	43.343		32.998	16.847
Marge d'explotació i resultat de la cartera de valors	146.453	16,4	125.829	97.570
Insolvències, sanejaments i d'altres	(15.992)		(21.709)	(20.950)
Resultat abans d'impostos	130.461	25,3	104.120	76.620
Impost sobre beneficis	(29.187)		(25.702)	(14.166)
Resultat després d'impostos	101.274	29,1	78.418	62.454
Resultat de minoritaris	7.141		7.874	6.233
Resultat atribuït al Grup	94.133	33,4	70.544	56.221

(*) D'acord amb criteris analítics, els resultats de totes les societats posades en equivalència es presenten abans d'impostos i, conseqüentment, també els seus dividends. Aquest tractament ha suposat que el Marge d'intermediació sigui superior al mostrat en els estats financers del Grup "la Caixa" en 14.437 i 10.789 milions de pessetes en els exercicis 1997 i 1996, respectivament, i així mateix, que els Resultats per posada en equivalència siguin superiors en 1.723 milions de pessetes el 1997 i inferiors en 400 milions de pessetes el 1996. Com a contrapartida, l'Impost sobre societats és superior en 16.160 i 10.389 milions de pessetes en els exercicis 1997 i 1996, respectivament.

Complementant la seva activitat bancària, "la Caixa" manté importants inversions financeres en sectors estratègics de serveis, energia i telecomunicacions, els quals tenen una elevada rendibilitat i un gran potencial de creixement. Aquestes inversions han augmentat significativament en els darrers tres exercicis. El cost del seu finançament es compensa en

el «Marge d'intermediació» només per la part del resultat que aquestes societats han distribuït com a dividends, en registrar-se la participació a la resta del seu resultat en la rúbrica de «Resultats per posada en equivalència», per sota del marge d'explotació (vegeu el capítol 8 sobre Configuració del Grup).

2. R E N D I B I L I T A T

Resultats (CONT.)

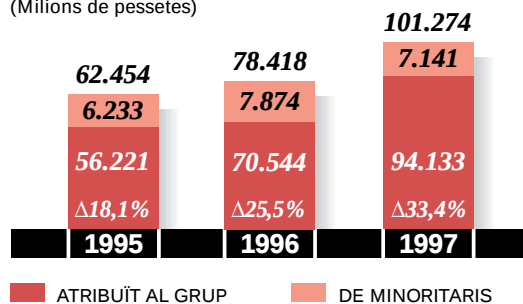
Els productes ordinaris evolucionen molt positivament a causa de l'important creixement de les comissions per la gestió dels fons d'inversió del Grup, el patrimoni dels quals ha crescut més de 650.000 milions de pessetes el 1997 i supera els 2,2 bilions de pessetes a finals de l'exercici. Tanmateix, l'augment de comissions aportades pel major volum de negoci i pel desenvolupament que estan tenint altres àrees d'activitat com la banca electrònica i la col·locació de títols en el mercat, han contribuït també a la millora del marge ordinari.

La política constant de contenció de costos ha permès que, tot i recollir les despeses derivades del procés continuat d'obertura de noves oficines (vegeu el capítol 3 sobre Creixement - Expansió de la xarxa), les despeses d'explotació hagin crescut per sota de l'augment del volum de negoci, que ha estat d'un 10% (vegeu el capítol 6 sobre Productivitat).

La bona evolució del «Marge d'explotació i resultat de la cartera de valors», amb un augment d'un 16% el 1997, fa palesa la capacitat del Grup per generar elevats resultats recurrents i, alhora, permet el manteniment d'una política molt prudent de dotacions i d'altres sanejaments. Així i tot, el millor comportament de la morositat s'ha traduït en la menor necessitat de dotar fons d'insolvències el 1997.

RESULTAT DESPRÉS D'IMPOSTOS

(Milions de pessetes)

És remarcable l'evolució dels beneficis en els dos darrers exercicis. El 1996 ja es va sobrepassar la xifra de 100.000 milions de pessetes en el resultat abans d'impostos, mentre que el 1997 s'ha superat aquest import en el resultat després d'impostos, arribant a 101.274 milions de pessetes. D'aquest import, 7.141 milions de pessetes corresponen als accionistes minoritaris de les societats filials consolidades i la resta, 94.133 milions de pessetes, s'atribueixen al Grup (un 92,9%).

En resum, l'exercici 1997 mostra una evolució molt positiva del resultat del Grup, fonamentada en l'augment de la base de clients, la intensificació de noves àrees de negoci, la diversificació de les inversions i la productivitat de l'organització, que ha permès generar un corrent creixent dels resultats de caràcter recurrent.

2. RENDIBILITAT

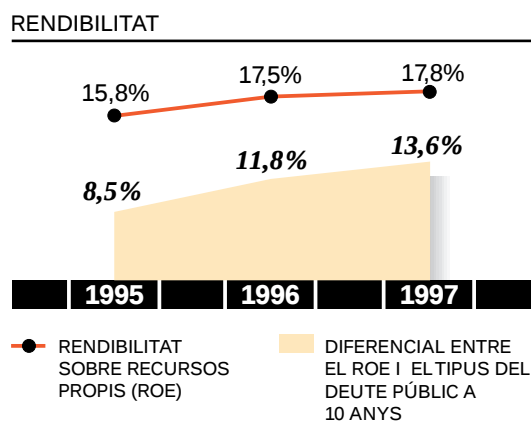
Resultats (CONT.)

Una rendibilitat creixent sobre recursos propis (ROE) que supera en més de 13 punts el tipus del deute públic a llarg termini.

La rendibilitat del Grup obtinguda sobre recursos propis (ROE) mostra una evolució a l'alça en els últims exercicis i ha assolit el 17,8% el 1997, tot i l'augment significatiu que han tingut els recursos propis per l'efecte de l'actualització de balanços. Si es compara aquesta rendibilitat amb la del deute públic a llarg termini, s'obtenen uns diferencials positius en tots els exercicis i el 1997 es registra la màxima diferència positiva de 13,6 punts.

La rendibilitat sobre actius totals mitjans (ROA), nets de la intermediació de tresoreria, evoluciona també positivament i augmenta des del 0,83% el 1995 fins al 0,90% el 1996 i el 1997 assoleix un 1,10%.

Tanmateix, la baixa posició de risc dels actius del balanç del Grup "la Caixa" (vegeu el capítol 1 sobre Seguretat - Solvència) determina que la rendibilitat obtinguda en relació al risc assumit (calculada sobre els actius del balanç ponderats pel seu grau de risc) sigui molt superior al ROA i que, amb un creixement que va d'un 1,64% el 1995 fins al 2,10% el 1997, se situï entre les més altes del sector.

3. CREIXEMENT

Volum de negoci

Una àmplia base de clients que facilita la consecució de taxes anuals de creixement del volum de negoci sostingudes.

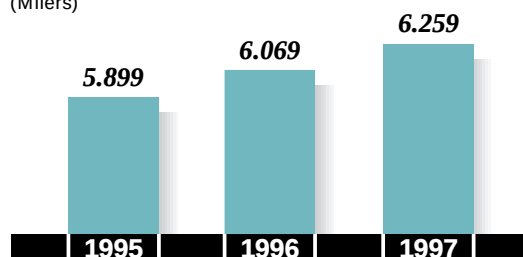
El negoci del Grup "la Caixa" se sustenta en una àmplia base de clients que augmenta any rera any. Així, en només tres anys ho ha fet en gairebé un milió i a finals de 1997 ja supera els 6,2 milions de clients. Aquest gran nombre de clients dóna estabilitat i fins i tot facilita l'augment de la xifra de negoci, bàsicament pel que fa als recursos gestionats i al finançament creditici. Del total de la clientela de "la Caixa", la major part són clients tradicionals i d'una certa significació, i una part molt considerable d'aquests són clients amb un alt grau de vinculació amb l'Entitat, tant pel que fa al nombre de productes i serveis contractats com pel volum de dipòsits que mantenen i pel finançament atorgat.

Els dos components que caracteritzen l'evolució del negoci bancari típic –la captació total de recursos de clients i la inversió creditícia– han augmentat el 1997 a bon ritme. Els recursos totals de clients del Grup "la Caixa" –dipòsits de clients nets de cessions, emprèstits, fons d'inversió i assegurances– se situen al final de l'exercici 1997 en més de 9,5 bilions de pessetes, dels quals 2,3 bilions en fons d'inversió, i la inversió creditícia prop dels 5 bilions de pessetes.

Per tal d'aprofitar les sinèrgies de la seva xarxa de distribució, el Grup "la Caixa" (vegeu el capítol 8 sobre Configuració del Grup) complementa la seva activitat captadora de recursos de clients amb la prestació de finançament especialitzat per part de les companyies del grup financer –bàsicament d'arrendament financer i de factoring– que tenen un volum d'inversió de l'ordre d'uns 124.000 milions de pessetes, i amb la col·locació de productes d'assegurances i plans de pensions de les companyies del Grup assegurador.

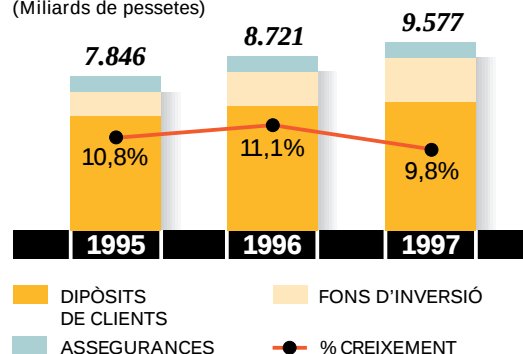
NOMBRE DE CLIENTS

(Milers)

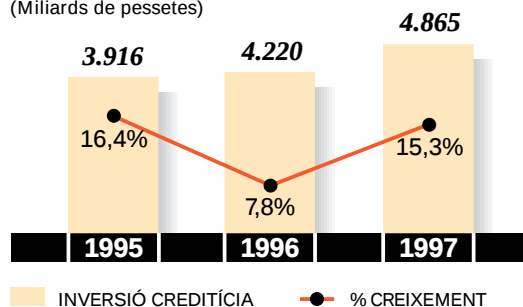
RECURSOS TOTS DE CLIENTS

(Miliards de pessetes)

INVERSIÓ CREDITÍCIA

(Miliards de pessetes)

3. CREIXEMENT

Volum de negoci (CONT.)

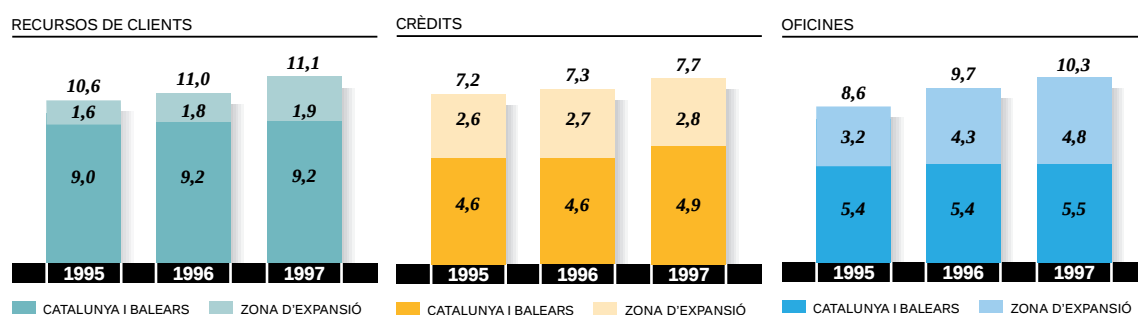
Augment continuat de les quotes de mercat de recursos de clients, crèdits i oficines.

Els elevats volums de negoci en recursos de clients i crèdits, el significatiu nombre d'oficines del Grup "la Caixa" i el ritme de creixement registrat es tradueixen en importants quotes de mercat. Aquestes quotes s'han incrementat anualment gràcies al creixement del volum d'activitat de les oficines, al procés continuat d'obertura de noves oficines i a la

incorporació al Grup de noves xarxes d'oficines provinents de l'adquisició de participacions majoritàries en bancs.

En aquest sentit, i d'acord amb l'última informació pública disponible d'entitats de dipòsit, el Grup "la Caixa" ha mantingut en els últims tres exercicis una quota de mercat creixent en recursos de clients, que actualment ja supera l'11% i ha experimentat creixements significatius de les quotes de mercat en volum de crèdits i en oficines.

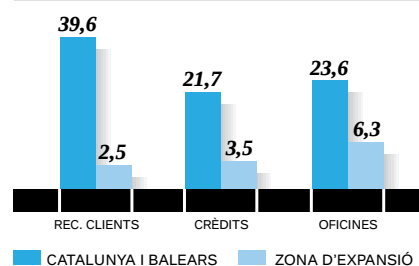
QUOTES DE MERCAT A ESPANYA (EN %)

Si descomponem les esmentades quotes entre l'aportació que representa el mercat tradicional de Catalunya i les Balears i la corresponent a les altres comunitats autònomes (zona d'expansió) s'observa que l'aportació del mercat tradicional es manté consolidada i fins i tot augmenta, i l'aportació de la zona d'expansió és creixent. Aquesta evolució s'anirà amplificant a mesura que les noves oficines assoleixin el seu període de maduració, de manera que en un termini mitjà la implantació del Grup "la Caixa" en el conjunt d'Espanya estigui més compensada i es reequilibrin les aportacions entre ambdós mercats, el tradicional i el de la zona d'expansió. En aquest sentit, la voluntat del Grup "la Caixa" consisteix a créixer tot diversificant-se geogràficament.

A Catalunya i Balears, les elevades i sostingudes quotes de mercat són indicatives d'una

QUOTES DE MERCAT A CATALUNYA I BALEARS I A LA ZONA D'EXPANSIÓ L'ANY 1997 (EN %)

posició de preeminència del Grup "la Caixa". En canvi, a la zona d'expansió la penetració encara és relativament reduïda, tot i que l'expansió amb noves oficines fa que augmenti gradualment. Un dels objectius perseguits amb el pla d'expansió és doblar en cinc anys la quota de mercat de recursos de clients que el Grup tenia el 1995 a la zona d'expansió.

Els augments en la quota de mercat en la zona d'expansió són més accentuats en el cas

3. CREIXEMENT

Volum de negoci (CONT.)

de la captació de recursos, la qual cosa és indicativa d'una certa maduració del procés d'expansió que s'inicia amb l'obertura d'oficines, segueix amb la concessió de finançament creditici i, finalment, es consolida amb la capta-

ció de recursos, variable on destaca sobre manera l'activitat captadora de dipòsits del Grup "la Caixa".

Una extensa gamma de productes i serveis, que responen i s'adapten constantment a les necessitats dels nostres clients.

El Grup "la Caixa" ofereix una extensa gamma de productes financers, disponibles a tota la xarxa. Els avenços tecnològics permeten oferir diferents opcions del mateix producte amb la finalitat d'adaptar-se a les necessitats dels nostres clients.

Dins dels productes d'actiu, i per finançar l'adquisició d'habitatge, s'ofereix un producte altament innovador com és el «Crèdit Obert», que instrumentat com un crèdit amb garantia hipotecària, permet al client disposar de diners en tot moment fins al límit establert, en diverses disposicions i per a qualsevol finalitat.

El finançament a l'empresa requereix una especialització, és per això que el Grup "la Caixa" va constituir el Grup Banc d'Europa (vegeu el capítol 8 sobre Configuració del Grup) orientat al finançament empresarial en els seus diferents vessants: leasing, factoring, finançament al consum, renting, etc. Al mateix temps s'han desenvolupat nous productes per tal de facilitar a les empreses la seva implantació i la realització de negocis a l'estranger.

Pel que fa als productes de passiu, juntament amb les tradicionals llibretes de termini, "la Caixa" ofereix a la seva clientela la «Llibreta Estrella», un producte que dona la liquiditat d'una llibreta a la vista i la rendibilitat d'una llibreta a termini. Amb les mateixes

característiques, més de mig milió de joves clients ja tenen la llibreta «Súper 3» i la «Megallibreta». S'ofereixen també productes d'estalvi fiscal com ara les llibretes habitatge i els plans de pensions.

Els fons d'inversió han estat, sens dubte, el producte més sol·licitat de l'exercici 1997. El descens dels tipus d'interès i el millor tractament fiscal han contribuït de forma determinant en el seu creixement. Als clients que opten per aquesta modalitat d'estalvi "la Caixa" els ofereix una diversificada gamma de productes: fons de renda fixa, mixtos, de renda variable i fons garantits, en pessetes o en moneda estrangera. El nombre de participants a finals de 1997 és de gairebé 379.000, els quals són titulars d'un patrimoni que ja supera els dos bilions de pessetes.

Productes

NOMBRE D'OPERACIONS

	1995	1996	1997
Crèdit Obert (expedients)	36.795	61.784	100.022
Llibreta Estrella (llibretes)	2.233.974	2.595.165	2.870.083
Fons d'inversió (partícips)	162.941	253.387	378.906

3. CREIXEMENT

Volum de negoci (CONT.)

A més dels serveis tradicionals, el Grup "la Caixa" n'incorpora de nous que siguin atractius per a diferents segments de clients. Els avenços tecnològics faciliten la seva adaptació a les demandes dels clients.

Un servei tradicional que ofereix "la Caixa" des de sempre és la gestió i abonament de les nòmines i de les pensions de la Seguretat Social. Avui en dia són més d'un milió i mig les persones que tenen domiciliats a "la Caixa" aquests cobraments. Fins i tot, algunes empreses que disposen del servei «Línia Oberta» fan l'abonament directament a les llibretes dels seus empleats des de la pròpia empresa.

L'any 1997, mitjançant el servei de domiciliacions i pagaments de rebuts, "la Caixa" ha facturat més de 113 milions de rebuts, xifra que augmenta anualment de l'ordre de setze milions. A més es poden domiciliar rebuts i aportacions diferides de plans de pensions amb càrrec al disponible del «Crèdit Estrella».

La difusió massiva del «Moneder Electrònic», que incorpora l'ampli ventall de targetes de dèbit i de crèdit emeses per "la Caixa" (Visa Cash, Electron, Doctor Music, Targeta Jove, 40 Principals i Universitat), és exemple clar de la posició de lideratge que manté el Grup "la Caixa" en el terreny de la banca electrònica. Durant l'any 1997 s'ha posat en marxa la campanya «Punts Estrella» vinculada a les compres realitzades amb targeta, que permet intercanviar punts per regals i que ha fet incrementar sobre manera l'ús i la difusió d'aquest mitjà de pagament.

La xarxa de ServiCaixa posa a disposició dels clients un gran nombre de serveis les 24 hores del dia, tots els dies de l'any. Amb qualsevol targeta de crèdit o de dèbit es poden adquirir entrades per a espectacles, comprar o vendre valors, accedir al Servei Català de

Col·locació i beneficiar-se de moltes altres prestacions, fins i tot l'intercanvi de punts estrella per obsequis o la consulta de l'oferta immobiliària del Grup "la Caixa".

Per als usuaris d'Internet existeix des d'octubre de 1997 una nova web de "la Caixa" destinada a ser un mitjà per obtenir informació de l'Entitat i, també, efectuar gairebé la totalitat de les operacions més habituals. La «Línia Oberta Web» és gratuïta i incorporarà un centre comercial virtual, gestionat pel Grup, des d'on el client podrà comprar en diferents botigues (llibres, discs, ordinadors, regals, etc.) i rebre els seus encàrrecs directament a casa. A finals de 1997 ja s'han obert més de 10.000 contractes de «Línia Oberta» que fan més de 4.000 operacions al dia.

Mitjançant la web d'Internet s'accedeix a l'oferta del ServiCaixa, on es pot consultar l'agenda d'espectacles, triar i comprar localitats de cinemes i teatres, licitar en les subhastes del Mont de Pietat i fer donatius a més de vint entitats. Diàriament més de 1.000 persones entren al ServiCaixa Internet.

3. CREIXEMENT

Expansió de la xarxa

Una xarxa de distribució extensiva. En els últims tres anys s'han incorporat 1.091 oficines a la xarxa.

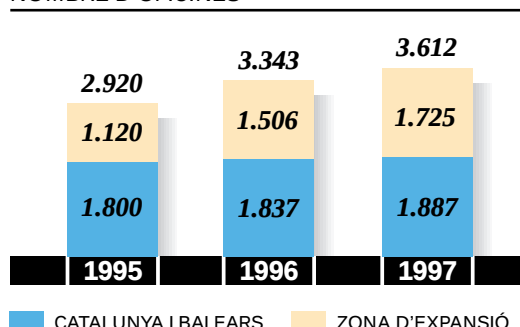
L'estratègia de desenvolupament del negoci bancari del Grup "la Caixa" es fonamenta en un sistema de distribució extensiu, per mitjà d'una àmplia xarxa d'oficines, intensificat amb un procés continuat d'obertura de noves oficines, tot controlant que l'aportació marginal al resultat d'aquestes noves oficines sigui positiva en un període raonable.

Des del començament de 1995, el Grup "la Caixa" ha incorporat més de mil oficines. L'obertura de noves oficines ha estat orientada gairebé exclusivament a la zona d'expansió –fora de Catalunya i les Balears, àmbit tradicional de "la Caixa"–, que ha concentrat 1.016 del total de noves oficines, mentre que a la zona tradicional només se n'han obert 115, atès que la xarxa de "la Caixa" en aquesta zona ja és molt intensa i gaudeix d'una elevada densitat de servei financer.

En els darrers tres anys, l'augment d'oficines a la zona d'expansió correspon a dues vies diferenciades; d'una banda, a l'obertura de 580 noves oficines i, d'una altra, a l'adquisició d'entitats bancàries. Així, l'any 1995 es va adquirir el Banco Herrero, que compta actualment amb 244 oficines i el 1996 el Banco Granada Jerez amb 237 oficines que van ser integrades a la xarxa de "la Caixa". Gairebé la meitat de la xarxa d'oficines del Grup bancari està ubicada a la zona d'expansió.

El pla d'expansió del Grup "la Caixa" està orientat a augmentar gradualment la seva presència en el conjunt del territori espanyol i és previst de mantenir-lo en el futur immediat. És una constant de "la Caixa" buscar la proximitat al client des dels angles més diversos, de manera que l'expansió és el paradigma d'aquesta proximitat. Doncs bé, l'expansió futura incorporarà noves modalitats físi-

NOMBRE D'OFICINES

ques de tipus d'oficina i també d'ubicacions per tal de facilitar aquesta proximitat al client allà on calgui.

L'evolució i el comportament de les oficines del pla d'expansió es contrasten amb l'experiència adquirida. L'anàlisi en base als resultats de l'expansió desenvolupada massivament a partir de 1990 constitueix una mostra significativa, tant per l'elevat nombre d'oficines observades com per la seva dispersió geogràfica i temporal i perquè integra escenaris econòmics i estructures de producció diverses. Els resultats obtinguts posen de manifest que en acabar el quart any des de la seva obertura les noves oficines ja generen un marge d'explotació positiu, i que durant el cinquè any ja obtenen un resultat de gestió positiu, és a dir, ja superen el llindar de rendibilitat. L'estratègia d'expansió desenvolupada en el conjunt del territori espanyol demostra ser encertada ja que les noves oficines contribueixen de manera important a la consecució del resultat del Grup.

Tanmateix, el cost de l'expansió futura es compensa amb la sobreaportació de resultats creixents de les oficines que ja han entrat en procés de maduració i que provenen de l'expansió passada. El procés d'expansió ha de permetre augmentar gradualment la quota de mercat del Grup "la Caixa" i obtenir majors resultats.

La configuració física de les noves oficines i de totes aquelles que es reformen està enca-

3. CREIXEMENT

Expansió de la xarxa (CONT.)

minada a buscar un entorn més amigable entre empleats i clients, sense barreres físiques que dificultin la comunicació, com ho són els taulells i les finestretes. Aquest nou model d'oficina, conegut com ATP (Atenció Totalment Personalitzada), consta d'una zona d'autoservei, operativa les 24 hores, i de diverses zones d'atenció personalitzada al voltant de les taules de treball. A finals de 1997, més d'una quarta part del total de la xarxa ja té aquest nou entorn físic, que els clients han valorat positivament.

També per tal de satisfer les necessitats dels usuaris i oferir un servei més eficient als nos-

tres clients, el Grup "la Caixa" va incorporar a l'oficina una nova plataforma tecnològica d'alt rendiment anomenada PROA, que permet el sistema multitasca, amb un escriptori de treball personalitzat, amb un equip ofimàtic avançat que incorpora una nova impremta electrònica, que evita l'emmagatzematge d'impresos, i que disposa de correu electrònic i de suport electrònic de manuals i normatives. La flexibilitat d'aquest sistema informàtic permet incorporar qualsevol nova tecnologia. A finals de març de 1997, tota la xarxa d'oficines del Grup "la Caixa" comptava amb aquesta nova plataforma.

Elevat volum d'activitat i creixement del resultat net per oficina.

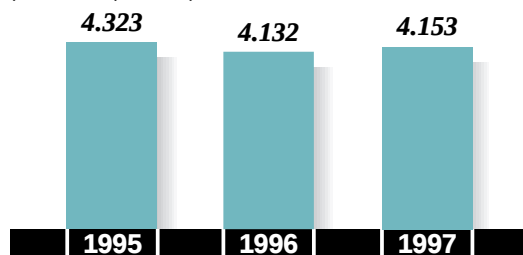
L'esmentat ritme creixent de noves oficines ha estat acompanyat en els últims tres exercicis per un manteniment del volum d'activitat, que comprèn els saldos dels recursos totals de clients i dels crèdits, que supera els 4.000 milions de pessetes per oficina i per un creixement continuat del resultat net per oficina.

Tant el volum d'activitat com el resultat net per oficina obtinguts cal situar-los en el context de l'important procés d'obertura d'oficines, ja que la xarxa del grup bancari de "la Caixa" ha augmentat més d'un 40% en els darrers tres anys (més de 1.000 noves oficines) i malgrat aquest extraordinari increment pràcticament s'ha mantingut el volum d'activitat per oficina i han augmentat extraordinàriament els resultats per unitat de negoci.

L'evolució positiva d'aquestes variables corrobora la validesa de l'estratègia seguida pel Grup "la Caixa" i és un paràmetre il·lustratiu del nivell d'eficiència de l'estructura productiva.

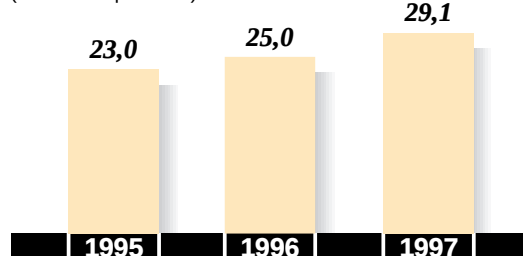
VOLUM D'ACTIVITAT PER OFICINA

(Milions de pessetes)

RESULTAT NET PER OFICINA

(Milions de pessetes)

4. QUALITAT

Les coses ben fetes des del primer moment

La Qualitat, un compromís de la Direcció. Desenvolupament del mètode que normalitza el procés de millora de la qualitat.

«Les coses ben fetes des del primer moment» és el lema que defineix la qualitat tal com s'entén en el Grup "la Caixa".

«El defecte o l'error és tot allò que el client no vol o que, simplement, no entén. No n'hi ha prou amb corregir l'error; l'objectiu de "la Caixa" és suprimir la causa que l'ha fet possible. Modificarem o crearem els procediments perquè sigui impossible cometre un error.

Aquesta és una comesa que no s'assoleix únicament amb voluntat, sinó amb intel·ligència i enginy a tots els nivells de la nostra organització.»

Millorar la qualitat dels productes i serveis per tal d'aconseguir la satisfacció dels clients constitueix el repte que es planteja permanentment "la Caixa". Això suposa, en primer lloc, un seguiment acurat dels nostres procediments, i per assolir aquest propòsit es compta amb el compromís de la Direcció i la col·laboració inestimable de tots els empleats. Amb aquesta finalitat, "la Caixa" ha adoptat un sistema de recollida de propostes de millora, per tal d'aprofitar al màxim el potencial de tots els empleats de l'organització. Així, el 1997 s'han presentat i analitzat 326 propostes mitjançant la utilització d'un Sistema d'Acció Correctora i del procediment de Suggestiments al Director General. L'impuls del procés es canalitza mitjançant els diferents equips de millora de la qualitat existents a tota l'organització.

En segon lloc, amb l'objectiu d'aconseguir superar-nos realment en aquest procés de millora de la qualitat, s'ha realitzat un gran esforç que ens permet conèixer l'opinió dels nostres clients. Amb aquest propòsit s'ha instaurat un nou sistema de consulta als clients,

flexible i exhaustiu, mitjançant enquestes per telèfon, que permet conèixer l'opinió directa de la seva relació amb cadascuna de les oficines, i així poder actuar amb coneixement de causa en totes aquelles situacions susceptibles de millora.

Mentrestant, "la Caixa" ha definit uns indicadors de qualitat de servei que mesuren el grau de satisfacció dels clients mitjançant enquestes i el nivell de qualitat de les oficines mitjançant equips interns i externs d'observació i avaluació.

Tanmateix, "la Caixa" està potenciant l'ús del sistema de reclamacions de clients (cartes al Director i una oficina telefònica de reclamacions) i s'ha proposat convertir cada queixa en una oportunitat que ens permeti millorar.

En el decurs de l'any 1997 s'han rebut 13.436 comunicacions dels clients, ja sigui per carta al Director o bé trucades a l'oficina de reclamacions. Una part d'aquestes comunicacions són relatives a suggeriments i felicitacions, una mica més de la meitat són informatives i el 41%, és a dir, 5.513, són per queixar-se d'alguna actuació. Si posem el nombre total de queixes d'un any en relació al nombre de clients, s'observa que un de cada deu mil clients formula una queixa a l'any. A més a més, cal tenir present que al llarg d'un any "la Caixa" realitza més de dos bilions de transaccions, tramet als clients uns dos-cents milions de documents i que el nombre total d'operacions fetes en règim d'autoservei i en establiments comercials és també de gairebé dos-cents milions d'operacions.

5. DISTRIBUCIÓ DELS RESULTATS A L'OBRA SOCIAL

Aportació per a activitats d'interès social

L'aportació a l'Obra Social per a 1998 representa el 30% del resultat de "la Caixa" de l'exercici 1997 i puja a 18.800 milions de pessetes.

"la Caixa" és una institució de naturalesa no lucrativa i social. En aquest sentit, la realització d'obres socials constitueix, juntament amb el foment de l'estalvi i la inversió, l'objecte social de "la Caixa". Per aquest motiu,

entre les seves finalitats bàsiques destaquen el finançament i el manteniment d'activitats de caràcter social, assistencial i cultural.

Per la seva condició d'entitat exempta de lucre mercantil, "la Caixa" destina els seus excedents nets a la constitució de reserves, per a una més gran garantia dels fons administrats, i al finançament de l'Obra Social. El manteniment de l'Obra Social ha de ser compatible amb un nivell adequat de capitalització de l'Entitat.

Distribució de l'excedent de "la Caixa" (entitat matriu)

MILIONS DE PESSETES

	1995	%	1996	%	1997	%
Resultat de l'exercici	43.512	100,0	50.037	100,0	62.631	100,0
Distribució:						
A Reserves	31.364	72,1	35.037	70,0	43.831	70,0
A l'Obra Social (pressupost per a l'exercici següent)	12.148	27,9	15.000	30,0	18.800	30,0

La distribució de l'excedent de "la Caixa" de cada exercici i la corresponent dotació al Fons de l'Obra Social permeten d'atendre el pressupost per a l'exercici següent, tant per a la seva aplicació a les despeses de manteniment com per a la realització de les inversions en noves obres afectes a l'Obra Social. Al final

de l'exercici 1997, els recursos propis de l'Obra Social pugen a 26.141 milions de pessetes, materialitzats en l'immobilitzat afecte a les activitats pròpies, amb un valor net de 19.417 milions de pessetes; a més a més, compta amb un fons de reserva líquid per afrontar futures necessitats.

La Fundació "la Caixa" ha gestionat un pressupost de 15.000 milions de pessetes el 1997.

La Fundació "la Caixa" gestiona bona part dels recursos destinats a l'Obra Social i centra les seves activitats en cobrir necessitats de la societat i en pal·liar els dèficits de serveis i

recursos que s'originen en l'oferta de les institucions públiques o privades.

En funció de les dotacions anuals a l'Obra Social, la Fundació "la Caixa" ha administrat un volum creixent de recursos per al manteniment de les activitats i inversió en equips. El pressupost de l'Obra Social per al 1996 incloïa una assignació de 3.340 milions

5. DISTRIBUCIÓ DELS RESULTATS A L'OBRA SOCIAL

Aportació per a activitats d'interès social (CONT.)

de pessetes destinats a l'ampliació del Museu de la Ciència de Barcelona, dels quals en el transcurs de 1997 ja s'han materialitzat 388 milions de pessetes. La resta es materialitzarà entre 1998 i 1999.

Pel que fa al pressupost de l'Obra Social per al 1997 de 15.000 milions de pessetes, no contemplava l'aportació de 2.000 milions de pessetes per tal de constituir la Fundació CaixaBank a Andorra que representa una partida extraordinària. D'altra banda, la Fundació "la Caixa" ha arribat a un acord amb l'Ajuntament d'Alcobendas (Comunitat de Madrid) per tal de fer-se càrrec de les instal·lacions i del funcionament del Museu de la Ciència d'aquesta localitat.

Per a l'exercici 1998, el pressupost a gestionar per la Fundació "la Caixa" assolirà 20.237 milions de pessetes, cobert en la seva major part amb l'aportació de "la Caixa" per a 1998, amb una forta inversió destinada a equipaments.

Els principals programes d'actuació de l'Obra Social són els següents:

- Projectes socials: mitjançant l'impuls de programes propis i el suport a iniciatives innovadores.
- Projectes culturals i educatius: exposicions d'art, col·leccions i música.
- Ciència i medi ambient: divulgació científica i tècnica, principalment per mitjà del Museu de la Ciència.
- Difusió d'activitats: destinades a un públic plural i concebudes en un marc concret d'actuació local, regional o nacional.

La Fundació "la Caixa", a més de continuar l'activitat que ja du a terme tradicionalment en l'àmbit cultural i científic, té com a objectius principals per als propers anys la lluita

Fundació "la Caixa"

contra les malalties neurodegeneratives, potenciar els projectes relacionats amb la infància i la tercera edat, i mantenir les línies de treball contra la sida.

En aquest sentit, una de les iniciatives de la Fundació l'any 1997 ha estat la Convocatòria d'Investigació en Malalties Neurodegeneratives, a la qual han optat 177 projectes, procedents de tot Espanya, dels quals han estat escollits 11 temes d'investigació que se centraran, entre d'altres malalties neurodegeneratives, en malalts de Parkinson, d'Alzheimer i en la síndrome de Down. La dotació econòmica per al conjunt dels projectes escollits és de 106 milions de pessetes i es realitzaran en diferents comunitats autònomes d'Espanya. La dotació conjunta en ajudes a la investigació per als propers cinc anys serà de més de 300 milions de pessetes, per tal de facilitar als equips de recerca d'Espanya la investigació en les millors condicions.

Pressupost anual de l'Obra Social

MILIONS DE PESSETES

PROGRAMES	1996	1997	1998
Socials	2.613	7.717	7.974
Culturals	2.659	3.128	3.867
Educatius	993	1.487	1.986
Ciència	5.399	1.921	5.925
Medi ambient	484	747	485
Pressupost anual	12.148	15.000	20.237
Aportació a l'Obra Social	12.148	15.000	18.800

6. PRODUCTIVITAT

Organització i eficiència

Una organització descentralitzada i eficient i un sistema de distribució basat en un avançat suport tecnològic que determina una estructura altament productiva.

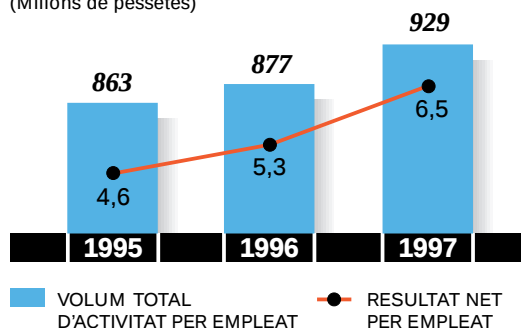
El Grup "la Caixa" desenvolupa la seva activitat mitjançant una àmplia xarxa d'oficines que disposen de les últimes innovacions tecnològiques i d'un personal altament productiu que presta una especial atenció a la qualitat de servei (vegeu el capítol 3 sobre Creixement i el capítol 4 sobre Qualitat).

Això ha estat possible gràcies a un model descentralitzat de gestió, amb una plantilla de personal en serveis centrals que ha disminuït des d'un 17,7% el 1990 fins a un 7,1% el 1997, descens que ha propiciat la potenciació dels recursos humans destinats a les oficines, on desenvolupen activitats comercials d'atenció al client.

La combinació de la política de tecnologia avançada amb l'orientació al client, alhora que augmenta la plantilla del Grup, comporta una millora continuada de les ratios de productivitat. Creixen de manera sostinguda les ratios de resultat net per empleat i de volum

PRODUCTIVITAT PER EMPLEAT

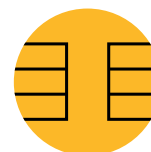
(Milions de pessetes)

d'activitat per empleat –recursos totals de clients i crèdits–, que es complementen amb una certa tendència a disminuir el nombre d'empleats per oficina.

Les oficines del Grup disposen d'àrees d'autoservei que permeten la realització de transaccions dineràries i d'altres operacions relacionades amb serveis que estan en desenvolupament constant. De manera paral·lela, es desenvolupen nous canals de comunicació amb els clients i nous productes i sistemes de pagament, entre els quals destaca la implantació generalitzada del «Moneder Electrònic», integrat a les pròpies targetes Caixa Oberta, i que substitueix la moneda fraccionària en pagaments de petit import.

	1995	1996	1997
Terminals d'autoservei (Caixers i ServiCaixa)	3.957	4.255	4.739
Terminals punt de venda (TPV)	44.316	62.203	67.550
Nombre de targetes emeses (milions)	2,5	2,8	3,3
Nombre d'operacions d'autoservei (milions)	137,5	147,5	162,9
Nombre d'operacions TPV (milions)	29,4	34,8	50,3
Nombre d'operacions Línia «Home Banking» (milions)	–	2,5	4,1

6. PRODUCTIVITAT

Organització i eficiència (CONT.)

La plantilla de les entitats de dipòsit del Grup ha augmentat en 2.877 empleats durant els tres últims exercicis.

La plantilla de les entitats de dipòsit del Grup "la Caixa" és de 15.851 empleats el 1997, amb un increment de 2.877 persones des de principis de 1995, motivat per noves contractacions i per la incorporació al Grup de filials bancàries (vegeu el capítol 3 sobre Creixement - Expansió de la xarxa).

A fi d'augmentar l'estabilitat laboral de la plantilla, la direcció i els sindicats de "la Caixa" van firmar el novembre de 1997 un acord per tal d'incorporar com a empleats fixos els

aproximadament 1.000 aprenents que actualment presten servei a l'Entitat. També han acordat que en endavant les noves contractacions que faci l'Entitat adquiriran el caràcter de fix en complir-se el primer any de contractació. En aquest sentit, l'augment de personal fix de "la Caixa" des de principis de 1995 fins a finals de 1999 serà d'aproximadament 5.000 nous llocs de treball.

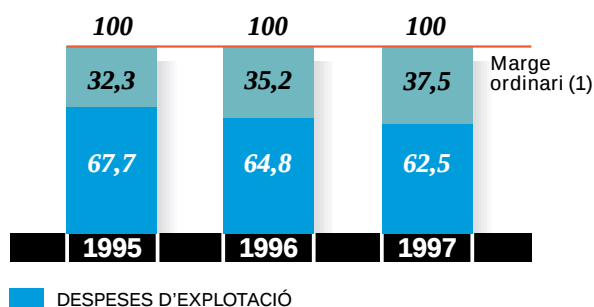
	1995	1996	1997
Nombre d'empleats del Grup	14.273	15.248	15.851
Nombre d'empleats per oficina	4,9	4,6	4,4

Millora continuada de la ratio d'eficiència, compatible amb el procés d'expansió de la xarxa d'oficines.

Les despeses d'explotació –generals, de personal i amortitzacions–, si bé creixen en nivell absolut a causa del fort augment de la dimensió i del volum d'activitat del Grup (vegeu el capítol 3 sobre Creixement - Volum de negoci i Expansió de la xarxa), han disminuït en valor relatiu sobre el volum total d'actius gestionats i s'han situat en el 2,4% el 1997.

Tanmateix, la ratio d'eficiència millora de manera continuada ja que el pes de les despeses d'explotació disminueix en relació al marge ordinari, de manera que a finals de 1997 tant sols absorbeixen el 62,5% d'aquest marge, quan el 1995 se situaven en el 67,7%.

ABSORCIÓ DEL MARGE ORDINARI PER LES DESPESES D'EXPLOTACIÓ (EN %)

(1) Inclous els resultats de les societats posades en equivalència.

7. LIQUIDITAT I CONTROL DE RISCOS DE MERCAT

Actius líquids

Els recursos líquids del Grup se situen entorn dels 800.000 milions de pessetes, amb una ratio de liquiditat del 8,8%.

El Grup "la Caixa" manté històricament una folgada posició de liquiditat, que el 1997 se situa entorn als 800.000 milions de pessetes. Aquest nivell representa una ratio de liquiditat del 8,8%, entesa com a percentatge dels actius potencialment líquids –tresoreria neta i actius monetaris i del Tresor no cedits– sobre el total del balanç.

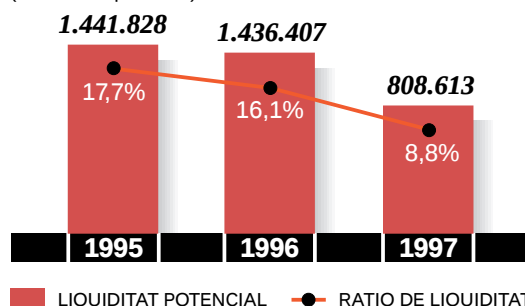
L'evolució d'aquesta ratio en els darrers exercicis és conseqüència de l'efecte del creixement continuat del crèdit, de l'important creixement dels recursos de clients en productes fora de balanç (vegeu el capítol 3 sobre Creixement) i de les significatives inversions financeres realitzades en els últims exercicis (vegeu el capítol 8 sobre Configuració del Grup).

La gestió de la tresoreria del Grup es du a terme de manera centralitzada en un únic centre de decisió que, a més de la gestió de les posicions estructurals i de la cobertura de coeficients, té la funció de donar servei als grans clients en les seves necessitats operatives i d'assistir la xarxa comercial en operacions complexes o de gran volum.

La gestió dels actius líquids es complementa amb la intermediació de dipòsits al mercat interbancari i el descompte d'actius del Tresor i de l'Estat, la negociació dels quals genera un diferencial positiu de rendiment en relació al tipus d'interès mitjà del mercat interbancari.

LIQUIDITAT

(Milions de pessetes)

7. LIQUIDITAT I CONTROL DE RISCOS DE MERCAT

Control de riscos de mercat

Baixa exposició als riscos de tipus d'interès, de tipus de canvi i de contrapartida.

La gestió i el control dels riscos de mercat del Grup "la Caixa" abasta el risc de tipus d'interès dels actius i passius del balanç, el risc de tipus de canvi i el risc de contrapartida de les posicions tesoreres del Grup. El seguiment d'aquests riscos es realitza a l'Àrea de Control, que es troba separada funcionalment de l'Àrea de Tresoreria.

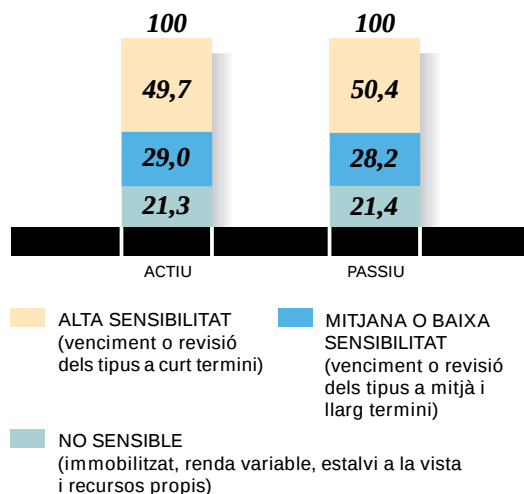
El seguiment del risc de tipus d'interès del balanç es realitza periòdicament mitjançant estudis dinàmics i estàtics que posen de manifest les necessitats futures i les estratègies d'actuació.

L'anàlisi de la sensibilitat del balanç del Grup "la Caixa" a variacions dels tipus d'interès de mercat mostra que no hi ha desequilibris significatius entre les masses d'actiu i les masses del passiu. Això indica que l'adaptació dels preus dels productes d'actiu i passiu del Grup als canvis en els tipus de mercat seria gairebé simètrica, essent l'exposició global al risc de tipus d'interès molt reduïda. En aquest sentit i com a exemple sobre la situació a 31 de desembre de 1997, l'impacte que tindria una pujada immediata i sostinguda d'un 1% en els tipus d'interès de mercat seria inferior a un 2% del marge financer previst per a 1998.

Pel que fa als riscos de mercat, la política de gestió es caracteritza per la prudència i la cautela a l'hora d'establir posicions amb risc. El Grup no manté cartera de negociació i la contractació de derivats té com a objectiu la cobertura de les operacions del balanç i l'atenció a les necessitats de la clientela. L'exposició al risc de tipus de canvi és mínima, ja que a banda de les inversions financeres permanents del Grup a l'estranger (vegeu

SENSIBILITAT DEL BALANÇ A VARIACIONS DELS TIPUS D'INTERÈS (EN %)

(Situació a 31-12-97)

el capítol 8 sobre Configuració del Grup), no es mantenen posicions obertes en divises.

El risc de contrapartida, derivat de la possibilitat d'incompliment de les contrapartides de les operacions de l'Àrea de Tresoreria, es gestiona de forma centralitzada. La Direcció aprova els límits de contrapartida d'acord amb la informació facilitada per les principals agències mundials de «rating», i diàriament es fa el seguiment del consum d'aquests límits.

8. CONFIGURACIÓ DEL GRUP

Diversificació i rendibilitat

El Grup "la Caixa", filials més representatives i percentatge total de participació

GRUP FINANCER		GRUP ASSEGUADOR		GRUP IMMOBILIARI		INVERSIONS FINANCERES			
BANCO HERRERO	98,5	BANC D'EUROPA	99	CAIFOR	50	INMOBILIARIA COLONIAL	100	REPSOL	8,4
CAIXABANK FRANCE	100	CAIXALEASING I FACTORING	99	VIDACAIXA	60	PROMINMO	100	TELEFÓNICA	5,0
CRÈDIT ANDORRÀ	32,6	FINCONSUM	99	SEGURCAIXA	40	SUMASA	100	GAS NATURAL	25,5
CAIXABANK (ANDORRA)	100	CAIXARENTING	99	AGENCAIXA	50	BUILDINGCENTER	100	AGUAS DE BARCELONA	23,4
SOCIÉTÉ MONÉGASQUE DE BANQUE PRIVÉE	33,3	GDS-CUSA	99			PORT AVENTURA	33,6	HIDROCANTÁBRICO	11,4
BANCO PORTUGUÊS DE INVESTIMENTO	9,9			CAIXAVIDA	100			ACESA	41,7
		GESCAIXA	100	RENTCAIXA	100			SABA	53,3
		INVERCAIXA	100	GDS CORREDURÍA	67			EURO	79,4
								TÚNEL DEL CADÍ	35,4
								AUCAT	24,8
								IBERPISTAS	6,1

Un ampli Grup financer que ofereix tots els productes de banca universal i de finançament especialitzat.

L'activitat bancària i financera del Grup es desenvolupa per mitjà de "la Caixa" i de diverses filials, els aspectes més significatius de les quals es descriuen a continuació:

- Banco Herrero concentra la seva activitat a Astúries, amb una xarxa de 244 oficines i unes quotes de mercat del 12% en crèdits i del 17% en recursos de clients. Els actius totals gestionats pel Banco Herrero pugen el 1997 a 485.000 milions de pessetes.
- CaixaBank France, especialitzat en el mercat hipotecari a França, té una xarxa de 48 oficines i gestiona una cartera de crèdits de 210.000 milions de pessetes. En l'exercici 1997, el banc presenta una rendibilitat sobre recursos propis similar a la taxa de rendiment d'inversions sense risc al mercat francès i unes expectatives favorables de futur.

- Société Monégasque de Banque Privée es dedica al Principat de Mònaco a la banca de gestió privada. En els últims exercicis s'ha obert a l'entrada de nous socis, el BIL (Banc Internacional de Luxemburg), amb una participació del 49%, i Crèdit Andorrà, amb una participació del 25%.
- Crèdit Andorrà és el primer banc andorrà, amb una quota de mercat que supera el 33%. Disposa de 14 oficines i gestiona uns actius totals de 586.000 milions de pessetes.
- CaixaBank és un banc constituït a Andorra el 1997 per l'aportació del negoci de les cinc oficines de "la Caixa" en el Principat. Els actius totals s'eleva a 148.000 milions de pessetes.
- El Grup Banco Portuguê de Investimento està format per quatre bancs (un banc d'inversions, un banc especialitzat en empreses i dos bancs dedicats a la banca universal) que desenvolupen la seva activitat a Portugal amb una quota de mercat superior al 10%.

8. CONFIGURACIÓ DEL GRUP

Diversificació i rendibilitat (CONT.)

- Banc d'Europa és el holding que coordina totes les filials que realitzen operacions de finançament especialitzat: leasing, factoring, finançament al consum i renting. El volum d'inversió conjunt d'aquestes activitats parabancàries és de 124.000 milions de pessetes.
- Completen l'activitat financera del Grup "la Caixa" les gestores GesCaixa i InverCaixa Gestión, que administren els patrimonis dels fons d'inversió, i la societat de valors i borsa InverCaixa SVB.

Un Grup assegurador amb més d'un bilió de reserves matemàtiques.

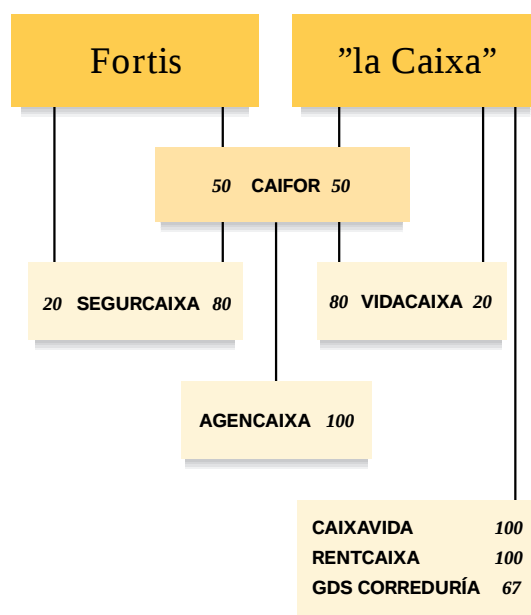
El Grup assegurador desenvolupa la seva activitat mitjançant filials participades pel holding Caifor, constituït per l'aliança estratègica de "la Caixa" amb el grup Fortis, i per filials participades directament per "la Caixa".

VidaCaixa centra la seva activitat en el ram de vida, recollint tota la nova producció del Grup i també administrant el patrimoni dels plans de pensions. La companyia té el 1997 unes reserves matemàtiques de 565.000 milions de pessetes, que representen el 51% del total del Grup.

CaixaVida, l'altra societat del Grup dedicada al ram de vida, té unes reserves matemàtiques de 274.000 milions de pessetes i gestiona el negoci assegurador transferit per "la Caixa" el 1994.

Completen el Grup assegurador SegurCaixa, que centra la seva activitat en l'assegurança de la llar, AgenCaixa, GDS-Correduría de Seguros i RentCaixa, companyia amb la que es té contractada una pòlissa d'assegurança per cobrir el fons de pensions intern per al personal de "la Caixa".

Els principals productes comercialitzats pel Grup assegurador són els següents: Plans de jubilació, Plans de pensions, Pensions vitalícies, Assegurances de vida i accidents i Assegurances de la llar.

Grup assegurador

(Milions de pessetes)	1995	1996	1997
Reserves matemàtiques	864.236	993.808	1.105.168
Primes emeses	135.240	161.526	139.447
Fons de pensions (VidaCaixa)	65.767	95.408	131.053

8. CONFIGURACIÓ DEL GRUP

Diversificació i rendibilitat (CONT.)

Un Grup immobiliari que gestiona un patrimoni de 164.000 milions de pessetes.

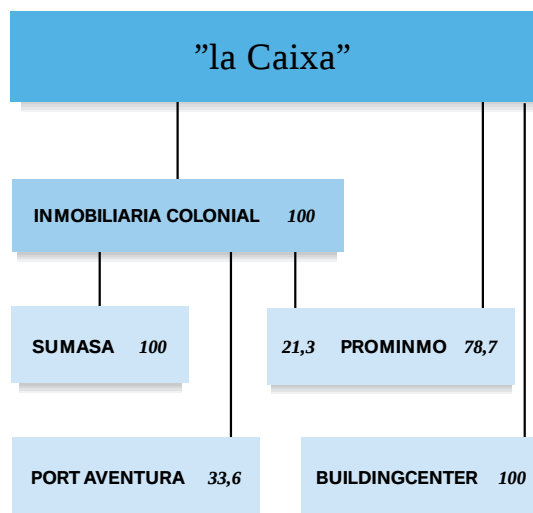
El Grup immobiliari gestiona un patrimoni important, dedicat bàsicament a l'activitat de lloguer i venda de locals comercials i oficines, que l'any 1997 aporta més d'un 88% del marge de contribució total. Així mateix, en els últims exercicis s'ha potenciat l'activitat de promoció immobiliària amb una facturació que el 1997 s'apropa als 13.000 milions de pessetes.

Les principals promocions finalitzades i en fase de realització es troben a Barcelona (Poblenou: 480 habitatges, Sant Andreu-Sagrera: 900 habitatges i Plaça Cerdà: 150 habitatges), Sant Cugat i València.

Per altra banda, Prominmo s'ha convertit el 1997 en la segona immobiliària del Grup, com a resultat de l'aportació d'immobles feta per "la Caixa" i per Inmobiliaria Colonial per un valor total superior als 25.000 milions de pessetes. L'activitat de Prominmo se centra en la gestió, comercialització i venda d'actius singulars.

Completen el Grup immobiliari Building-Center, que s'encarrega de la comercialització i venda dels immobles que són patrimoni del Grup i dels procedents de regularització de crèdits, i Sumasa, que gestiona les obres de les noves oficines i les reformes i el manteniment de la resta d'oficines i edificis del Grup.

Adicionalment, el Grup té una participació del 33% del parc temàtic Port Aventura, que ha tancat la temporada 1997 amb prop de 3 milions de visitants.

Grup immobiliari

(Milions de pessetes)	1995	1996	1997
Ingressos per lloguers	5.730	6.382	7.206
Xifra de vendes de promocions	5.011	8.455	12.702
Total actiu	120.875	131.364	164.420
Superfície en explotació (m²)	608.164	588.376	706.067
Ocupació (%)	89	88	83

8. CONFIGURACIÓ DEL GRUP

Diversificació i rendibilitat (CONT.)

Unes importants inversions financeres que aporten uns resultats creixents i amb elevades plusvàlues latents a valor de mercat.

"la Caixa" ha mantingut tradicionalment una política de diversificació de la seva activitat financera i ha emprès inversions significatives i de caràcter permanent en entitats de gran solvència amb una presència dominant en sectors estratègics de serveis, energia i telecomunicacions. Destaquen, per la seva importància, les inversions realitzades en els darrers tres exercicis a Telefónica de España, SA y Repsol, SA.

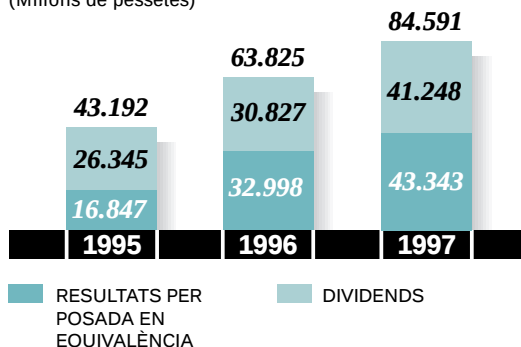
La selecció d'inversions s'ha realitzat en funció de criteris de seguretat, estabilitat i rendibilitat i s'ha centrat en companyies de serveis bàsics, amb unes importants expectatives de creixement tant en volum de negoci com en resultats.

Els resultats abans d'impostos obtinguts de les inversions financeres assoleixen el 1997 la xifra de 84.591 milions de pessetes. La part d'aquest resultat distribuïda com a dividends es registra al compte de pèrdues i guanys com a rendiments de la cartera de renda variable, que forma part del «Marge d'intermediació», mentre que la part restant del resultat es registra a la rúbrica de «Resultats per posada en equivalència», per sota del «Marge d'exploació». Sobre això, cal remarcar que el resultat no distribuït com a dividends d'aquestes companyies ha contribuït a la seva capitalització generant rendibilitats acumulades superiors a les de mercat.

La revaloració en Borsa del conjunt d'inversions financeres de "la Caixa" en els darrers tres exercicis correspon a una taxa anual acumulativa del 41%, amb un diferencial positiu respecte de l'Ibex-35 de 14 punts.

RESULTATS DE LES INVERSIONS FINANCERES (ABANS D'IMPOSTOS)

(Milions de pessetes)

La rendibilitat global d'aquestes inversions financeres, obtinguda en comparar el seus resultats abans d'impostos amb el seu valor comptable registrat als estats financers del Grup (valor teòric comptable), supera el 14% el 1997.

Adicionalment, les plusvàlues latents a valor de mercat d'aquestes inversions, en relació amb l'esmentat valor comptable en cartera, superen els 500.000 milions de pessetes a 31 de desembre de 1997, tot i haver-se reduït en 65.000 milions de pessetes en haver augmentat el valor en cartera de les principals companyies participades del Grup per l'actualització dels seus balanços (vegeu el capítol 1 sobre Solvència).

9. PROTECCIÓ A LES OFICINES

Estratègia de seguretat

Un model d'oficina orientat a l'atenció personalitzada al client, que incorpora mesures de seguretat tecnològicament avançades.

"la Caixa" ha dissenyat l'Oficina Oberta. Aquest model, juntament amb el més recent d'oficina ATP (vegeu el capítol 3 sobre Creixement - Expansió de la xarxa), ja en funcionament en més de dos mil oficines, més de

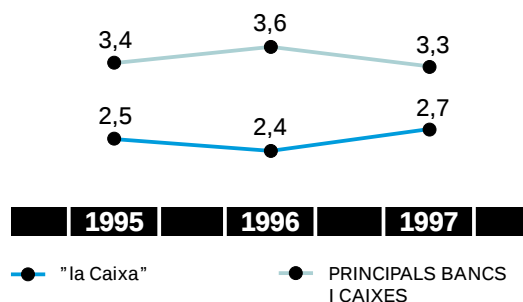
la meitat de la xarxa, està distribuïda en tres zones: una zona d'autoservei (en funcionament les 24 hores), una zona d'atenció ràpida al client (taulell d'operacions) i una zona d'atenció personalitzada, on els empleats poden atendre els clients sense cap barrera física. Aquest disseny de les oficines es fonamenta en un entorn tecnològic molt avançat, que inclou una àrea de seguretat on estan situats tots els dispositius d'efectiu i altres efectes de valor.

Una orientació a la protecció de les persones a partir de la protecció de l'efectiu, que es tradueix en un índex molt baix d'atracaments.

L'estratègia de seguretat de l'Oficina Oberta està basada en una orientació a la protecció de les persones a partir de la protecció dels diners, que, bàsicament, s'aconsegueix disposant d'un ajustat volum d'efectiu i d'una dotació massiva de dispensadors que en dificulten l'accés. Així mateix, s'han incorporat noves mesures de seguretat (videoenregistrament d'imatges, monitors exteriors, caixes de trànsit, etc.), que complementen o substitueixen les mesures de seguretat tradicionals (blindatges antibales, vigilància de seguretat, etc.).

L'eficàcia en l'aplicació d'aquestes mesures ha situat en un nivell molt baix el nombre d'atracaments i el seu impacte monetari, tot i l'elevat ritme d'obertura de noves oficines (vegeu el capítol 3 sobre Creixement), i sempre en un nivell inferior al del conjunt de les principals entitats de dipòsit.

NOMBRE D'ATRACAMENTS PER 100 OFICINES

**INFORME D'AUDITORIA I
ESTATS FINANCERS CONSOLIDATS
DEL GRUP "LA CAIXA" DELS
EXERCICIS 1997 I 1996**

ESTATS FINANCERS CONSOLIDATS

- 1..... BALANÇOS DE SITUACIÓ**
- 2..... COMPTES DE PÈRDUES I GUANYS**
- 3..... ESTATS D'ORIGEN I APLICACIÓ DE FONS**
- 4..... ESTATS D'EVOLUCIÓ DELS RECURSOS PROPIS**
- 5..... NOTES ALS ESTATS FINANCERS CONSOLIDATS**

INFORME D'AUDITORIA

ARTHUR
ANDERSEN

Avda. Diagonal, 654
08034 Barcelona

A l'Assemblea General de
Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona:

Hem auditat els estats financers consolidats de CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA I SOCIETATS que componen el GRUP "LA CAIXA" (vegeu les Notes 1 i 2 de la memòria), que comprenen els balanços de situació a 31 de desembre de 1997 i 1996, els comptes de pèrdues i guanys, els estats d'origen i aplicació de fons i d'evolució dels recursos propis i les notes corresponents als exercicis anuals acabats en aquestes dates, la formulació dels quals és responsabilitat dels Administradors de "la Caixa". La nostra responsabilitat és expressar una opinió sobre els esmentats estats financers consolidats en el seu conjunt, basada en el treball realitzat d'acord amb les normes d'auditoria generalment acceptades, que requereixen l'examen, mitjançant la realització de proves selectives, de l'evidència justificativa dels estats financers consolidats i l'avaluació de la seva presentació, dels principis comptables aplicats i de les estimacions realitzades.

Els estats financers consolidats adjunts del Grup "la Caixa" incorporen en les seves notes la informació que els Administradors consideren més significativa. Aquests estats financers no són els comptes anuals consolidats del Grup "la Caixa", que han formulat així mateix els Administradors en compliment de la normativa legal vigent, i sobre els quals amb aquesta mateixa data hem emès el nostre informe d'auditoria amb opinió favorable.

Segons la nostra opinió, els estats financers consolidats adjunts expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona i Societats que componen el Grup "la Caixa" a 31 de desembre de 1997 i 1996 i dels resultats de les seves operacions, dels recursos obtinguts i aplicats i de l'evolució dels recursos propis durant els exercicis anuals acabats en aquestes dates, de conformitat amb principis i normes comptables generalment acceptats aplicats uniformement.

ARTHUR ANDERSEN

Miguel Antonio Pérez

8 de gener de 1998

Arthur Andersen i Cia., S. Com.
Reg. Merc. Madrid, Volum 3190, Llibre 0, Foli 1.
Sec. 8, Full M-54414, Inscrip. 1a.

Inscrita en el Registre Oficial d'Auditors de
Comptes (ROAC)
Inscrita en el Registre d'Economistes Auditors (REA)

Domicili Social:
Raimundo Fdez. Villaverde, 65, 28003 Madrid
Codi d'Identificació Fiscal D-79104469

1. BALANÇOS DE SITUACIÓ

a 31 de desembre de 1997 i 1996, abans de l'aplicació del benefici (Notes 1, 2 i 3),
en milions de pessetes

CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA I SOCIETATS QUE COMPONEN
EL GRUP "la Caixa"

Actiu

	1997	1996
Caixa i dipòsits en bancs centrals	135.411	121.419
Deutes de l'Estat (Nota 4)	1.844.232	2.161.841
Entitats de crèdit (Nota 5)	1.635.100	2.083.290
Crèdits sobre clients (Nota 6)	4.864.714	4.219.850
Cartera de valors (Nota 7)	900.250	683.948
Obligacions i d'altres valors de renda fixa	171.603	170.047
Accions i d'altres títols de renda variable	61.394	17.037
Participacions	372.712	261.080
Participacions en empreses del Grup	294.541	235.784
Immobilitzat (Nota 8)	411.280	413.228
Actius immaterials	4.219	2.927
Fons de comerç de consolidació	36.541	28.468
Actius materials	370.520	381.833
Altres actius	103.069	103.470
Comptes de periodificació	109.495	118.341
Pèrdues en societats consolidades	596	399
Total	10.004.147	9.905.786
Comptes d'ordre (Nota 13)	2.051.830	1.595.777

Les notes 1 a 16 adjuntes formen part integrant d'aquests balanços de situació.

Passiu

	1997	1996
Entitats de crèdit (Nota 5)	850.928	1.000.926
Recursos de clients (Nota 9)	8.048.701	7.923.755
Dèbits a clients	7.677.386	7.695.192
Dèbits representats per valors negociables	371.315	228.563
Altres passius	116.943	105.928
Comptes de periodificació	133.621	176.534
Provisions per a riscos i càrregues (Notes 10 i 11)	86.930	76.416
Fons per a riscos bancaris generals	115	180
Diferència negativa de consolidació	–	2.894
Beneficis consolidats de l'exercici	101.274	78.418
Del Grup	94.133	70.544
De minoritaris	7.141	7.874
Passius subordinats (Nota 9)	89.500	89.500
Interessos minoritaris (Nota 12)	45.283	47.288
Fons de dotació	500	500
Reserves	385.962	353.981
Reserves en societats consolidades	144.390	49.466
Total	10.004.147	9.905.786

2. COMPTES DE PÈRDUES I GUANYS

Exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 1997 i 1996 (Notes 1, 2 i 3),
en milions de pessetes

CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA I SOCIETATS QUE COMPONEN
EL GRUP "la Caixa"

	1997	1996
Interessos i rendiments assimilats	639.157	789.185
Interessos i càrregues assimilades	(435.996)	(580.810)
Rendiment de la cartera de renda variable	28.771	21.856
Marge d'intermediació	231.932	230.231
Comissions (net)	91.680	71.630
Resultats d'operacions financeres i diferències de canvi	8.921	11.918
Marge ordinari	332.533	313.779
Altres productes i càrregues d'explotació	2.334	667
Despeses de personal	(145.685)	(139.291)
Altres despeses administratives	(70.700)	(69.254)
Amortització i sanejament d'actius materials i immaterials (Nota 8)	(29.809)	(23.859)
Marge d'explotació	88.673	82.042
Resultats nets generats per societats posades en equivalència	41.620	33.398
Marge d'explotació i resultat de la cartera de valors	130.293	115.440
Amortització del fons de comerç de consolidació	(6.361)	(5.182)
Resultats per operacions de Grup	126	2.465
Amortització i provisions per a insolvències (net) (Nota 10)	(15.538)	(18.594)
Sanejament d'immobilitzacions financeres (net)	–	(532)
Altres dotacions i resultats extraordinaris (Nota 14)	5.781	134
Resultat abans d'impostos	114.301	93.731
Impost sobre beneficis (Nota 15)	(12.767)	(15.274)
Altres impostos (Nota 15)	(260)	(39)
Resultat de l'exercici	101.274	78.418
Resultat atribuït a la minoria	7.141	7.874
Resultat atribuït al Grup	94.133	70.544

Les notes 1 a 16 adjuntes formen part integrant d'aquests comptes de pèrdues i guanys.

3. ESTATS D'ORIGEN I APLICACIÓ DE FONS

Exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 1997 i 1996 (Notes 1, 2 i 3), en milions de pessetes
CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA I SOCIETATS QUE COMPONEN
EL GRUP "la Caixa"

Origen de fons

	1997	1996
Recursos generats de les operacions	112.863	97.042
Resultat de l'exercici	101.274	78.418
Amortitzacions i dotació neta a fons específics d'immobles	30.645	25.289
Amortització del fons de comerç de consolidació	6.361	5.182
Variació neta del fons de fluctuació de valors d'immobilitzacions financeres	—	(304)
Variació neta del fons de fluctuació de valors	403	24
Dotació neta al fons d'insolvències i risc-país	9.634	15.309
Dotació neta a fons especials	9.338	13.249
Resultats de societats posades en equivalència després d'impostos	(31.414)	(23.327)
Benefici net per venda d'immobilitzat	(12.772)	(12.425)
Benefici net per venda de participacions	(606)	(4.373)
Títols de renda variable no permanent (variació neta)	—	8.108
Finançament net al Banc d'Espanya, Deutes de l'Estat i Entitats de Crèdit (variació neta)	601.819	—
Creditors (increment net)	—	648.840
Emprèstits (increment net)	142.752	22.551
Venda d'inversions permanents	69.898	98.150
Venda de participacions en empreses del Grup i associades	1.021	14.941
Venda d'elements d'immobilitzat material i immaterial	68.877	83.209
Total	927.332	874.691

Aplicació de fons

	1997	1996
Inversió neta al Banc d'Espanya, Deutes de l'Estat i Entitats de Crèdit (variació neta)	—	264.280
Inversió creditícia (increment net)	654.190	318.686
Títols de renda fixa (increment net)	2.052	32.755
Títols de renda variable no permanent (variació neta)	45.136	—
Creditors (disminució neta)	17.806	—
Adquisició d'inversions permanents	160.643	256.373
Compra de participacions i ampliacions de capital en empreses del Grup i associades	65.106	136.355
Compra d'elements d'immobilitzat material i immaterial	95.537	120.018
Altres conceptes actius menys passius (variació neta)	47.505	2.597
Total	927.332	874.691

Les notes 1 a 16 adjuntes formen part integrant d'aquests estats d'origen i aplicació de fons.
S'han considerat com a orígens i aplicacions les variacions en el perímetre de consolidació (Nota 1).

4. ESTATS D'EVOLUCIÓ DELS RECURSOS PROPIS

Exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 1997 i 1996, abans de l'aplicació del benefici (Notes 1, 2 i 3), en milions de pessetes

CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA I SOCIETATS QUE COMPONEN EL GRUP "la Caixa"

	Fons de dotació de "la Caixa"	Reserves	Reserves de consolidació (*)	Beneficis atribuïts al Grup	Total recursos propis atribuïts al Grup
Saldo al 31-12-1995	500	327.626	28.576	56.221	412.923
Aplicació del benefici de l'exercici anterior a Reserves	—	31.364	12.709	(44.073)	—
Aplicació del benefici de l'exercici anterior al Fons de l'Obra Social	—	—	—	(12.148)	(12.148)
Registre de les diferències de valoració de la cartera de renda fixa en les companyies d'assegurances (OM 28-12-1992)	—	—	678	—	678
Diferències de conversió/canvi i d'altres ajustos de consolidació	—	218	1.877	—	2.095
Ajustos de consolidació atribuïbles a l'Entitat dominant (s/Circ. 4/91 del B.E.)	—	(5.227)	5.227	—	—
Beneficis de l'exercici atribuïts al Grup	—	—	—	70.544	70.544
Saldo al 31-12-1996	500	353.981	49.067	70.544	474.092
Aplicació del benefici de l'exercici anterior a Reserves	—	35.037	20.507	(55.544)	—
Aplicació del benefici de l'exercici anterior al Fons de l'Obra Social	—	—	—	(15.000)	(15.000)
Increment de Reserves de les Societats que s'han acollit a l'actualització de balanços establerta pel RDL 7/1996 de 7 de juny i RD 2607/1996 de 20 de desembre	—	—	65.473	—	65.473
Traspàs de la diferència negativa de consolidació (Nota 3 c5)	—	—	2.511	—	2.511
Diferències de conversió/canvi i d'altres ajustos de consolidació	—	481	2.699	—	3.180
Ajustos de consolidació atribuïbles a l'Entitat dominant (s/Circ. 4/91 del B.E.)	—	(3.537)	3.537	—	—
Beneficis de l'exercici atribuïts al Grup	—	—	—	94.133	94.133
Saldo al 31-12-1997	500	385.962	143.794	94.133	624.389

Les notes 1 a 16 adjuntes formen part integrant d'aquests estats d'evolució dels recursos propis.

(*) Aquest concepte inclou les «Reserves en societats consolidades» i les «Pèrdues en societats consolidades».

En la Nota 1 adjunta es detalla la proposta d'aplicació del benefici de "la Caixa" de l'exercici 1997.

5. NOTES ALS ESTATS FINANCERS CONSOLIDATS

Exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 1997 i 1996

CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA I SOCIETATS QUE COMPONEN
EL GRUP "la Caixa"

1. Naturalesa de la Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona i del seu Grup

La Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona (d'ara endavant, "la Caixa"), entitat dominant del Grup "la Caixa", és una entitat nascuda el 27 de juliol de 1990 de la fusió de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis de Catalunya i Balears (Caixa de Pensions) i la Caixa d'Estalvis i Mont de Pietat de Barcelona (Caixa de Barcelona), i és successora legítima i continuadora, a títol universal, de la personalitat d'aquelles pel que fa a la seva naturalesa, finalitats, drets i obligacions.

Pels seus orígens constitutius és una entitat de caràcter financer, de naturalesa no lucrativa, benèfica i social, de patronat privat, independent de qualsevol empresa o entitat, i inscrita amb el número 1 al Registre Especial de Caixes d'Estalvis de la Generalitat de Catalunya.

Les finalitats que s'assenyalen als estatuts es concreten en la intermediació financera i les operacions de previsió i foment de l'estalvi popular canalitzant-lo a la inversió productiva en el seu doble vessant econòmic i social.

Segons allò que estableix el Decret 1838/1975, del 3 de juliol, "la Caixa" es va constituir amb un fons de dotació de 500 milions de pessetes.

Pel que fa a la distribució del resultat net de l'exercici, "la Caixa" ha d'aplicar un 50%, pel capbaix, a Reserves i l'import restant al Fons de l'Obra Social. El detall de la proposta de l'aplicació del benefici de "la Caixa" de l'exercici 1997 i l'aplicació del benefici de l'exercici 1996, són els següents:

	Milions de pessetes	
	1997	1996
Dotació al Fons de l'Obra Social	18.800	15.000
Dotació a Reserves	42.931	34.272
Dotació a Reserves per a inversió a Canàries	900	765
Resultat	62.631	50.037

Els resultats de les societats que componen el Grup "la Caixa" s'aplicaran de la manera que acordin les respectives Junes Generals d'Accionistes.

Els grups consolidables d'entitats de crèdit han de mantenir en tot moment un volum suficient de recursos propis per cobrir la suma de les exigències per risc de crèdit, per risc

de canvi i per risc de mercat de la cartera de negociació, com també per donar cobertura als riscos derivats d'ésser un grup mixt compost, si és el cas, per grups d'entitats de crèdit i entitats asseguradores, segons que es determina en les Normes 4a., 6a. i 35a. de la Circular 5/1993 del Banc d'Espanya, del 26 de març. A 31 de desembre de 1997 i 1996, el Grup "la Caixa" compleix amb aquests requisits legals.

La Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona és l'entitat dominant del Grup "la Caixa", definit d'acord amb la Llei 13/1985, del 25 de maig, i disposicions que la desenvolupen, especialment l'article segon del Reial Decret 1371/1985, de l'1 d'agost, i la Circular 4/1991 del Banc d'Espanya, del 14 de juny, pels quals es regula la consolidació dels estats financers de les entitats de crèdit.

El detall de les principals variacions en el perímetre de consolidació del Grup "la Caixa" per als exercicis 1997 i 1996, és el següent:

El febrer de 1997 es va procedir a la venda d'Inverban, SVB, SA i d'Inverban, SGIIC, SA a Caja de Ahorros y Monte de Piedad de Madrid i es va constituir InverCaixa, SVB, SA, que juntament amb InverCaixa Gestión, SGIIC, SA, depenen de la societat InverCaixa Holding, SA. El mes de juliol es va adquirir el 22,88% de Repinves, SA mitjançant l'aportació d'accions de Repsol, SA, que suposaven l'1,40% del capital d'aquesta societat. El mes d'agost es va constituir CaixaBank, SA al Principat d'Andorra amb l'aportació de tots els actius i passius de les cinc oficines de "la Caixa" al Principat. Durant l'exercici 1997 s'han produït compres d'accions de Banco Herrero, SA que han incrementat la participació en aquest banc en un 15,6%, fins arribar al 98,55%.

El gener de 1996 es va incorporar al Grup "la Caixa" el Banco Granada Jerez, SA, la qual cosa va suposar una aportació del 2,0% en l'actiu i de l'1,9% en els ingressos. El mes de setembre es va acordar la dissolució sense liquidació d'aquesta societat amb la integració dels seus actius i passius a "la Caixa". Addicionalment, al llarg de l'exercici 1996 es van incorporar al Grup "la Caixa" pel procediment de posada en equivalència les societats: Repsol, SA, Hidroeléctrica del Cantábrico, SA, Ibérica de Autopistas, SA i Banco Português de Investimento, SGPS, SA.

A continuació es relacionen les societats més significatives consolidades pels mètodes d'integració global i proporcional i les integrades per posada en equivalència:

Societats consolidades pels mètodes d'integració global i proporcional

(milions de pessetes)	31-12-1997			31-12-1996
Denominació social	VTC (a)	% Participació		% Participació
		Directa	Indirecta	Total
Bancs				
Crèdit Andorrà, SA (G)	55.130	32,61	—	32,61
Banco Herrero, SA (G)	52.006	98,16	0,39	98,55
Banco de Europa, SA (G)	9.833	99,36	—	99,36
CaixaBank France (G)	16.844	—	99,99	99,99
Société Monégasque de Banque Privée, S.A.M. (G)	5.335	25,10	8,15	33,25
CaixaBank, SA (G)	7.029	100,00	—	100,00
Establiments financers de crèdit				
CaixaLeasing i Factoring, EFC, SA (G)	6.006	—	99,36	99,36
HipoteCaixa, EFC, SA (G)	2.883	100,00	—	100,00
Finconsum, EFC, SA (G)	236	—	99,33	99,33
Societats gestores d'institucions d'inversió col·lectiva i societats de valors i borsa				
GesCaixa I, SGIIC, SA (G)	10.017	99,98	—	99,98
InverCaixa Gestión, SGIIC, SA (G)	519	—	100,00	100,00
InverCaixa, SVB, SA (G)	1.163	—	100,00	100,00
Societats tenidores d'accions				
Hisusa, SA (P)	80.341	49,00	—	49,00
Hodefi, SAS (G)	23.903	99,99	—	99,99
Caifor, SA (P)	16.844	50,00	—	50,00
Soteltur, SL (P)	5.057	50,00	—	50,00
InverCaixa Holding, SA (G)	2.302	100,00	—	100,00
Repinves, SA (P)	114.990	22,88	—	22,88
Altres societats				
BuildingCenter, SA (G)	383	100,00	—	100,00
Servicios Urbanos Mantenimientos y Aparcamientos, SA (G)	460	—	99,88	99,88
GDS-Cusa, SA (G)	716	—	99,34	99,34

(G) Global (P) Proporcional

(a) Valor teòricocomptable. Inclou: Capital desemborsat, Reserves i Resultats.

Societats integrades pel procediment de posada en equivalència

(milions de pessetes)	31-12-1997				31-12-1996	
Denominació social	VTC (a)	% Participació			Valor en cartera (b)	% Participació Total
		Directa	Indirecta	Total		
Bancs						
Banco Português de Investimento, SGPS, SA	108.237	9,88	—	9,88	10.871	9,88
Grup viari						
Autopistas Concesionaria Española, SA (ACESA)	273.583	34,72	6,94	41,66	109.157 (c)	41,66
Túnel del Cadí Concesionaria del Estado, SA	17.689	35,39	—	35,39	4.721	35,39
Ibérica de Autopistas, SA	37.621	6,07	—	6,07	2.329	6,07
Aucat, Autopistes de Catalunya, SA	11.783	5,52	19,30	24,82	650 (c)	25,63
Grup assegurador						
Caixa de Barcelona Seguros de Vida, SA de Seguros y Reaseguros	21.729	100,00	—	100,00	21.729	100,00
VidaCaixa, SA de Seguros y Reaseguros	13.520	20,00	40,00	60,00	8.112	60,00
RentCaixa, SA de Seguros y Reaseguros	12.850	100,00	—	100,00	12.850	100,00
SegurCaixa, SA de Seguros y Reaseguros	4.946	—	39,87	39,87	1.972	39,87
GDS-Correduría de Seguros, SA	192	67,00	—	67,00	28	67,00
AgenCaixa, SA	174	—	50,00	50,00	86	50,00
Grup immobiliari						
Inmobiliaria Colonial, SA	95.490	99,88	—	99,88	102.007	99,87
Prominmo, SA	31.015	78,70	21,28	99,98	24.259 (c)	99,91
GDS-Foment Immobiliari, SA	2.382	100,00	—	100,00	2.382	100,00
Grup de serveis						
Telefónica de España, SA	1.978.476	5,04	—	5,04	100.122	5,01
Repsol, SA	912.769	7,00	1,40	8,40	104.571	5,01
Gas Natural, SDG, SA	352.805	25,53	3,80	29,33	92.910 (c)	27,76
Hidroeléctrica del Cantábrico, SA	175.500	1,38	9,98	11,36	19.811	8,89
Sociedad General de Aguas de Barcelona, SA	123.126	—	23,37	23,37	29.692	23,37
Altres societats						
CaixaRenting, SA	140	—	99,37	99,37	138	100,00
Saba-Sociedad de Aparcamientos de Barcelona, SA	15.290	24,06	29,28	53,34	4.361 (c)	53,28
Euro-Sociedad Europea de Estacionamiento, SA	8.278	55,94	23,47	79,41	6.463 (c)	79,39
Baqueira Beret, SA	3.433	11,72	—	11,72	402	11,72
Hotel Oasis de Lanzarote, SA	2.239	—	49,97	49,97	1.118	48,41
Edicions 62, SA	1.330	24,52	—	24,52	326	24,52
Promociones Inmobiliarias Modelo, SA	1.380	—	50,00	50,00	690	50,00

(a) Valor teòricocomptable. Inclou: Capital desemborsat, Reserves i Resultats.

(b) Cartera de renda variable del balanç consolidat del Grup.

(c) El valor en cartera no inclou el valor de la participació indirecta mantinguda mitjançant societats integrades per posada en equivalència, que s'inclou en el valor en cartera de la societat que detenta la participació indirecta.

Nota: A través d'Inmobiliaria Colonial, SA "la Caixa" participa en les societats següents: Port Aventura, SA en un 33,55%, Gran Península Comercial, SA en un 69,99% i Gran Península Resort, SA en un 69,99%.

2. Bases de presentació i principis de consolidació

2.1. Bases de presentació

Els estats financers consolidats adjunts es presenten seguint els models públics, agregant alguns capítols i eliminant certs detalls que no aporten informació significativa per a la seva correcta interpretació i d'acord amb els principis comptables i normes de valoració establerts per la Circular 4/1991 del Banc d'Espanya, de manera que mostren la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera del Grup "la Caixa" a 31 de desembre de 1997 i 1996 i dels resultats de les seves operacions, dels recursos obtinguts i aplicats i de l'evolució dels recursos propis durant els exercicis anuals acabats en aquestes dates. S'han elaborat a partir dels registres de comptabilitat de "la Caixa" i de les societats que componen el Grup "la Caixa", i han estat preparats pels Administradors de l'Entitat. Addicionalment i d'acord amb la legislació vigent, el Consell d'Administració ha formulat els comptes anuals del Grup "la Caixa" dels exercicis 1997 i 1996, que compleixen tots els requisits legals establerts per la legislació vigent per a ser dipositats en el Registre Mercantil una vegada aprovats per l'Assemblea General.

L'aplicació de les normes contingudes en la Circular 5/1997 del Banc d'Espanya ha suposat a efectes de fer comparables els exercicis 1997 i 1996, modificar els següents capítols dels estats financers de l'exercici 1996 formulats pels Administradors de l'Entitat: en el balanç s'han reclassificat 41.742 milions de pessetes entre el capítol de «Deutes de l'Estat» a l'actiu i el de «Comptes de periodificació» al passiu, per tal de recollir les lletres del Tresor pel seu preu d'adquisició corregit pels interessos meritats (vegeu Nota 3 c3.1), en lloc de fer-ho per l'import nominal. Pel que fa al compte de pèrdues i guanys, s'han reclassificat despeses per 10.389 milions de pessetes del capítol «Impost sobre beneficis» al de «Resultats nets generats per societats posades en equivalència» ja que d'acord amb la nova Circular s'han de comptabilitzar com a resultats de societats posades en equivalència els imports abans d'impostos si les societats pertanyen al grup econòmic, i els resultats després d'impostos, en el cas de les associades. També s'afegeix al compte de pèrdues i guanys un capítol denominat «Altres impostos» que recull els imports relatius a impostos sobre beneficis corresponents a règims fiscals estrangers i a societats en règim de transparència fiscal, que figuraven en el capítol «Impost sobre beneficis» per un import de 39 milions de pessetes. D'altra banda, seguint el criteri de la norma 21a. apartat 3 punt e) de la Circular 4/1991 del Banc d'Espanya, s'han reclassificat 5.227 milions de pessetes de «Reserves» a «Reserves en societats consolidades», en considerar bàsicament els dividendes complementaris de l'exercici anterior, cobrats per "la Caixa" en l'exercici 1996, com a més Reserves, i les amortitzacions de plusvàlues i fons de comerç de societats del Grup o associades com a menys Reserves, en ambdós casos atribuïbles a l'Entitat dominant.

Els estats financers consolidats de l'exercici 1997 inclouen els efectes de l'increment dels recursos propis de les societats dependents i associades que s'han acollit a l'actualització de balanços establerta pel RDL 7/1996, de 7 de juny, i el RD 2607/1996, de 20 de desembre, la qual cosa ha suposat fonamentalment un increment de les reserves en societats consolidades per 65.473 milions de pessetes, una disminució dels fons de comerç de consolidació per 9.098 milions de pessetes, un increment de l'«Immobilitzat - Actius materials» per 398 milions de pessetes, un augment de 966 milions de pessetes dels interessos de minoritaris i com a contrapartida un increment de la cartera de valors per 75.171 milions de pessetes, distribuïts entre els epígrafs «Participacions» i «Participacions en empreses del

Grup». Les societats afectades més significatives han estat: Autopistas Concesionaria Española, SA, Gas Natural, SDG, SA, Telefónica de España, SA, Hidroeléctrica del Cantábrico, SA, Repsol, SA i Ibérica de Autopistas, SA (vegeu Notes 7 i 8).

Els esmentats efectes no es van incloure en els estats financers consolidats de l'exercici 1996 perquè les societats participades que es van acollir a aquesta actualització no disposaven de la informació corresponent en la data en què van ser formulats.

2.2. Principis de consolidació

La definició del Grup "la Caixa", i per tant la definició de les societats que s'han consolidat pel mètode d'integració global, s'ha efectuat d'acord amb la Llei 13/1985 i disposicions que la desenvolupen.

Les societats consolidables per la seva activitat, respecte de les quals no existeix una relació de control, però de les quals "la Caixa" té almenys un 20% del capital o dels drets de vot, s'han consolidat pel mètode d'integració proporcional en el cas que estiguin gestionades conjuntament amb altres persones o entitats.

Les filials no consolidables del Grup i les empreses associades a què es refereix l'apartat 3 de l'article 47 del Codi de Comerç, i segons el que estableix l'esmentada Circular 4/1991 del Banc d'Espanya, s'han integrat en els estats financers consolidats pel procediment de posada en equivalència (participacions del 20% com a mínim, o del 3% si l'empresa associada cotitza a Borsa).

La resta de les inversions en valors representatius de capital es presenten en els balanços de situació adjunts d'acord amb els criteris indicats en la Nota 3 c3.

Tots els comptes i transaccions importants entre les societats consolidades s'han eliminat en el procés de consolidació. La participació de tercers en el patrimoni net de les societats dependents del Grup es presenta al capítol «Interessos minoritaris» i a l'epígraf «Beneficis consolidats de l'exercici - De minoritaris» dels balanços de situació consolidats adjunts. Per a la integració de les societats per posada en equivalència s'han utilitzat els estats financers de les societats participades, tancats a 31 de desembre de 1997 i 1996, en aquells casos en què es disposa de la informació, i quan aquesta no ha estat disponible s'han utilitzat les millors estimacions al tancament de l'exercici.

3. Principis de comptabilitat i normes de valoració aplicats

Els principis de comptabilitat i normes de valoració que s'han aplicat en la preparació dels estats financers consolidats adjunts són bàsicament els establerts per l'esmentada Circular 4/1991 del Banc d'Espanya, com també per les modificacions posteriors d'aquesta. No existeix cap principi comptable ni norma de valoració obligatoris que no s'hagin aplicat en l'elaboració dels estats financers consolidats adjunts. Els més importants es resumeixen a continuació:

- a) **Principi de la meritació.** Els ingressos i les despeses es registren en funció del seu flux real, amb independència del flux monetari o financer que se'n deriva. Els interessos meritats per deutors classificats com a dubtosos, inclosos els de risc-país, s'abonen a resultats en el moment del seu cobrament, la qual cosa és una excepció al principi de la meritació.

b) **Principi del registre.** Seguint la pràctica financera, les transaccions es registren el dia en què es produeixen, que pot ser diferent de la seva data-valor, d'acord amb la qual es calculen els ingressos i despeses per interessos.

c) **Normes de valoració i pràctiques de comptabilitat aplicades.** D'acord amb el que disposa la normativa del Banc d'Espanya:

c1) Transaccions en moneda estrangera:

Els actius i passius en moneda estrangera s'han convertit a pessetes utilitzant el tipus de canvi mitjà del mercat de divises de comptat espanyol corresponent al tancament dels exercicis 1997 i 1996, a excepció de:

- Les reserves de les societats dependents i les inversions permanents en valors denominats en divises i finançats en pessetes, que s'han valorat a tipus de canvi històrics.
- Els comptes d'ingressos i despeses de les societats dependents estrangeres, que s'han convertit al tipus de canvi mitjà de cada exercici.

Les operacions de compravenda de divises a termini contractades i no vençudes, que no són de cobertura, es valoren als tipus de canvi del mercat de divises a termini, publicats pel Banc d'Espanya al tancament de cada exercici.

Les diferències de canvi es registren íntegrament pel net en el capítol «Resultats d'operacions financeres i diferències de canvi» del compte de pèrdues i guanys, i amb contrapartida al capítol «Altres actius/passius» del balanç de situació, pel que fa a operacions a termini.

Les diferències de canvi per consolidació es registren en el capítol «Reserves/Pèrdues en societats consolidades» del balanç de situació, deduïda la part de l'esmentada diferència que correspon a accionistes minoritaris.

c2) Inversions creditícies, altres actius a cobrar i fons de provisió per a insolvències:

Els comptes a cobrar, reflectits fonamentalment en els capítols «Crèdits sobre clients» i «Entitats de crèdit» de l'actiu del balanç de situació, es comptabilitzen generalment per l'import efectiu lliurat o disposat pels deutors, llevat dels actius a descompte, que ho són pel seu import nominal, i la diferència entre aquest import i l'efectiu disposat es registra en el capítol «Comptes de periodificació» del passiu del balanç de situació.

El fons de provisió per a insolvències té per objecte cobrir les pèrdues que es puguin produir en la recuperació de les inversions creditícies i altres riscos, fins i tot de firma. El fons s'ha abonat per les dotacions carregades als comptes de pèrdues i guanys, i s'ha carregat per les cancel·lacions de deutes considerats incobrables i per la recuperació dels imports prèviament dotats.

Per a la cobertura d'aquelles pèrdues que es puguin manifestar en el futur en riscos no identificats individualment com a problemàtics en el moment actual, i seguint la normativa del Banc d'Espanya, s'han dotat provisions genèriques que han suposat per a les entitats de crèdit del Grup l'1% de la inversió creditícia, títols de renda fixa, passius contingents i actius dubtosos sense cobertura obligatòria. En el cas de determinats crèdits hipotecaris, d'acord amb la mateixa normativa, la provisió genèrica dotada ha estat del 0,5%.

El fons de provisió per a risc-país es dota en funció de la classificació estimada del grau de dificultat financera de cada país.

c3) Cartera de valors:

La cartera de valors es classifica i valora de la manera següent:

c3.1) Els valors de renda fixa poden figurar en la cartera de negociació, en la cartera d'inversió ordinària o en la cartera d'inversió a venciment.

Els valors de renda fixa que integren la cartera de negociació es presenten al seu valor de cotització de l'últim dia hàbil de cada exercici. Les diferències que es produeixen per les variacions de valoració, es registren pel net en el compte de pèrdues i guanys, en el capítol «Resultats d'operacions financeres i diferències de canvi».

Els valors de renda fixa situats dins la cartera d'inversió ordinària es presenten tal com s'indica a continuació:

- Els valors adquirits a descompte, excepte els valors negociables, es registren pel seu valor de reembossament.
- Tots els altres valors que formen aquesta cartera, incloses les lletres del Tresor, es comptabilitzen inicialment pel seu preu d'adquisició, excupó si és el cas. La diferència, positiva o negativa, entre el preu d'adquisició i el valor de reembossament es periodifica mensualment per la taxa interna de rendibilitat durant la vida residual del valor, i es corregeix el preu inicial del títol amb abonament o càrrec al compte de pèrdues i guanys. La valoració resultant s'anomena preu d'adquisició corregit. Trimestralment i per tant a final de l'exercici, es calcula per a cada classe de valor la diferència entre el valor de mercat, cotització de l'últim dia hàbil de l'exercici, i el preu d'adquisició corregit, i sempre que el sumatori de diferències negatives superi el de les positives, es dota pel seu import net un fons de fluctuació de valors amb contrapartida a un compte periodificador d'actiu. D'acord amb la normativa del Banc d'Espanya, les minusvàlues corresponents als valors cedits a tercers amb compromís de recompra es sanegen per la part proporcional del període comprès entre la data prevista de recompra i la data de venciment.
- En cas d'alienació, les pèrdues respecte del preu d'adquisició corregit es porten a resultats; en el cas dels beneficis, s'apliquen contra el saldo de l'esmentat compte periodificador d'actiu i únicament es portarà a resultats la part que excedeixi de l'indicat saldo; això no obstant, si posteriorment i dins del mateix exercici el saldo del compte periodificador augmentés, es rebaixaran els resultats anteriors fins aquest saldo i s'aplicaran contra el compte periodificador.

Per últim, els valors de renda fixa situats a la cartera d'inversió a venciment són aquells que el Grup "la Caixa" ha decidit, d'acord amb la normativa vigent, mantenir en cartera fins a la data de la seva amortització. Aquests títols es presenten valorats de la mateixa manera que els que figuren en la cartera d'inversió ordinària, però per a aquests no cal constituir el fons de fluctuació de valors.

Els resultats de les alienacions que puguin produir-se es porten al compte de pèrdues i guanys com a resultats extraordinaris, però en cas de guany, es dota una provisió específica pel mateix import i es disposa linealment d'aquesta provisió al llarg de la vida residual del valor venut.

- c3.2) Els valors de renda variable poden figurar en les carteres de negociació, d'inversió ordinària o en la de participacions permanents. Es registren a la cartera de participacions permanents aquells valors destinats a servir de manera duradora les activitats de "la Caixa" o del Grup "la Caixa".

Els títols de renda variable es registren en el balanç pel seu preu d'adquisició regularitzat i/o actualitzat, si escau, o al seu valor de mercat, el menor. En el cas de les participacions en empreses del Grup no consolidables i les participacions en altres empreses (societats associades) en les quals es posseeixi una participació del 20% com a mínim (si no cotitzen a Borsa) o del 3% (si hi cotitzen), el valor de mercat es determina pel valor de la fracció que representen del net patrimonial de la filial o empresa associada, corregit en l'import de les plusvàlues tàcites assignades a elements patrimonials concrets, existents en el moment de la compra, que encara perduren. Les plusvàlues assignades a l'immobilitzat financer de les societats participades es determinen aplicant el mètode d'actualització de fluxos de caixa futurs, i es sanegen en el cas que es produeixi una disminució del seu valor. Les plusvàlues assignades a l'immobilitzat material s'amortitzen en funció de la seva vida útil.

Per a la resta dels títols representatius del capital, el valor de mercat es determina d'acord amb els criteris següents:

- Títols cotitzats: cotització mitjana de l'últim trimestre o cotització de l'últim dia de l'exercici, la menor.
- Títols no cotitzats: el valor teòricocomptable de la participació, obtingut a partir de l'últim balanç de situació disponible.

Es constitueix una provisió per tal de cobrir les minusvàlues existents, el saldo de la qual figura al compte «Fons de fluctuació de valors». Aquest Fons minora el capítol «Cartera de valors» del balanç de situació.

c4) Immobilitzat:

L'immobilitzat inclou els actius materials, immaterials i els fons de comerç de consolidació.

c4.1) Actius materials:

L'immobilitzat material propi i l'afecte a l'Obra Social es presenten al seu preu d'adquisició, net de la seva corresponent amortització acumulada i dels fons específics afectes a l'immobilitzat.

El preu d'adquisició està regularitzat i actualitzat d'acord amb les normes legals aplicables.

"la Caixa" no es va acollir a l'actualització de balanços establerta pel RDL 7/1996, de 7 de juny, i el RD 2607/1996, de 20 de desembre. Banco Herrero, SA és l'única societat d'aquelles que consoliden globalment o proporcionalment que ha actualitzat els seus actius, per un import de 398 milions de pessetes. Per tant, l'increment de les amortitzacions derivat d'aquest fet ha estat intranscendent.

L'amortització es calcula aplicant el mètode lineal, en funció dels anys de vida útil estimada dels diferents elements de l'actiu immobilitzat que es mostren a continuació:

Amortització de l'immobilitzat

Anys de vida útil estimada	
Immobles	
Construcció	50-75
Instal·lacions	8-25
Mobiliari i instal·lacions	4-20
Equips electrònics	4-8
Altres	7-14

Les despeses de conservació i manteniment produïdes durant l'exercici es carreguen al compte de pèrdues i guanys.

c4.2) Actius immaterials:

En aquest epígraf s'inclouen despeses d'ampliació de capital de societats dependents i d'altres despeses amortitzables relacionades amb el desenvolupament dels sistemes informàtics i de banca electrònica. Tots els actius immaterials s'amortitzen en un termini màxim de cinc anys.

c4.3) Fons de comerç de consolidació:

L'epígraf «Fons de comerç de consolidació» recull les diferències de consolidació, una vegada considerades les plusvàlues tàcites assignables als actius de la societat participada, pendents d'amortitzar i que es van originar en l'adquisició d'accions de societats consolidades pels mètodes d'integració global o proporcional o integrades pel procediment de posada en equivalència. Aquestes diferències s'amortitzen linealment en un període màxim de cinc anys, excepte en el cas de la societat Repsol, SA que s'amortitzen en un període màxim de deu anys, ja que es considera que aquest és el període durant el qual aquesta inversió contribueix a l'obtenció de resultats del Grup.

c5) Diferència negativa de consolidació:

Quan les diferències de consolidació esmentades en el paràgraf anterior són negatives, es comptabilitzen al capítol «Diferència negativa de consolidació» del passiu del balanç de situació. Aquestes diferències tenen la consideració de provisió, no podran abonar-se a resultats si no corresponen a beneficis realitzats, i solament podran compensar-se amb el «Fons de comerç de consolidació» quan corresponguin a les generades per una mateixa societat. La diferència negativa de consolidació a 31 de desembre de 1996 corresponia a les societats Telefónica de España, SA i Iberpistas, SA. Aquestes diferències negatives procedien en la seva totalitat de resultats generats per les indicades societats en el període comprès entre la seva adquisició i la primera consolidació.

Durant l'exercici 1997, el saldo romanent, atesa la seva naturalesa, ha estat traspassat a «Reserves en societats integrades pel procediment de posada en equivalència», prèvia compensació del «Fons de comerç de consolidació» generat per les compres en l'exercici 1997 d'accions de Telefónica de España, SA., per un import de 383 milions de pessetes.

c6) Pensions i subsidis al personal:

D'acord amb el conveni col·lectiu vigent, "la Caixa" i algunes de les seves filials estan obligades a complementar les percepcions de la Seguretat Social als seus empleats o drethavents en els casos de jubilació, invalidesa, viduïtat i orfenesa. El Grup "la Caixa" té cobertes totes les seves obligacions, tal i com s'explica a la Nota 11. Les dotacions corresponents a l'exercici es registren amb càrrec al capítol «Despeses de personal» del compte de pèrdues i guanys.

c7) Operacions de futur:

Les societats del Grup "la Caixa" utilitzen aquests instruments bàsicament com a operacions de cobertura de les seves posicions patrimonials. En aquestes operacions de cobertura, els beneficis o crebants generats s'han periodificat de forma simètrica als ingressos o despeses de l'element cobert.

Es mostren com a comptes d'ordre els imports corresponents a les operacions que en la normativa del Banc d'Espanya reben la denominació genèrica d'«operacions de futur», amb les especificitats següents per a cadascuna:

- a) Les compravendes de divises no vençudes i permutes financeres de monedes es comptabilitzen segons el que s'indica a la Nota 3 c1).
- b) Les compravendes de valors no vençudes es comptabilitzen pel valor contractat dels valors, segons l'abast del contracte.
- c) Els futurs financers sobre valors i tipus d'interès recullen, pel seu principal, les operacions d'aquesta classe contractades en mercats organitzats.
- d) Les opcions comprades o emeses es comptabilitzen pel valor d'exercici de l'instrument financer subjacent. En les opcions sobre tipus d'interès, s'entén per element subjacent l'import sobre el qual es calculen els interessos pactats. Les opcions comprades inclouen els actius adquirits temporalment amb opció de venda.
- e) Els acords sobre tipus d'interès futurs (FRA), permutes financeres d'interessos i altres contractes de futur contractats fora de mercats organitzats, es comptabilitzen pel principal de l'operació.

Les operacions que han tingut per objecte i per efecte eliminar o reduir significativament els riscos de canvi, d'interès o de mercat, existents en posicions patrimonials o en altres operacions, s'han considerat de cobertura. Així mateix, s'han considerat de cobertura les operacions que s'utilitzen per reduir el risc global a què s'exposa el Grup en la seva gestió de masses correlacionades d'actius, passius i d'altres operacions. En aquestes operacions, els beneficis o crebants generats s'han periodificat de forma simètrica als ingressos o despeses de l'element cobert.

Les operacions que no són de cobertura –també denominades operacions de negociació contractades en mercats organitzats– s'han valorat d'acord amb la seva cotització, i les variacions en les cotitzacions s'han registrat íntegrament en el compte de pèrdues i guanys.

Els resultats de les operacions de negociació contractades fora d'aquests mercats no es reconeixen en el compte de pèrdues i guanys fins a la seva liquidació efectiva. Això no obstant, al final de cada període s'efectuen valoracions de les posicions i es provisionen, si escau, amb càrrec al compte de pèrdues i guanys les

pèrdues potencials netes per cada classe de risc que resulten d'aquestes valoracions. Les classes de riscos que es consideren a aquests efectes són el de tipus d'interès, el de preu de mercat i el de canvi.

c8) Impost sobre Societats i Altres impostos:

"la Caixa" i les societats dependents han registrat com a despesa de l'exercici l'import meritat de l'Impost sobre Societats, que es calcula en funció del resultat econòmic, augmentat o disminuït, si escau, per les diferències permanents amb el resultat fiscal, entès aquest com la base imposable de l'esmentat impost.

Els exercicis 1997 i 1996, d'acord amb les normes del Banc d'Espanya, s'han registrat els impostos anticipats per dotacions al fons de pensions no deduïbles, amb les limitacions establertes en l'esmentada Circular 4/1991 del Banc d'Espanya (vegeu Nota 15).

El benefici fiscal corresponent a les deduccions per inversions en elements nous de l'immobilitzat material, per despeses en formació del personal i per doble imposició, es considera com un import menor de l'Impost sobre Societats de cada exercici. Per tal que aquestes deduccions siguin efectives, s'hauran de complir els requisits establerts en la normativa vigent.

El capítol «Altres impostos» recull els imports relatius a impostos sobre beneficis corresponents a règims fiscals estrangers i a societats en règim de transparència fiscal.

c9) Fons de Garantia de Dipòsits:

Les contribucions que reglamentàriament corresponen al Fons de Garantia de Dipòsits en Entitats de Crèdit s'imputen al compte de pèrdues i guanys de l'exercici en què se satisfan.

c10) Indemnitzacions per acomiadament:

D'acord amb la legislació vigent, existeix l'obligació d'indemnitzar aquells empleats que puguin ser acomiadats sense causa justificada. No existeix cap pla de reducció de personal que faci necessària la dotació d'una provisió per aquest concepte.

4. Deutes de l'Estat

Aquest capítol recull bàsicament els certificats del Banc d'Espanya, les lletres del Tresor i els bons i obligacions de l'Estat, nets del fons de fluctuació de valors:

	Milions de pessetes	
	1997	1996
Certificats del Banc d'Espanya	93.624	119.728
Lletres del Tresor, bons i obligacions de l'Estat	1.750.541	2.042.055
Altres	89	90
Subtotal	1.844.254	2.161.873
Menys: Fons de fluctuació de valors	(22)	(32)
Total	1.844.232	2.161.841

El Grup "la Caixa" no manté saldos significatius en cartera de negociació. A 31 de desembre de 1997, el saldo d'aquesta cartera és nul, el de la cartera a venciment és de 124.377 milions de pessetes i la cartera ordinària ascendeix a 1.719.855 milions de pessetes. Els saldos a 31 de desembre de 1996 eren de 2 milions de pessetes en cartera de negociació, 306.125 milions de pessetes en la cartera a venciment i 1.855.714 milions de pessetes en la cartera ordinària.

La rendibilitat dels certificats del Banc d'Espanya ha estat del 6% els anys 1997 i 1996. El rendiment mitjà corresponent a les lletres, bons i obligacions de l'Estat ha estat del 7,03% l'any 1997 i del 9,10% l'any 1996.

L'estructura de venciments dels deutes de l'Estat a 31 de desembre de 1997 i 1996 és la següent:

	Milions de pessetes	
	1997	1996
Fins a 3 mesos	117.308	364.609
De 3 mesos a 1 any	750.538	1.220.318
D'1 any a 5 anys	912.254	536.772
Més de 5 anys	64.154	40.174
Total	1.844.254	2.161.873

La major part de les lletres del Tresor i bons i obligacions de l'Estat estan cedits a clients i entitats de crèdit (vegeu Nota 9).

5. Entitats de crèdit

El detall del saldo de les entitats de crèdit, actives i passives, per moneda, net de fons de provisió (vegeu Nota 10), a 31 de desembre de 1997 i 1996, és el següent:

	Milions de pessetes		
	1997		
	En pessetes	En moneda estrangera	Total
Entitats de crèdit actives	1.105.559	529.541	1.635.100
Entitats de crèdit passives	620.889	230.039	850.928

	Milions de pessetes		
	1996		
	En pessetes	En moneda estrangera	Total
Entitats de crèdit actives	1.045.242	1.038.048	2.083.290
Entitats de crèdit passives	873.912	127.014	1.000.926

Els saldos en moneda estrangera no comporten riscos de canvi significatius perquè les posicions estan bàsicament cobertes amb operacions de venda de divisa a termini (vegeu Nota 13).

El detall per terminis de venciment, net de fons de provisió, a 31 de desembre de 1997 i 1996, és el següent:

	Milions de pessetes			
	Actives		Passives	
	1997	1996	1997	1996
A la vista	73.561	64.220	108.388	15.467
A termini	1.561.539	2.019.070	742.540	985.459
Fins a 3 mesos	1.145.485	1.724.504	657.925	841.334
De 3 mesos a 1 any	368.305	174.708	57.775	116.278
D'1 any a 5 anys	26.183	93.652	22.060	20.802
Més de 5 anys	21.566	26.206	4.780	7.045
Total	1.635.100	2.083.290	850.928	1.000.926

La rendibilitat mitjana dels dipòsits a termini amb entitats de crèdit actives ha estat del 5,62% el 1997 i del 7,71% el 1996, i el cost mitjà dels dipòsits a termini amb entitats de crèdit passives ha estat del 5,55% l'any 1997 i del 7,64% l'any 1996.

6. Crèdits sobre clients

El detall dels crèdits sobre clients per la seva naturalesa és el següent:

	Milions de pessetes	
	1997	1996
Sector públic	532.788	536.063
Altres sectors residents i no residents	4.300.092	3.611.999
Garantia real	2.678.906	2.358.185
Altres deutors a termini	1.221.367	885.636
Altres	399.819	368.178
Actius dubtosos	119.667	165.296
Total crèdit brut	4.952.547	4.313.358
Menys: Fons de provisió per a insolvències (Nota 10)	(87.390)	(93.119)
Fons de provisió per a risc-país (Nota 10)	(443)	(389)
Total crèdit net	4.864.714	4.219.850

Del total de crèdit brut, 340.814 milions de pessetes corresponen a crèdits denominats en moneda estrangera a 31 de desembre de 1997. A 31 de desembre de 1996, aquesta xifra era de 315.846 milions de pessetes.

El detall per termini de venciment residual a 31 de desembre de 1997 i 1996 és el següent:

	Milions de pessetes	
	1997	1996
Fins a 3 mesos	340.085	229.183
De 3 mesos a 1 any	513.118	545.726
D'1 any a 5 anys	1.684.573	1.375.389
Més de 5 anys	2.414.771	2.163.060
Total	4.952.547	4.313.358

El rendiment mitjà dels saldos rendibles de la inversió creditícia ha estat del 8,55% l'any 1997 i del 10,48% el 1996.

7. Cartera de valors

L'estructura de la cartera de valors és la següent:

	Milions de pessetes	
	1997	1996
Obligacions i altres valors de renda fixa	172.126	170.074
Menys: Fons de fluctuació de valors (Nota 10)	(65)	(27)
Fons genèric de provisió per a insolvències (Nota 10)	(458)	—
Total net de renda fixa	171.603	170.047
Títols de renda variable	734.549	518.994
Accions i altres títols de renda variable	64.592	19.456
Participacions	374.261	262.672
Participacions en empreses del Grup	295.696	236.866
Menys: Fons de fluctuació de valors (Nota 10)	(5.902)	(5.093)
Total net de renda variable	728.647	513.901
Total cartera de valors (neta)	900.250	683.948

La classificació en el balanç de la cartera de renda variable en els epígrafs que es detallen en el quadre anterior, s'ha fet atenent al que regulen la norma 28 de la Circular 4/1991 del Banc d'Espanya i la Llei de Societats Anònimes.

L'epígraf «Accions i altres títols de renda variable» recull les accions i títols que representen participacions en el capital d'altres societats per un valor inferior al 20% si aquestes no cotitzen a Borsa i al 3% si hi cotitzen, com també les participacions en fons d'inversió mobiliària.

L'epígraf «Participacions» recull els drets sobre el capital d'altres societats que, sense pertànyer al Grup econòmic, mantenen amb aquest una vinculació durable i tenen com a finalitat contribuir a l'activitat del Grup, és a dir, participacions com a mínim del 20% si no cotitzen a Borsa o del 3% si hi cotitzen.

L'epígraf «Participacions en empreses del Grup» recull la inversió en societats dependents no consolidables per no estar la seva activitat directament relacionada amb la del Grup.

A 31 de desembre de 1997 i 1996, les participacions del Grup "la Caixa" en els fons d'inversió gestionats per societats del Grup sumen 5.896 i 4.130 milions de pessetes, respectivament. El patrimoni total gestionat pel Grup "la Caixa" a 31 de desembre de 1997 i 1996 és de 2.259.108 i 1.603.311 milions de pessetes, respectivament.

El valor en cartera de les societats que s'han acollit a l'actualització de balanços establerta pel RDL 7/1996, de 7 de juny, i el RD 2607/1996, de 20 de desembre, s'ha incrementat per aquest motiu en 41.357 milions de pessetes en el cas de les «Participacions» (bàsicament Gas Natural, SDG, SA, Telefónica de España, SA, Hidroeléctrica del Cantábrico, SA, Repsol, SA i Ibérica de Autopistas, SA) i en 33.814 milions de pessetes pel que fa a les «Participacions en empreses del Grup» (bàsicament Autopistas Concesionaria Española, SA).

El rendiment mitjà dels títols de renda fixa ha estat d'un 8,04% l'any 1997, mentre que l'any 1996 va ser d'un 9,55%.

Les operacions que pel seu valor comptable són les més significatives dels exercicis 1997 i 1996 i que afecten la cartera de renda variable són les següents:

Societat	Milions de pessetes		
	1997		
	Compres	Vendes	Ampliacions de capital
Repsol, SA	60.185		
Empresa Nacional de Electricidad, SA (1)	40.897	(274)	
Prominmo, SA			18.966 (2)
Hidroeléctrica del Cantábrico, SA	2.320		
Telefónica de España, SA	969		
Sociedad General de Aguas de Barcelona, SA			414

(1) A 31 de desembre de 1997, la participació en aquesta societat és de l'1,43% del seu capital social.

(2) Ampliació efectuada amb aportació d'immobles de "la Caixa" (vegeu Nota 8). Addicionalment, Inmobiliària Colonial, SA va aportar immobles per valor de 6.514 milions de pessetes.

Societat	Milions de pessetes		
	1996		
	Compres	Vendes	Ampliacions de capital
Repsol, SA	71.928	(4.503)	
Telefónica de España, SA	51.340 (1)		
Autopistas Concesionaria Española, SA (ACESA)	2.685 (2)		
Banco Português de Investimento, SGPS, SA	695		2.506
Hidroeléctrica del Cantábrico, SA	4.858	(90)	
Eurosuministros, SA		(3.255) (3)	
Banco Español de Crédito, SA		(7.466)	
Sociedad General de Aguas de Barcelona, SA		(2.163)	521

(1) 35.305 milions de pessetes es van adquirir a Caixa de Barcelona Seguros de Vida, SA (amb aquesta operació el Grup "la Caixa" no va realitzar cap benefici).

(2) Adquirits a Caixa de Barcelona Seguros de Vida, SA (amb aquesta operació el Grup "la Caixa" no va realitzar cap benefici).

(3) Dissolució de la societat.

La composició de la cartera de valors (neta), a 31 de desembre de 1997 i 1996, és la següent:

	Milions de pessetes	
	1997	1996
Renda fixa		
Cartera de negociació	544	1.163
Cartera d'inversió ordinària	98.500	93.225
Cartera d'inversió a venciment	72.559	75.659
Total cartera de renda fixa	171.603	170.047
Renda variable		
Cartera de negociació	—	—
Cartera d'inversió ordinària	61.394	16.966
Cartera de participacions permanents	667.253	496.935
Total cartera de renda variable	728.647	513.901

Del total de la cartera de renda variable a 31 de desembre de 1997, sense deduir-ne el fons de fluctuació de valors, 529.936 milions de pessetes corresponen a títols que cotitzen a Borsa. A 31 de desembre de 1996, l'import d'aquest concepte era de 339.897 milions de pessetes.

Les plusvàlues latents no realitzades en la cartera de participacions permanents a 31 de desembre de 1997 i 1996, referides a les societats que cotitzen a Borsa, són de 500.000 i 427.000 milions de pessetes, respectivament. Aquestes plusvàlues corresponen bàsicament a les societats Gas Natural, SDG, SA, Telefónica de España, SA, Autopistas Concesionaria Española, SA (ACESA), Sociedad General de Aguas de Barcelona, SA, Repsol, SA, Banco Português de Investimento, SGPS, SA, Hidroeléctrica del Cantábrico, SA i Ibérica de Autopistas, SA.

El rendiment mitjà de les inversions en renda variable ha estat del 13,43% el 1997 i del 13,38% el 1996. Aquest rendiment s'inclou en els capítols del compte de pèrdues i guanys «Rendiment de la cartera de renda variable» i «Resultats nets generats per societats posades en equivalència», i està format majoritàriament pels rendiments de les participacions en el Grup de serveis, Grup viari i Grup assegurador (vegeu Nota 1) que en l'exercici 1997 han aportat el 64%, el 19% i el 7%, respectivament, del rendiment total esmentat anteriorment. En els exercicis 1997 i 1996 la pràctica totalitat dels dividendes que figuren en el capítol del compte de pèrdues i guanys «Rendiment de la cartera de renda variable» corresponen als cobrats de societats integrades per posada en equivalència.

8. Immobilitzat

	Milions de pessetes	
	1997	1996
Actius immaterials	4.219	2.927
Fons de comerç de consolidació	36.541	28.468
Per integració global i proporcional	6.819	10.137
Per posada en equivalència	29.722	18.331
Actius materials	370.520	381.833
Immobles	252.022	275.792
Terrenys i edificis d'ús propi	186.101	185.640
Afectes a l'Obra Social	19.109	18.121
Immobles en explotació i en venda	103.116	127.632
Menys: Fons d'amortització	(34.731)	(35.480)
Fons específic per a actius adjudicats en pagament de deutes (Nota 10)	(21.573)	(20.121)
Mobiliari, instal·lacions i d'altres	118.498	106.041
Mobiliari, instal·lacions i d'altres	239.295	234.044
Fons d'amortització	(120.797)	(128.003)
Total immobilitzat	411.280	413.228

Durant l'exercici 1997, els fons de comerç de consolidació han disminuït en 9.098 milions de pessetes per aplicació de l'actualització de balanços (vegeu Nota 2.1), s'han incrementat majoritàriament per l'adquisició de noves participacions en Repsol, SA i també per noves compres d'accions del Banco Herrero, SA, i han disminuït per les amortitzacions de l'exercici. A 31 de desembre de 1997 i 1996, el saldo d'aquests fons correspon en la seva major part a Repsol, SA i la resta a Banco Granada Jerez, SA i a Grup Banco Herrero.

L'exercici 1997, "la Caixa" ha aportat immobles per valor de 18.964 milions de pessetes a Prominmo, SA en concepte d'ampliació de capital (vegeu Nota 7).

Així mateix s'han produït vendes d'«Immobles en explotació i en venda» que han generat beneficis nets per un import de 12.772 milions de pessetes. L'any 1996, els beneficis nets per aquest concepte van ser de 12.425 milions de pessetes (vegeu Nota 14).

El capítol «Amortització i sanejament d'actius materials i immaterials» del compte de pèrdues i guanys recull en l'exercici 1997, 26.821 milions de pessetes d'amortització d'actius materials i 2.988 milions de pessetes d'amortització d'actius immaterials, amortitzacions d'arrendaments financers i altres sanejaments. L'exercici 1996, aquests imports van ser 22.503 i 1.356 milions de pessetes, respectivament.

9. Recursos de clients i passius subordinats

	Milions de pessetes	
	1997	1996
Dèbits a clients	7.677.386	7.695.192
Administracions públiques	142.316	112.503
Altres sectors residents	6.650.291	6.761.638
Comptes corrents	956.291	853.409
Comptes d'estalvi	1.276.446	1.167.149
Imposicions a termini	2.433.796	2.798.229
Cessió temporal d'actius (Nota 4)	1.955.202	1.929.217
Altres comptes	28.556	13.634
No residents	884.779	821.051
Dèbits representats per valors negociables	371.315	228.563
Bons i obligacions en circulació	371.277	228.500
Pagarés i d'altres valors	38	63
Total recursos de clients	8.048.701	7.923.755
Passius subordinats	89.500	89.500
Total	8.138.201	8.013.255

Dèbits a clients

Del total de l'epígraf «Dèbits a clients» del balanç de situació a 31 de desembre de 1997, 451.424 milions de pessetes corresponen a saldos en moneda estrangera. A 31 de desembre de 1996, aquesta xifra era de 411.486 milions de pessetes.

El cost mitjà del total de «Recursos de clients i passius subordinats» ha estat d'un 4,77% l'any 1997, i d'un 6,47% l'any 1996.

Del total d'imposicions a termini i cessió temporal d'actius a 31 de desembre de 1997, 1.150.056 milions de pessetes tenen un venciment superior a un any. A 31 de desembre de 1996, aquest import era de 866.624 milions de pessetes.

Dèbits representats per valors negociables (Bons i obligacions en circulació)

Les emissions efectuades per "la Caixa" i pendents d'amortització a 31 de desembre de 1997 són en la seva totalitat de cèdules hipotecàries.

D'acord amb les disposicions vigents, "la Caixa" afecta expressament les hipoteques que constin inscrites al seu favor en garantia del capital i dels interessos de les emissions de cèdules hipotecàries.

A continuació es detallen les característiques de cadascuna de les emissions:

Emissor/Divisa	Data d'emissió	Import nominal de l'emissió (en milions de pessetes)	Tipus d'interès nominal	Data d'amortització	Import pendent d'amortització (en milions de pessetes)	
					a 31-12-1997	a 31-12-1996
"la Caixa"	07-07-1995	100.000	9,18%	07-07-1998	95.325	100.000
"la Caixa"	30-10-1995	50.000	8,25%	30-10-1998	46.622	50.000
"la Caixa"	08-07-1996	50.000	5,87%	08-07-1999	50.000	50.000
"la Caixa"	20-12-1996	50.000	5,25%	20-12-1999	50.000	27.581
"la Caixa"	08-05-1997	100.000	4,18%	08-05-2000	100.000	–
"la Caixa" (*)	18-12-1997	50.000	4,00%	18-12-2000	28.401	–
CaixaBank France (**)	05-11-1990	150	11,00%	05-11-2000	929	919
Total					371.277	228.500

(*) En tràmit de subscripció.

(**) Imports nominals en F.F.

Passius subordinats

Les obligacions subordinades corresponen íntegrament a emissions efectuades per "la Caixa". Aquests títols són de caràcter perpetu (sense venciment), al portador, de 100.000 pessetes nominals cadascun, abonament de cupons mensual i tipus d'interès variable en funció de l'índex previst en cada emissió. A 31 de desembre de 1997 i 1996, no hi ha cap títol pignorat.

Cap de les empreses del Grup no consolidable de "la Caixa" i associades té adquirides obligacions subordinades emeses per "la Caixa".

10. Fons que minoren l'actiu i Provisions per a riscos i càrregues

A continuació es detalla el moviment en els exercicis 1997 i 1996 tant dels fons que minoren l'actiu, que en els balanços de situació consolidats figuren restant de les corresponents masses patrimonials, com dels que componen el capítol «Provisions per a riscos i càrregues» del passiu dels balanços de situació consolidats adjunts.

1997	Milions de pessetes				
	Fons a 31-12-1996	Dotacions netes de disponibilitats amb càrrec a resultats de l'exercici	Utilització de fons	Incorporació/ segregació d'entitats i d'altres moviments	Fons a 31-12-1997
Fons de provisió per a insolvències	93.364	9.631	(15.001)	99	88.093
De les inversions creditícies (Nota 6)	93.119	9.616	(15.001)	(344)	87.390
D'entitats de crèdit (Nota 5)	245	—	—	—	245
De renda fixa (Nota 7)	—	15	—	443	458
Fons de provisió per a risc-país	389	3	—	51	443
De les inversions creditícies (Nota 6)	389	3	—	51	443
Fons de fluctuació de valors	5.152	403	(29)	463	5.989
De deutes de l'Estat (Nota 4)	32	(10)	—	—	22
De títols de renda fixa (Nota 7)	27	(2)	—	40	65
De títols de renda variable (Nota 7)	5.093	415	(29)	423	5.902
Fons específic per a actius adjudicats en pagament de deutes (Nota 8)	20.121	836	(54)	670	21.573
Total fons que minoren l'actiu	119.026	10.873	(15.084)	1.283	116.098
Fons de pensionistes (Nota 11)	16.326	1.400	(92)	—	17.634
Fons de provisió per a impostos	25	—	—	—	25
Fons per a passius contingents	3.360	1.469	—	161	4.990
Provisions per a operacions de futur	—	—	—	—	—
Provisions per a contingències diverses i d'altres	56.705	6.469	(497)	1.604	64.281
Total provisions per a riscos i càrregues	76.416	9.338	(589)	1.765	86.930
Total de fons	195.442	20.211	(15.673)	3.048	203.028

1996	Milions de pessetes				
	Fons a 31-12-1995	Dotacions netes de disponibilitats amb càrrec a resultats de l'exercici	Utilització de fons	Incorporació/ segregació d'entitats i d'altres moviments	Fons a 31-12-1996
Fons de provisió per a insolvències	96.848	15.334	(18.338)	(480)	93.364
De les inversions creditícies (Nota 6)	96.603	15.334	(18.338)	(480)	93.119
D'entitats de crèdit (Nota 5)	245	—	—	—	245
Fons de provisió per a risc-país	383	(25)	—	31	389
De les inversions creditícies (Nota 6)	383	(25)	—	31	389
Fons de fluctuació de valors	7.674	(280)	(1.955)	(287)	5.152
De deutes de l'Estat (Nota 4)	46	(14)	—	—	32
De títols de renda fixa (Nota 7)	895	(47)	—	(821)	27
De títols de renda variable (Nota 7)	6.733	(219)	(1.955)	534	5.093
Fons específic per a actius adjudicats en pagament de deutes (Nota 8)	19.216	1.430	—	(525)	20.121
Total fons que minoren l'actiu	124.121	16.459	(20.293)	(1.261)	119.026
Fons de pensionistes (Nota 11)	10.241	1.419	(840)	5.506	16.326
Fons de provisió per a impostos	76	—	—	(51)	25
Fons per a passius contingents	2.662	684	—	14	3.360
Provisions per a operacions de futur	—	—	—	—	—
Provisions per a contingències diverses i d'altres	45.898	11.146	(241)	(98)	56.705
Total provisions per a riscos i càrregues	58.877	13.249	(1.081)	5.371	76.416
Total de fons	182.998	29.708	(21.374)	4.110	195.442

L'import del Fons de pensionistes, que correspon a la columna «Incorporació/segregació d'entitats i d'altres moviments», de l'exercici 1996 inclou l'extorn de prima de RentCaixa, SA a "la Caixa" que s'indica a la Nota 11 i l'aportació de prima a RentCaixa, SA realitzada pel Banco Herrero, SA per cobrir els compromisos per pensions amb el seu personal.

Els Fons de pensionistes corresponen al total dels que hi figuren en els balanços de situació de "la Caixa", Banco Herrero, SA, Banc d'Europa, SA i CaixaBank, SA.

En l'exercici 1997, les amortitzacions sense fons i les recuperacions d'actius en suspens han ascendit a 10.170 i 5.735 milions de pessetes, respectivament. Pel que fa a l'exercici 1996 van ascendir a 10.669 i 8.068 milions de pessetes, respectivament.

L'import de dotacions netes de disponibilitats de l'apartat «Provisions per a contingències diverses i d'altres» de l'exercici 1997 correspon a disponibilitats del fons per a contingències fiscals, el manteniment del qual no era necessari (vegeu Nota 15.3) i a la constitució de provisions per a la cobertura de contingències diverses que puguin produir-se en el futur i que potencien la solvència patrimonial del Grup. Entre aquestes cal destacar les efectuades per la cobertura de compromisos amb el personal, de les despeses d'adaptació, bàsicament de les aplicacions informàtiques, derivades de la introducció de l'euro, així com d'altres riscos generals de l'activitat financera, de caràcter excepcional i naturalesa plurianual (vegeu Nota 14).

11. Fons de pensionistes

El Grup "la Caixa" té coberts els seus compromisos i riscos per pensions en la seva pràctica totalitat amb pòlisses d'assegurances contractades amb RentCaixa, SA de Seguros y Reaseguros.

A 31 de desembre de 1997 i 1996, les provisions matemàtiques corresponents a les pòlisses amb RentCaixa, SA de Seguros y Reaseguros, ascendeixen a 265.607 i 253.803 milions de pessetes, respectivament. Els estudis actuariaus han estat realitzats per actuaris independents, calculats en base al mètode de capitalització individual, utilitzant les taules de mortalitat PEM/F-80 ajustades segons l'anàlisi de la pròpia experiència de l'Entitat, amb un interès tècnic del 9,5% durant els primers 59 mesos i del 6% el període restant i considerant com a salaris pensionables en el moment de la jubilació els actuals, incrementats per la inflació sobre el salari de conveni més els increments de categoria i antiguitat obligatoris.

Els pagaments per complements de pensions dels exercicis 1997 i 1996 han suposat 12.725 i 11.933 milions de pessetes, respectivament. En l'exercici 1996 es va produir un extorn de prima d'11.463 milions de pessetes que juntament amb els interessos meritats el 1997, es mantenen com un fons intern equivalent al que representarien les primes addicionals que haurien de pagar-se per la utilització de les taules de mortalitat GR-80.

D'altra banda, a efectes purament informatius i sense que el càlcul de compromisos meritats s'hagi realitzat d'acord amb les normes FASB, que s'utilitzen als Estats Units d'Amèrica, s'ha calculat pel personal actiu de "la Caixa" la denominada, pel FASB 87, «obligació per prestacions acumulades», que representa el passiu meritat pels compromisos per pensions en funció dels salaris pensionables actuals, sense considerar els increments futurs. L'indicat càlcul ascendeix aproximadament al 66% de les provisions matemàtiques constituïdes per al personal actiu de "la Caixa".

Adicionalment, determinades societats del Grup tenen constituïts fons de pensions interns per un import total, juntament amb el constituït per "la Caixa", de 17.634 i 16.326 milions de pessetes a 31 de desembre de 1997 i 1996, respectivament (vegeu Nota 10).

12. Interessos minoritaris

Els moviments que s'han produït durant els exercicis 1997 i 1996 en el saldo del capítol «Interessos minoritaris» del balanç de situació són els següents:

	Milions de pessetes	
	1997	1996
Saldo a l'inici de l'exercici	47.288	46.907
Benefici net de l'exercici anterior aplicat a Reserves	4.385	3.639
Variacions de participacions	(7.444)	(3.573)
Actualització de balanços establerta pel RDL 7/1996 de 7 de juny i el RD 2607/1996 de 20 de desembre	966	—
Ampliacions de capital i d'altres	88	315
Saldo al tancament de l'exercici	45.283	47.288

Els saldos a 31 de desembre de 1997 i 1996 del capítol «Interessos minoritaris» dels balanços de situació adjunts, així com del capítol «Resultat de l'exercici atribuït a la minoria» dels comptes de pèrdues i guanys adjunts, corresponen majoritàriament a Crèdit Andorrà, SA i la resta, fonamentalment, al Grup Banco Herrero.

13. Comptes d'ordre i operacions en moneda estrangera

El capítol «Comptes d'ordre» del balanç de situació inclou, entre d'altres, els principals compromisos i contingències, amb el detall següent:

	Milions de pessetes	
	1997	1996
Passius contingents (bàsicament: fiances, avals i caucions)	518.547	346.275
Disponibles per tercers	1.478.615	1.218.459
Altres compromisos	54.668	31.043
Total	2.051.830	1.595.777

A continuació es detallen les principals operacions a termini no vençudes del Grup "la Caixa" a 31 de desembre de 1997 i 1996, per a la cobertura de riscos de canvi i de tipus d'interès.

	Tipus d'operació	Tipus de risc que cobreix	Moneda	Milions de pessetes	
				1997	1996
Vendes de divisa fins a 2 dies i a termini	Cobertura	De canvi	Divises	287.621	1.173.401
Compres de divisa fins a 2 dies i a termini	Cobertura	De canvi	Divises	116.810	408.412
Vendes de divisa fins a 2 dies i a termini	Comercial	De canvi	Divises	29.051	17.234
Compres de divisa fins a 2 dies i a termini	Comercial	De canvi	Divises	42.258	18.012
Vendes a termini de deute per a Cartera d'inversió	Cobertura	D'interès	Pessetes	–	19.009
Compres a termini de deute per a Cartera d'inversió	Cobertura	D'interès	Pessetes	1.613	36.138
Vendes a termini de deute per a Cartera de negociació	Cobertura	D'interès	Pessetes	31.695(*)	–
Compres a termini de deute per a Cartera de negociació	Cobertura	D'interès	Pessetes	32.115(*)	–
Permutes financeres	Cobertura	D'interès	Pessetes	665.544(**)	344.367
Permutes financeres	Comercial	D'interès	Pessetes	2.966	4.600
Permutes financeres	Cobertura	D'interès	Divises	85.687	144.690
FRA'S - Vendes	Cobertura	D'interès	Pessetes	83.500	–
FRA'S - Vendes	Comercial	D'interès	Pessetes	–	3.800(*)
FRA'S - Compres	Comercial	D'interès	Pessetes	–	3.800(*)
FRA'S - Compres	Cobertura	D'interès	Pessetes	36.650	–
FRA'S - Vendes	Cobertura	D'interès	Divises	3.793	–
Futurs (MEFFSA) s/Mibor. Comprats	Cobertura	D'interès	Pessetes	19.000	–
Futurs (MEFFSA) s/Bono Nocial. Venuts	Cobertura	D'interès	Pessetes	12.560	–
Opcions venudes sobre valors	Negociació		Pessetes	35.575	–
Opcions venudes s/tipus d'interès, valors i divises	Cobertura	D'interès i canvi	Pessetes / Divises	42.884(*)	16.602(*)
Opcions comprades s/tipus d'interès, valors i divises	Cobertura	D'interès i canvi	Pessetes / Divises	42.884(*)	7.016(*)
Total				1.572.206	2.197.081

(*) Operacions en les quals el risc de tipus d'interès es compensa entre si.

(**) Inclou dos grups de «Permutes de tipus d'interès» (IRS) per import de 85.098 milions de pessetes cadascun en els quals el risc de tipus d'interès es compensa entre si.

Seguint els criteris de valoració definits en la Nota 3 c1, a continuació s'indica el total del balanç en moneda estrangera que presenta el Grup a 31 de desembre de 1997 i 1996.

	Milions de pessetes	
	1997	1996
Total actiu en moneda estrangera	974.215	1.455.538
Total passiu en moneda estrangera	728.703	590.113

Majoritàriament, els saldos actius dels exercicis 1997 i 1996 corresponen a saldos a termini amb entitats de crèdit. Tal i com s'indica en la Nota 5, aquests saldos no comporten cap risc de canvi significatiu perquè les posicions estan bàsicament cobertes amb operacions de vendes de divisa a termini, tal com s'indica en el quadre de detall anterior. Els saldos passius dels exercicis 1997 i 1996 corresponen majoritàriament a l'epígraf «Dèbits a clients» (vegeu Nota 9).

14. Altres dotacions i resultats extraordinaris

La composició de les altres dotacions i dels beneficis i crebants extraordinaris corresponents als exercicis 1997 i 1996 és la següent:

	Milions de pessetes	
	1997	1996
Beneficis extraordinaris	20.171	18.247
Beneficis en vendes d'immobilitzacions financeres (no Grup)	480	1.908
Beneficis per alienació d'immobilitzat	15.377	13.149
Beneficis d'exercicis anteriors	125	1.442
Altres productes	4.189	1.748
Crebants extraordinaris	(14.390)	(18.113)
Pèrdues en vendes d'immobilitzacions financeres (no Grup)	—	—
Pèrdues per alienació d'immobilitzat	(2.605)	(724)
Dotacions netes a fons específics	(7.305)	(12.576)
Crebants d'exercicis anteriors	(666)	(1.325)
Altres crebants	(3.814)	(3.488)
Resultats extraordinaris	5.781	134

L'apartat «Dotacions netes a fons específics» dels exercicis 1997 i 1996 correspon, bàsicament, a les dotacions efectuades per immobles i d'altres contingències diverses que puguin produir-se en el futur i a fons que han quedat disponibles com a conseqüència de les vendes d'immobles adjudicats en pagament de deutes i de contingències fiscals, el manteniment del qual no era necessari (vegeu Notes 10 i 15.3).

L'apartat «Beneficis per alienació d'immobilitzat» dels exercicis 1997 i 1996 correspon a vendes d'immobles en explotació i en venda l'import de les quals, considerat individualment, no és significatiu en cap cas.

15. Situació fiscal

15.1. Consolidació fiscal

La Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona està acollida al règim de tributació consolidada en l'Impost sobre Societats des de l'exercici 1991.

15.2. Impost sobre Societats

De conformitat amb la normativa mercantil i les disposicions del Banc d'Espanya, l'Impost sobre Societats corresponent al resultat comptable ha estat registrat com a despesa en el compte de pèrdues i guanys de l'exercici, atenent al principi de la meritació.

Com a conseqüència de les divergències existents entre les normes comptables i les tributàries, l'impot corresponent al resultat comptable no coincideix amb l'import de la liquidació tributària que determina la quota a satisfer a la Hisenda Pública; això condueix a comptabilitzar l'impot sobre beneficis anticipat, per l'excés d'impot pagat pel que fa a

l'impost meritat, i el diferit, per l'excés de l'impost sobre beneficis meritat pel que fa a l'impost a pagar. En aquest sentit, els comptes de pèrdues i guanys adjunts dels exercicis 1997 i 1996 inclouen els capítols corresponents a «Impost sobre beneficis» i «Altres impostos», que conjuntament pugen a 13.027 i 15.313 milions de pessetes, respectivament.

La conciliació entre la quota de l'Impost de Societats que s'obté del resultat comptable i l'import de l'impost imputat a l'exercici s'efectua considerant com a base la quota de l'impost (35% del resultat abans d'impostos), aplicant els augments o disminucions permanents pertinents. Per la seva significació cal destacar les disminucions permanents derivades del net de dotacions/prestacions del Fons de Pensions i les provinents de les dotacions a l'Obra Social i posteriorment l'aplicació de les deduccions i bonificacions procedents, entre les que cal destacar les que tenen per objecte eliminar la doble imposició intersocietària.

Amb caràcter general i específicament pel que fa a dotacions a fons de pensions per cobrir els compromisos amb el personal, d'acord amb les normes fixades pel Banc d'Espanya, s'han comptabilitzat com a impostos anticipats els que es preveu que seran recuperats abans de transcórrer el termini de deu anys, a comptar des de la data de la seva activació.

En la declaració de l'Impost sobre Societats de l'exercici 1996, l'Entitat es va acollir al diferiment per reinversió de beneficis extraordinaris generats bàsicament en la venda d'immobles (article 21 de la Llei 43/1995). L'import del resultat que es va ajustar negativament, com a diferència temporal, a la declaració va ser de 13.146 milions de pessetes. A la declaració de l'impost que es presenti en relació a l'exercici 1997, l'Entitat també s'acollirà a aquest diferiment, i d'acord amb els articles 34 i 38 del Reglament de l'Impost, manifestarà el mètode d'integració, en la base imposable, dels beneficis extraordinaris ajustats negativament en l'exercici 1996.

15.3. Altra informació fiscal

Durant l'exercici 1996, la Inspecció de Tributs va iniciar la comprovació de l'Entitat, així com de les societats que van integrar el Grup Consolidable a efectes de l'Impost sobre Societats per als anys 1991 a 1993, respecte dels principals impostos que els hi són d'aplicació. L'esmentada comprovació ha finalitzat durant l'exercici 1997, i s'han incoat actes que corresponen en la seva major part a diferències temporals derivades de les divergències entre les normes comptables i fiscals. Si bé aquestes actes han estat signades en disconformitat, s'han efectuat provisions per 1.251 milions de pessetes per a la cobertura dels riscos màxims que es poguessin derivar.

En relació a les liquidacions practicades al Grup "la Caixa" per l'Administració Tributària per als exercicis 1986 a 1989 per les operacions d'assegurances «Llibreta 2000 SM» i «Llibreta KD», i com a conseqüència de la jurisprudència del Tribunal Suprem, relativa a l'aplicació de la prescripció en l'àmbit tributari, en l'exercici 1997 s'han alliberat provisions constituïdes per un total de 28.113 milions de pessetes (vegeu Notes 10 i 14).

Com a conseqüència de les diferents interpretacions possibles que es poden donar a la normativa fiscal aplicable a les operacions realitzades per entitats financeres, poden existir determinats passius fiscals de caràcter contingent que no són susceptibles de quantificació objectiva. La direcció de l'Entitat i els seus assessors estimen que les provisions existents al capítol «Provisions per a riscos i càrregues» dels balanços de situació adjunts són suficients per a la cobertura dels passius contingents esmentats.

16. Principals saldos amb societats vinculades

Els principals saldos corresponents a operacions actives i passives amb societats del Grup no consolidable i associades són els següents:

	Milions de pessetes	
	1997	1996
Crèdits sobre clients	294.263	88.211
Cartera de renda fixa	20.077	17.590
Dèbits a clients	551.553	526.765

Òrgans de Govern, Informe d'activitats de la Fundació "la Caixa" i estats financers de l'Obra Social de Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona corresponents a l'exercici de 1997.

C O M I S S I Ó D ' O B R E S S O C I A L S

a 31 de desembre de 1997

President

Josep-Joan Pintó Ruiz

Secretari-Conseller General

Ricard Fornesa Ribó

Vocals

Joan Antolí Segura

Maria Teresa de Miguel Gasol

Julio Miralles Balagué

Joaquim de Nadal Caparà

Maria Assumpció Rafart Serra

Manuel Raventós Negra

Joan Vilalta Boix

Direcció General

Director General

Josep Vilarasau Salat

Director Adjunt

Alejandro Plasencia García

P A T R O N A T D E L A F U N D A C I Ó " L A C A I X A "

a 31 de desembre de 1997

President

Josep-Joan Pintó Ruiz

Vicepresident 1r

Josep Vilarasau Salat

Vicepresident 2n

Alejandro Plasencia García

Secretari

Ricard Fornesa Ribó

Vocals

Joan Antolí Segura

Maria Teresa de Miguel Gasol

Julio Miralles Balagué

Joaquim de Nadal Caparà

Maria Assumpció Rafart Serra

Manuel Raventós Negra

Joan Vilalta Boix

Director General

Lluís Monreal Agustí

INFORME D'ACTIVITATS DE LA FUNDACIÓ "LA CAIXA"

Com a institució privada sense afany de lucre, la Fundació "la Caixa" té encomanada la gestió de l'Obra Social de la Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona. La Fundació s'ha imposat centrar la seva atenció en els canvis que comporta la ràpida transformació de la societat en àmbits tan diversos com l'art, la història, la cultura en general, el debat i els avenços científics, les noves tecnologies de la informació i la comunicació o el medi ambient.

Al llarg de l'any 1997, la Fundació ha augmentat la seva actuació en l'àmbit social amb l'impuls d'un nou projecte dirigit a la gent gran de tot Espanya. També ha consolidat els seus projectes sobre les malalties neurodegeneratives i molt concretament sobre l'Alzheimer i ha mantingut el suport a la recerca aplicada sobre la sida a l'Hospital Trias i Pujol de Badalona i a l'Hospital Clínic de Barcelona.

Així mateix, ha iniciat el nou programa de Projectes de Cooperació Internacional per al Desenvolupament amb la concessió d'ajuts econòmics a projectes que cobreixin les necessitats dels països més desfavorits de la Terra.

La recerca espacial i les epidèmies del segle XXI han estat els eixos temàtics del Museu de la Ciència al llarg de l'any, amb la celebració de l'exposició *Compte enrere. Europa a l'espai*, que va acollir en directe, com a fet excepcional, el llançament de l'Ariane-5, satèl·lit europeu de telecomunicacions. Robert Gallo, desco-

bridor del virus de la sida, va assistir, d'altra banda, a les Jornades sobre les Epidèmies del segle XXI per tractar de l'aparició de noves malalties en aquests darrers anys del nostre segle. Tot això, en el marc del gran projecte d'ampliació del Museu de la Ciència, que a partir de l'any vinent iniciarà els treballs de reforma per convertir-se en un dels museus emblemàtics del segle XXI.

El Centre Cultural de Barcelona s'ha convertit en el principal espai de dinamització cultural de la Fundació, amb mos-

tres com les dutes a terme sobre la modernitat artística a Espanya o la celebració del XX Festival de Música Antiga i gran nombre d'activitats educatives, musicals i culturals com ara tallers i visites comentades o conferències i cursos de divulgació generats, en bona part, per les pròpies exposicions.

L'expansió de les activitats a tot Espanya, amb exposicions itinerants, iniciatives culturals i la signatura de nombrosos convenis de col·laboració amb les comunitats autònomes, ha afavorit l'increment de les actuacions de la Fundació. El 1997, el nombre d'usuaris dels serveis que ofereix mitjançant els seus 368 espais permanents va ser de 2.702.243. Si comparem les activitats programades el 1996 amb les del 1997, observem que mentre el 1996 prop de 7 milions de visitants van participar en 2.400 activitats dutes a terme en 638 localitats, el 1997 un total de 7.887.058 usuaris van gaudir de 2.587 activitats en 645 poblacions.

Alzheimer: quan la gent gran retorna a la infantesa.

P R I O R I T A T A L S P R O J E C T E S S O C I A L S

La Fundació "la Caixa" ha augmentat la seva actuació en l'àmbit social mitjançant la consolidació del projecte dedicat a la gent gran de tot Espanya, que s'ha basat en l'experiència de la xarxa d'esplais a Catalunya i que la Fundació ha volgut estendre a la resta del país a través de convenis i acords de col·laboració. El projecte ja compta amb més de 300 centres de gent gran distribuïts per 10 comunitats autònomes. Juntament amb la dinamització de la xarxa de gent gran, la Fundació ha posat en marxa l'anomenat Punt Blau, un terminal informàtic per oferir a la gent gran tota la informació disponible sobre recursos i prestacions, públics i privats, de la seva comunitat autònoma.

També ha impulsat el programa dedicat a les malalties neurodegeneratives i, sobretot,

a la malaltia d'Alzheimer amb una àmplia proposta de conferències, cursos i serveis assistencials destinats a millorar la qualitat de vida de les persones afectades i dels seus familiars. Com a experiència assistencial innovadora cal citar el programa de convivència de malalts d'Alzheimer que es va dur a terme al Balneari Santa Susanna de Caldes de Montbui, a Barcelona.

I en el camp de la recerca científica, cal mencionar la convocatòria, per primera ve-

1 2 El Departament de Projectes Socioassistencials de la Fundació "la Caixa" atorga ajuts econòmics per a projectes d'investigació en malalties neurodegeneratives. L'objectiu prioritari d'aquesta nova àrea d'actuació és afavorir la recerca científica en aquest camp. Dins del Programa Alzheimer, un dels més destacats dins aquest grup, la Fundació destina diferents ajuts a malalts i familiars.

gada, d'ajuts a la recerca sobre malalties neurodegeneratives, que va reunir 177 projectes de 193 universitats, hospitals i centres de recerca de tot el país, onze dels quals van rebre l'ajuda econòmica de la Fundació.

La Fundació ha obert aquest any un nou front d'actuació social amb la convocatòria dels Projectes de Cooperació Internacional per al Desenvolupament, destinats a fomentar projectes solidaris que afavoreixen el progrés dels països més pobres del món i dirigits a les ONGD (Organitzacions No Governamentals per al Desenvolupament).

En termes globals, la Fundació ha promogut 1.119 activitats a tot Espanya, que van comptar amb 2.209.063 participants. Cal afegir, a més, les 22.041 activitats que han

tingut lloc a la xarxa d'esplais i als centres culturals, en les quals han participat 962.438 persones.

1 En el nou terminal informàtic «Punt blau» ja es poden consultar temes econòmics, serveis d'assistència, activitats d'oci i telèfons d'interès, sempre relacionats amb els més grans.

2 Les Aules Informàtiques, una activitat inaugurada aquest any en dos esplais de Barcelona, volen donar a conèixer a la gent gran les noves tecnologies de la informació. La Fundació compta amb més de 300 centres de gent gran distribuïts per 10 comunitats autònomes.

1

2

NOU IMPULS AL PROGRAMA DE BEQUES

3

prestigi entre les universitats estrangeres on els becaris cursen els seus estudis

La presència dels Reis d'Espanya en la cerimònia d'entrega de beques que se celebra anualment suposa un reconeixement i un impuls a la tasca duta a terme per la Fundació en aquest camp.

En la seva XVI edició, el programa de beques de "la Caixa" ha augmentat de 80 a 100 el nombre de beques atorgades per realitzar estudis de postgrau a l'estranger, que s'han distribuït així: 50 als Estats Units, 25 a la Gran Bretanya i 25 a Alemanya. Fins al moment actual, el total de beques atorgades des de la creació d'aquest programa puja a 938, amb una inversió econòmica de 4.100 milions de pessetes.

Reconegut com el més important dels que ofereix una institució privada a Espanya, el programa també s'ha guanyat el seu

3 Becaris en el curs d'orientació del programa de beques als Estats Units, que va tenir lloc a Indiana University durant el mes d'agost. És el pròleg dels seus estudis de postgrau, finançats per la Fundació "la Caixa".

LA MODERNITAT ARTÍSTICA, PRINCIPAL CENTRE D'ATENCIÓ D'ARTS PLÀSTIQUES

La modernitat artística va ser objecte especial de reflexió a través de les exposicions *Les avant-guardes fotogràfiques a Espanya 1925-1945* i *Madrid-Barcelona. 1930-1936. La tradició d'allò que és nou*, que van exposar els moviments artístics de renovació de les primeres dècades del segle i el projecte republicà de modernització de les grans ciutats. Una altra mostra, dedicada a Oskar Schlemmer, també va reivindicar la modernitat vinculada a l'impuls renovador de la Bauhaus.

Interès molt destacat van suscitar les exposicions dedicades als gravats de Rembrandt o a les litografies de Miró, que formen part de la col·lecció d'obra gràfica propietat de la Fundació "la Caixa" des de 1995, o l'exhibició de la pintura modernista de la col·lecció del Cercle del Liceu. A la sala d'exposicions de la Fundació "la Caixa" a Madrid va tenir lloc la primera retrospectiva europea de l'escultor nord-americà Martin Puryear, un

❶ *Ritual d'aniversari*, 1996. Una de les composicions que Sophie Calle va realitzar per a la mostra *Sophie Calle. Relats*, exposada al Centre Cultural de Barcelona.

❷ *Fatigada*, 1894. Oli sobre tela de Francesc Masriera, de la col·lecció de pintures del Cercle del Liceu, exhibida dins el cicle que la Fundació dedica al Modernisme.

❷ dels principals representants de l'escultura postminimalista d'aquell país. D'alt interès, alhora, la mostra exhibida a Oviedo dels dos artistes més representatius de l'art asturià, Nicanor Piñole i Evaristo Valle.

La seu de la Fundació "la Caixa" a Palma va acollir una exposició antològica de l'obra de Joaquim Mir, especialment significativa perquè va ser Mir qui va pintar, l'any 1903, el menjador del Gran Hotel, ara seu de la Fundació. A més, va continuar el programa

de divulgació del Modernisme al Mediterrani amb la realització del cicle sobre Modernisme i d'un cicle cinematogràfic.

La col·lecció d'art contemporani de la Fundació va ser objecte d'exposicions temàtiques en diferents ciutats d'Espanya i al Centre Cultural de Barcelona, on va inaugurar la temporada 1996-97.

Al llarg de l'any, s'han dut a terme 40 exposicions, que van comptar amb la presència de 515.962 visitants.

1

2

1 *La tierra misma o dos desnudos en la jungla*, 1939. Obra de Frida Kahlo que inicialment es va presentar a la Sala d'Exposicions de la Fundació a Madrid en una exposició conjunta amb Tarsila do Amaral i Amelia Peláez.

2 Cartell de José Caballero, un element clàssic de la vida cultural dels últims anys de la república, que va recollir l'exposició *Madrid-Barcelona 1930-1936. Crònica de dues ciutats*.

3 4 Dins de la mostra *Los pintores modernistas en el Círculo del Liceo* es van poder contemplar nombroses obres inèdites de col·leccions públiques i privades, a més de les 37 obres cedides per la institució barcelonina. Les reproduccions corresponen a Ramon Casas (*Ball de tarda*, 1890) i Lluís Masriera (*Libèl·lula*, 1912).

3

4

PASSEIG PER LA FOTOGRAFIA D'AVANTGUARDA A ESPANYA

L'exposició de fotografia més important de l'any ha estat *Les avantguardes fotogràfiques a Espanya. 1925-1945*, que va oferir un recorregut per l'experimentació fotogràfica tot reivindicant per a la fotografia una plena autonomia expressiva i significativa.

En aquest sentit es van dur a terme quatre exposicions itinerants dedicades a fer conèixer l'obra artística de quatre fotògrafs espanyols: Alberto Schommer, Carlos Pérez Siquier, Salvador Serra i Josep Salvany. Al mateix temps, la mostra *Miralls del cel* apropava els espectadors als paisatges, les formes de cultura tradicional i la vida quotidiana reflectida per les càmeres de socis del Centre Excursionista de Catalunya de finals del segle passat i començament de l'actual.

Durant l'any 1997 s'han presentat 131 exposicions de fotografia, que han acollit 471.551 visitants.

1

1 2 La diversitat de l'obra de Pérez Siquier s'aprecià en el monogràfic que d'aquest fotògraf andalús va presentar la Fundació "la Caixa". Per primera vegada a Espanya, es va oferir una àmplia selecció del seu treball.

3 Una de les 8 fotografies de la sèrie *¡Vivan los novios!*, primer premi Fotopres'97 per a Txema Salvans, realitzades en blanc i negre a Barcelona, Nàpols i l'Havana. Per primer cop en aquest certamen, aquest premi es va donar a dues sèries del mateix autor: *¡Vivan los novios!* i *La història de Joan Durban*.

2

3

VINT ANYS DE MÚSICA ANTIGA

El Festival de Música Antiga, que aquest any ha arribat a la seva vintena edició, ha estat pioner al nostre país en la interpretació amb instruments d'època. I des de l'any passat també porta la música al carrer amb el programa Fringe, que en el decurs del Festival va dur a terme 46 actuacions a l'aire lliure a càrrec de joves intèrprets. Al voltant del Festival van tenir lloc concerts, cursos monogràfics i audicions per a escolars. També es va celebrar la segona edició del Festival de Músiques del Món, centrat en les audicions de músiques i cants ètnics i tradicionals de diversos pobles i cultures. A destacar, dins la programació musical de la Fundació, la nova audició d'*El Messies* de Händel, en el tradicional Concert de Nadal, que enguany es va oferir en versió participativa del públic, com ja s'havia fet l'any 1995. La Fundació va continuar impulsant l'estudi de la teoria musical i de la interpretació mitjançant la potenciació de joves intèrprets amb la nova edició del programa de formació de músics al Curs Internacional de Música que es va celebrar a Tenerife.

La Fundació "la Caixa" va organitzar 125 concerts, amb 44.544 participants, i 68 tallers i activitats per a escolars, que van comptar amb 7.024 participants. En termes globals, va promoure 208 activitats musicals, a les quals van assistir 53.050 espectadors.

2

1

1 L'any 1997 ha estat escenari del XX Festival de Música Antiga a Barcelona, així com de la segona edició de Músiques del Món, una proposta innovadora per a una trobada tradicional.

2 El programa Fringe de música al carrer, reservat per a nous intèrprets, va oferir al grup The Carolinian Consort l'oportunitat d'actuar en el bell escenari del pati de la Reial Acadèmia de Bones Lletres.

3 Actuació a la plaça George Orwell (barri gòtic de Barcelona) del grup de percussió del Temple de Kerala, dins de la sèrie de representacions de les anomenades Músiques del Món.

3

ESP AIS DE LECTURA I MULTIMÈDIA

La xarxa de biblioteques de la Fundació "la Caixa" va continuar la seva política de promoció i estímul de la lectura a través de diversos mitjans: des de la publicació de les col·leccions *Guies de lectura* i *Els meus llibres* fins al servei de lleure i lectura anomenat bibliopiscines, que enguany s'ha estès per 22 localitats de Catalunya i Balears durant els mesos d'estiu. També va continuar la transferència de biblioteques propietat de la Fundació "la Caixa" a la xarxa de lectura pública de Catalunya i Balears mitjançant la signatura de 16 acords de municipalització. Les 53 biblioteques que formen la xarxa de la Fundació van rebre 1.242.892 usuaris.

❶ Combinant la lectura i el bany... El servei de bibliopiscines vol promoció la lectura aprofitant aquesta estona d'oci de petits i grans.

Per la seva banda, la Mediateca, espai multimèdia del Centre Cultural de Barcelona, va programar cicles de tertúlies, conferències i taules rodones sobre manifestacions de vídeo-art. Un pas important per fomentar l'ús públic de la tecnologia va consistir en l'accés dels seus usuaris i socis a Internet a través de consultes generals o d'itineraris interactius sobre art i música.

INFANTESA: QUALITAT DE VIDA I MEDI AMBIENT

Els recursos educatius de la Fundació, sobretot les nou maletes pedagògiques fins ara dissenyades per a la seva utilització a les escoles, han contribuït al fet que nens ingressats en centres hospitalaris no perdessin el seu procés educatiu gràcies al programa Infància i Qualitat de Vida, que aplega, a més, projectes d'acollida temporal de nens en situació de desemparament i d'assistència domiciliària. En un aspecte més estrictament formatiu, el programa Laboratori de les Arts també apropa els escolars

a les arts plàstiques, la música i la creativitat mitjançant la realització de tallers i de les visites comentades a manifestacions artístiques.

Així mateix, les motxilles mediambientals, dissenyades per a escolars entre 8 i 18 anys, han estat l'eix de divulgació i d'adquisició de valors a favor del medi ambient.

L'exposició itinerant *Fems. Residu o riquesa* també va continuar la seva itineració per les localitats espanyoles. L'exposició també itinerant *Viure les ciutats històriques* va generar un recurs educatiu dirigit a escolars de 12 a 16 anys per tal de valorar el present i futur de les ciutats històriques i el seu patrimoni mediambiental.

Durant l'any, la Fundació ha realitzat 316 activitats educatives en les quals han participat 443.607 escolars.

❷ La participació d'escolars a les diferents propostes que planteja el Laboratori de les Arts complementa la seva formació en l'àmbit cultural. A la fotografia, una de les activitats organitzades al voltant de l'exposició retrospectiva d'Oskar Schlemmer.

UN MUSEU PER AL SEGLE XXI

La gran novetat de l'any va ser la presentació del projecte d'ampliació del Museu de la Ciència de Barcelona, que disposarà de 24.000 m² d'espai útil i de 15.000 m² per a un Parc de la Ciència a l'aire lliure, d'ús públic. L'inici de les obres està previst per a l'any vinent i la inauguració tindrà lloc el primer semestre de l'emblemàtic any 2000. Es tracta del projecte més important de la Fundació en el camp de les infraestructures culturals. D'altra banda, la Fundació "la Caixa" s'ha fet càrrec del Museo de la Ciencia d'Alcobendas (Madrid), un espai de 3.500 m² dedicat a la divulgació de la ciència i la tecnologia. A partir de la segona meitat de 1998 comptarà amb nous tallers per a escolars, un auditori i espais expositius per acollir mostres temporals i permanents.

L'Estació Ciència, un museu de la ciència itinerant que es va inaugurar l'any 1996, va continuar la seva itineració per la geografia espanyola i al llarg de l'any va aconseguir reunir 409.511 visitants.

El Museu de la Ciència va continuar desenvolupant els seus programes de divulgació científica per mitjà dels seus ja tradicionals cicles *Les Tardes del Museu* i els *Cursos del Museu*. En conjunt, les activitats científiques de la Fundació en tot el territori espanyol van comptar amb la participació de d'1.305.916 persones, mentre que el Museu rebia 366.043 visitants.

❶ Maqueta del projecte d'ampliació del Museu de la Ciència de Barcelona.

❷ Joseph Rotblat, premi Nobel de la Pau 1995, a la conferència que va oferir al Museu de la Ciència, coincidint amb el Dia de la Terra.

❸ La maqueta de la llançadora europea «Ariane» constituï un reclam de l'exposició *Compte enrere. Europa a l'espai*.

❹ L'alcalde de Sevilla, Soledad Becerril, va visitar l'Estació Ciència, museu de la ciència itinerant.

❶

❷

❸

❹

ESTATS FINANCERS DE L'OBRA SOCIAL

Liquidació del pressupost de l'Obra Social de l'exercici de 1997

en milions de pessetes

Programes	
Socials	6.867
Culturals	3.182
Educatius	1.603
Ciència	2.355
Medi ambient	503
Fundació CaixaBank	2.000
Total	16.510

Pressupost de l'Obra Social per al 1998

en milions de pessetes

Programes	
Socials	7.974
Culturals	3.867
Educatius	1.986
Ciència	5.925
Medi ambient	485
Total	20.237

Relació d'actius i passius de l'Obra Social

a 31 de desembre de 1997, després de la liquidació de l'exercici i abans de l'aplicació del benefici, en milions de pessetes

Actiu

Circulant		14.927
Disponible	100	
Altres aplicacions "la Caixa"	14.827	
Fix		19.417
Immobilitzat	26.610	
Solars i immobles	19.109	
Mobiliari i instal·lacions	7.501	
Fons d'amortització	(7.193)	
Immobles	(2.585)	
Mobiliari i instal·lacions	(4.608)	
Total		34.344

Passiu

Circulant		8.203
Despeses diferides a pagar	4.029	
Altres comptes a pagar	22	
Fundació "la Caixa"	4.152	
Recursos propis de l'Obra Social		26.141
Fons de l'Obra Social	6.723	
Reserves de l'Obra Social	19.418	
Total		34.344

P R O P O S T A D ' A C O R D S D E L ' A S S E M B L E A G E N E R A L

En data 26 de gener de 1998 se sotmetran a l'aprovació de l'Assemblea General de "la Caixa" els acords següents:

- 1r Aprovació de l'informe de gestió, de la memòria, balanç i compte de resultats, tant individuals com consolidats, així com de la gestió del Consell d'Administració i de l'aplicació de resultats.
- 2n Aprovació de la memòria, dels estats financers i pressupost de l'Obra Social, de l'obra nova i de la gestió i liquidació corresponents.
- 3r Designació, si escau, de membres dels òrgans de govern.
- 4t Reelevació d'Auditor de Comptes, tant per als individuals com per als consolidats.
- 5è Autorització al Consell d'Administració perquè pugui acordar l'emissió de qualsevol tipus de valors, de renda fixa o variable.
- 6è Aprovació de les línies generals del pla d'actuació anual de l'Entitat financera.
- 7è Delegació de facultats per a l'execució d'acords.

Disseny gràfic:
Morillas & Associats

Maquetació i impressió:
CEGE Creaciones Gráficas, S.A.
Ciutat d'Asunción, 42
08030 Barcelona

D.L.: B. 1653-1998